

SZENT ISTVÁN RÓMAI KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: Vágó Béla intézményvezető

Hatályba lépésének időpontja: 2015. szeptember 1.

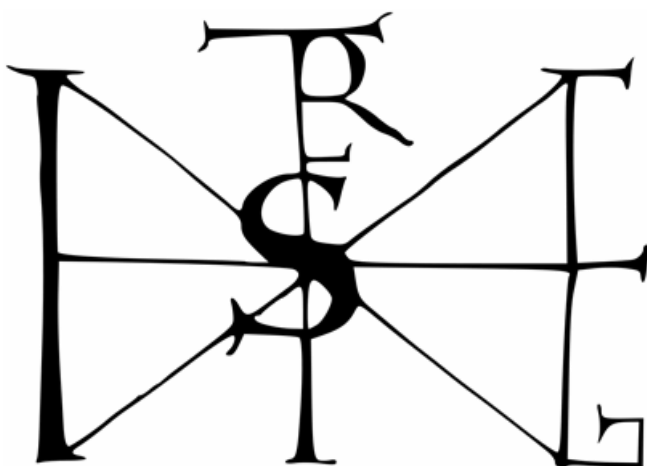
Az intézmény neve és székhelye:

**SZENT ISTVÁN RÓMAI KATOLIKUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA**

5094 TISZAJENŐ, SZÉCHENYI U. 28.

Tagintézmények:

Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda „Jó Pásztor” Tagóvodája:
5094 Tiszajenő, Köztársaság u. 2.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	3
BEVEZETÉS	6
1. AZ ISKOLA NEVELÉSI TERVE	7
1.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata	7
1.1.1. Az iskola küldetésnyilatkozata:.....	7
1.1.2. A közoktatási intézmények mikrokörnyezetének és néhány fontosabb jellemzőjének rövid bemutatása:.....	8
1.2. Az általános iskolai nevelés és oktatás	11
1.2.1. A nevelő – oktató munka feladatai, alapelvei	11
1.2.2. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka célja	12
1.2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai.....	13
1.2.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	14
1.3. A műveltségi területek oktatásának közös feladatai	14
1.3.1. Tanulás, mint az iskola alapfeladata	14
1.3.2. A kommunikációs kultúra fejlesztése	15
1.3.3. Érzelmi nevelés.....	15
1.3.4. Nemzeti kultúránk megismerése, megbecsülése, hazafias nevelés	16
1.3.5. Kapcsolódás a nagyvilághoz és Európához	16
1.3.6. Erkölcsi nevelés	17
1.3.7. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	17
1.3.8. A testi és lelki egészségre nevelés	17
1.3.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	18
1.3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	18
1.3.11. Pályaorientáció.....	18
1.4. A nevelő-oktató munka szervezeti keretei.....	19
1.5. Személyi és tárgyi feltételek.....	20
1.6. A tanulókörösség belső életének megszervezése	21
1.6.1. A tanulókörösségek működésének színterei	21
1.6.2. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	21
1.7. Kapcsolatrendszer, együttműködés	22
1.8. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	22
1.8.1. Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:	23
1.8.2. A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:.....	23
1.8.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:	23
1.8.4. Kialakítandó személyiségjegyek:.....	23
1.8.5. Elvárásaink tanítványainktól a következők:.....	23
1.8.6. A tanulók nemzeti identitásra neveléssel kapcsolatos feladatok:	24
1.8.7. A tanulók állampolgári nevelésével kapcsolatos feladatok:.....	24
1.8.8. A tanulók munkára nevelésével kapcsolatos feladatok:	24
1.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	24
1.9.1. A tanuló körösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:	25
1.9.2. A tanórán kívüli foglalkozások körösségfejlesztő feladatai:	25

1.9.3.	A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:	26
1.9.4.	A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai:	26
1.9.5.	Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	27
1.9.6.	A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:	27
1.10.	A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	28
1.10.1.	A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.	28
1.10.2.	Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik: ..	28
1.11.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	31
1.11.1.	Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek	31
1.11.2.	Tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik	31
1.11.3.	A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	32
1.12.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik	33
1.13.	A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése.....	34
1.14.	A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják.....	35
1.15.	A kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos feladatok.....	35
1.15.1.	A kulcskompetenciák.....	36
1.16.	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	44
1.16.1.	Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	44
1.16.2.	A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	45
1.16.3.	Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	46
1.16.4.	A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	47
1.17.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	49
1.17.1.	Tiszajenői általános iskola:	49
1.18.	A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	56
1.19.	Iskolai egészségnevelési program.....	58
1.19.1.	Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:	58
1.19.2.	Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:	59
1.19.3.	Az egészségnevelés várható eredményei	60
1.19.4.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	60
1.20.	Komplex intézményi mozgásprogram	60
1.21.	Iskolai környezeti nevelési program	61
1.22.	A tanulmányok alatti vizsgák szabályozása	64
1.23.	Az iskola fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatai.....	65
1.23.1.	Jogi háttér:.....	65
1.23.2.	A fogyasztóvédelmi oktatás célja:	65
1.23.3.	A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:	65
1.23.4.	A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban:	66
1.23.5.	Módszertani elemek:	66

SZENT ISTVÁN RÓMAI KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

1.24.	A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések ..	67
1.24.1.	A pedagógiai program érvényességi ideje	67
1.24.2.	A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	67
1.24.3.	A pedagógiai program módosítása	67
1.24.4.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	67
2.	HELYI TANTERV	68
2.1.	Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, csoportbontásra és fejlesztésre fordítható időkeretek, az előírt tananyag és követel-mények.	68
2.1.1.	Ervénybe lépő tantervek 2015. szeptemberétől.....	68
2.1.2.	A köznevelési törvény óraszámai évfolyamonként (Tiszajenő).....	69
2.1.3.	Napközis és tanulószobai óraterv	75
2.2.	A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	76
2.3.	Magasabb évfolyamra lépés feltételei	76
2.4.	A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése	77
2.4.1.	Oktatási eredményvizsgálatok	85
2.5.	Az iskolai beszámoltatás formái, rendje és korlátai, értékelésben betöltött szerepe	85
2.5.1.	Az iskola írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai	85
2.5.2.	Az otthoni /napközis/ felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai	86
2.6.	A tanulók fizikai állapotának felmérése	86
2.6.1.	"NETFIT" - NEMZETI EGYSÉGES TANULÓI FITTSÉGI TESZT	86
2.7.	Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei	88
2.7.1.	A felvétel alapelvei	88
2.7.2.	Általános feltételei	88
LEGITIMÁCIÓ		89
KERETTANTERVEK 1-8. ÉVFOLYAMON		

BEVEZETÉS

Az intézmény neve: Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Székhelye: 5094 Tiszajenő, Széchenyi út 28.

Típusa: többcélú intézmény
(közös igazgatású iskola, óvoda)

Az intézmény alapítója és fenntartója:

VÁCI EGYHÁZMEGYE ORDINÁRIUSA;
2600 Vác, Migazzi Kristóf tér 1.

Az iskola alapító okiratának száma, kelte: 961/2012, kelte: 2012.05.15.

A működési engedélyt kiadó szerv: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
Oktatási Főosztály

A működési engedély kelte: 2012. szeptember 1.

Az iskola működési területe: Tiszajenő és Vezseny községek és vonzáskörzetei

Az intézmény jogállása, gazdálkodási jogköre: önálló egyházi jogi személy

Az engedélyezett évfolyamok száma, tanulólétszám: 1-8. 200 fő és óvoda 100 fő

A tagintézmények: Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda „Jó Pásztor” Tagóvodája:
5094 Tiszajenő, Köztársaság u. 2.
2 vegyes csoport

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI TERVE

A tiszajenői általános iskola és óvoda többcélú intézmény, mely közös igazgatású közoktatási intézményként biztosítja Tiszajenő községekben az óvodás korú gyermekek nevelését, valamint az általános iskolás korú tanulók nevelését és oktatását a nyolcadik osztályig. (Az Alapító Okiratban rögzítetteknek megfelelően.)

1.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata

1.1.1. Az iskola küldetésnyilatkozata:

- *A katolikus intézmények küldetése*

A katolikus intézmény küldetése a társadalomban

Az Egyház Krisztustól kapott feladata az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése. Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai, kollégiumi nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásait.

A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat, kollégiumokat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”²

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.”³

Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus óvoda is pedagógusfüggő. Céljait csak akkor érheti el, ha a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat.

¹ Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14. oldal

² Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)

³ Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

Hangsúlyozni kell, hogy intézményeink nem csupán keresztény intézmények, hanem azon belül katolikus lelkiséggel és szellemiséggel rendelkeznek. Van, kell, hogy legyen katolikus pedagógia is!

A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „*saját képére és hasonlatosságára*”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

1.1.2. A közoktatási intézmények mikrokörnyezetének és néhány fontosabb jellemzőjének rövid bemutatása:

TISZAJENŐ

Tiszajenő község település-földrajzi elhelyezkedése kedvező: Szolnok a megyei központja 25 km távolságra van, és megfelelő mind a vasúti (a község mindkét végén van vasúti megállóhely), mind a közúti közlekedés, de jól megközelíthető tömegközlekedési eszközökkel Tiszakécske, Kecskemét és Cegléd is.

Településünkön szilárd burkolatú utak vannak, megoldott a telefon-, a vezetékes gáz- és ivóvíz ellátás és csatornázás is.

A község magán viseli a korábbi tanyás települési jelleget. Nagy a külterület, a belterület útjai igen hosszúak és keskenyek, nincs lehetőség járda kialakítására. Sok az üres telek.

A község lakóinak száma 2011.január 1-én 1650 fő volt. A lakosság létszáma az előző években is e körül a szám körül mozgott. Annak ellenére, hogy kevesebb gyermek születik, és a családalapító fiatalok egy része a környező városokban telepedik le, a lakosság létszáma nem csökken számottevően, mert a megüresedett házakat gyakran megvásárolják a Szolnokról kiköltöző családok.

A községben kevés a munkalehetőség, a helyi termelőszövetkezet felbomlása és a környező városokban bekövetkezett munkahely- megszűnések miatt magas a munkanélküliek száma.

A tiszajenői általános iskola 8 évfolyammal, évfolyamonként jelenleg- és várhatóan hosszabb távon is egy-egy tanulócsoporthal működik. 2013. szeptember 1-től az igényeknek megfelelően 4 napközis és 1 tanulószobai csoport indítását valósítottuk meg.

Az oktatás egy telephelyen, de különböző időpontokban létesült épületekben történik. Az 1924-ben alapított és 1960-ban egy tanteremmel bővített épületben van az igazgatói és az ig. h. (adminisztrációs) iroda, a tanári szoba, informatikaterem és négy tanterem. A négy tanterem közül egyben tanulópádok vannak, ez a terem a 4. osztályé, délután pedig az 1-4. osztályos napközis csoport használja.

Három tanteremben tanulóasztalok és székek vannak. Megszüntettük a szaktantermi rendszert, ennek megfelelően a pedagógusok járnak be osztályokhoz.

Az épületet az árvízét követően a fenntartó felújította és energiatakarékos világítással látta el. A tornaterem 1975-ben épült, az emeleti részen két tanteremmel. A hátsó lépcsőn is megközelíthető 2 tantermet jelenleg könyvtárnak használjuk.

Ezt az épületet néhány év múlva bővítettük a vizesblokkal, a technika szaktanteremmel és szertárral, valamint az emeleti részen két tanteremmel, melyeket az 1. és 2. osztály használ. Az épület hátsó részében vannak a kazánok.

A harmadik épület 1990-ben került átadásra. Földszintjén van az ebédlő és a melegítőkonyha, az emeleten van a nyelvi labor, és itt alakítottuk ki a 3. és 4. osztályos tantermeket.

Az A, B, C, épületek teljeskörű felújítása (falak hőszigetelése nyílászárók cseréje, napelemek felhelyezése, pelletes kazánok beépítése) megvalósult.

Az iskola főállású és részmunkaidős pedagógusai megfelelő pedagógiai képesítéssel rendelkeznek.

Iskolánk törekszik a 100 %-os szakos ellátottságra.

A megyei szakértői bizottság az elmúlt tanévekben az alábbi gyógypedagógusok alkalmazását írta elő intézményünknek:

- 1 fő tiflopedagógus,
- 1 fő szurdopedagógus,
- 1 fő szomatopedagógus,
- 1 fő gyógytestnevelő,
- 1 fő fejlesztőpedagógus,
- 1 fő gyógypedagógus (tanulásban akadályozottak szakos),
- 1 fő gyógypedagógus (logopédia szakirányon),
- 1 fő pszihopedagógus.

Intézményünkben 2004-óta működik a szegedi központú Lieto Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 4 tanszakkal: népi ének, zongora-szintetizátor, kézművesség és társastánc.

Az oktató munka eredményes végzéséhez a tárgyi feltételek, az alapvető szemléltető eszközök biztosítottak. Az elavult vagy elhasználódott szemléltető eszközök folyamatos cseréje a fenntartó anyagi lehetőségei szerint történik.

Az informatika oktatásához magas színvonalon biztosítottak a lehetőségek.

2015. szeptemberétől 4-8. osztályokban történik az informatika oktatása.

Biztosított tanulóink számára a mindennapos testedzés lehetősége, sportköreinek heti rendszerességgel működnek.

Eredményes iskolánk zenei, egyéb művészeti tevékenysége, a helyi ünnepek mellett sikeresen szerepelnek a körzeti, megyei, országos fesztiválokon is.

A tehetség kibontakoztatását szolgálják még a helyi tanulmányi versenyek, a körzeti tanulmányi verseny megszervezése iskolánkban, illetve tanulóink benevezése a más iskolák által meghirdetett tanulmányi versenyekre

A lemaradó tanulók felzárkóztatására, egyéni foglalkozásokra rendelkezésünkre áll az köznevelési törvényben meghatározott órakeret.

Iskolai könyvtárunk heti 6 órában tart nyitva, ebben az időben a lakossági könyvtári kölcsönzést is biztosítja.

Az iskola hagyományos rendezvényei:

- Tanévnyitó és tanévzáró ünnepély, ez utóbbin a 8. osztályosok ballagása.
- Március 15. és október 23. megünneplése.
- Körzeti tanulmányi verseny megrendezése tavasszal (matematika, vers- és prózamondás, történelem, sport).
- Karácsonyi ünnepség iskolai szinten, Mikulás osztálykeretben.
- Anyák napja osztályonként (alsó tagozaton).
- Egy tanítás nélküli nap a diákönkormányzat által szervezett programmal.
- Farsang a 8. osztály szervezésével.

- Egy-két napos tanulmányi kirándulások osztálykeretben.
- Papírgyűjtés igény szerint április vagy május hónapban.
- Gyermeknap sportprogramokkal.
- Nyári táborozás – ha van elegendő jelentkező.
- Helyi tanulmányi versenyek.
- Szülői értekezletek szeptemberben és februárban, fogadó órák az éves munkaterv szerint.
- Közös hangverseny - és színházlátogatások.
- Erdei iskola.
- Június 4. emlékezés Trianonra.
- Zarándoklatok (felnőtt, diák).

Napközi otthon:

2015. szeptember 1-től 3 napközis csoport valamint egy tanulószoba megszervezésére van igény.

A szülők igényeinek felméréséből kitűnik, hogy szükségesnek tartják: amíg ők a munkahelyükön vannak, gyermekeik biztonságban, pedagógus felügyelete mellett töltsék idejüket. Célunk, hogy a napközi otthonban a nevelők minden nap a lecke kikérdezésével győződjenek meg tanítványuk másnapi órákra történő felkészüléséről. A csoportokban az alapító okirat előírásai szerinti létszámokat biztosítunk.

1.2. Az általános iskolai nevelés és oktatás

1.2.1. A nevelő – oktató munka feladatai, alapelvei

Katolikus iskoláink nevelésének alapja és középpontja maga Krisztus.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a középszerűségen, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus iskolánk egész pedagógiai működésében.

A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenykedésén és tanúságtételén múlik.”⁴

A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szoktatásnak kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.

Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.

Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.

Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.

Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.

⁴ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

1.2.2. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka célja

Az iskoláinkban folyó nevelő – oktató tevékenység alapvető feladata a gyermekek tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlesztése az iskolai élet, a tanulás, a munka, a játék korszerű tartalommal megtöltött, sokoldalú, színes megszervezésével, melynek során hozzájárulunk ahhoz, hogy tanulóink mindenféle megkülönböztetés nélkül a tanítás – tanulás folyamatában korszerű ismeretek birtokába jussanak, fejlődjék az önismeretük, az együttműködési készségük, az akaratuk, az értékekkel történő azonosulásuk. A tanulók műveltségének megalapozását szolgálja a NAT-ban foglalt ismeretanyag elsajátíttatása, melynek során előkészítjük világszemléletünk, világképünk formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetünkben.

Nevelő-oktató munkánk feladata, hogy a különböző ismeretek elsajátítása során segítsük elő tanulóink értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakítását, fejlesztését, járjunk hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik kialakításához.

Intézményünk jelmondata: NE MÚLJON EL NAP ÖNFEJLESZTŐ,
HASZNOS TEVÉKENYSÉG NÉLKÜL!

(Carpe diem= Ragadd meg a napot)

Aki gondol a jövőjére, hajlandó áldozatot hozni az eljövendő boldogulás reményében. Az általános műveltség, a technika civilizáció elsajátítása, az adottságok, készségek és képességek fejlesztése erőfeszítésekkel jár, mely hozzájárul a tudás után vágy, a tanulási igény belső fejlesztéséhez, az akarat cselekvés nemesítéséhez.

Iskoláinkban továbbra is hagyományos keretek között, a NAT-ban meghatározott követelmények maradéktalan teljesítését célul tűzve tervezzük nevelő- oktató munkánkat. A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások sokoldalú, színes, érdeklődést keltő megszervezésével törekszünk arra, hogy tanítványaink jól érezzék magukat, szeressék iskolánkat, hogy nevelőik útmutatásai alapján – saját érdeküket és felelősségüket felismerve – a tőlünk telhető legjobb eredmény elérésére törekedjenek.

Feladatunk a tanulók alapos felkészítése a továbbtanulásra, hogy a 8. osztály elvégzése után volt tanítványaink továbbra is megállják a helyüket a különböző iskolatípusokban, hasonló eredményt produkálva, mint amilyenrel mi továbbengedjük őket.

A tanulás módszereinek és eszközeinek megválasztása a pedagógus joga.

Ha azonban eddig nem alkalmazott új módszert, programot szeretne bevezetni, egyeztetni kell az iskolavezetés és a nevelőközösséggel (tantestület, szakmai munkaközösség) különösen akkor, hogy ha az több évfolyamot is átfog. Az érintett nevelők a programot, módszert megismerve dönthetnek csak annak bevezetéséről vagy elutasításáról. Az új módszer bevezetéséhez a szülők tájékoztatása és beleegyezése is szükséges.

Törekedni kell minden pedagógusnak arra, hogy folyamatosan fejlessze pedagógiai eszköztárát, metodikai kultúráját. Különösen fontos a nevelői önvizsgálat akkor, ha a teljesítmény több tanulónál is az adottságok, képességek szintjétől jelentősen elmarad. Abban az esetben, ha a szaktanár és az iskolavezetés megbeszélése nem hozza meg a kellő eredményt, szaktanácsadó közreműködését kell igénybe venni.

A tanórán kívüli foglalkozásokat a tanulók (szülők) igényeit figyelembe véve szervezzük meg. E foglalkozások keretében biztosítjuk:

- a tanulók mozgásigényének kielégítését és testi fejlődésünk elősegítését szolgáló mindennapos testedzés lehetőségét (sportkör, ezen belül röplabda, futball, tánc stb.)
- a számítástechnikai ismeretek a bővítését,
- az idegen nyelvek oktatását,
- matematikai ismeretek bővítését,
- az anyanyelv használatának sokoldalú gyakorlását (pl. vers-és prózamondás, szerepjátás stb.),
- az úszásoktatást igény szerint (önköltségesen).

1.2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”⁵ Ezért iskolánk feladata:

Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárandoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság, stb.

Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.

Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket. Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.

Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

⁵ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

1.2.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).

A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).

A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).

A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút, stb.).

A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, stb.).

A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

1.3. A műveltségi területek oktatásának közös feladatai

1.3.1. Tanulás, mint az iskola alapfeladata

A pszichikumnak a külső tényezők hatására bekövetkező módosulását nevezzük tanulásnak, tehát nem csupán az ismeretsajátítást és a figyelem, az emlékezet működtetését, hanem valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden nevelő kötelessége, hogy a gyermekeket tanítsa meg tanulni, s ennek eredményeként a tanulók fokozatosan tegyenek szert önállóságra a tanulás időbeli és térbeli szervezésében. Élményeik és tapasztalatik alapján ismerjék meg és tudatosítsák a saját pszichikus feltételeiket. Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az elsajátíttatása, gyakoroltatása főleg a következőket foglalja magában: egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése, az értő olvasás fejlesztése, az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása, a gondolkodási kultúra művelése, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása. A tanulás fontos színtere és eszköze lehet az iskolai könyvtár.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje tanítványai sajátos tanulási típusát, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Mindezekhez és az adott tartalomhoz kapcsolódva válassza meg a fejlesztés tárgyi – cselekvéses, szemléletes – képi és elvont – verbális útjait.

1.3.2. A kommunikációs kultúra fejlesztése

A kommunikáció rövid meghatározása: a kommunikáció jelzések meghatározott kapcsolódása, amit meg kell értenünk.

A kommunikációs kultúra a megismerést, a tanulást, a tudást, az emberi együttműködést, a társadalmi érintkezést szolgáló információk felfogása, megértése, szelektálása, elemzése, értékelése, felhasználása, közvetítése, alkotása.

Összetevői:

szimbolikus (verbális, matematikai) jelek útján történő kommunikáció, képi kommunikáció, mozgásban, tevékenységében, magatartásban megnyilvánuló kommunikáció, metakommunikáció (tekintet, testtartás, mimika, gesztus, hanghordozás, mozgáster, öltözködés stb.)

Az egyén szocializációjának, társadalmi érintkezésének, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megítélésének, elfogadásának, megbecsülésének, a tudás, a műveltség elsajátításának döntő tényezője a kommunikációs kultúra, melynek középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás, az érvek, vélemények kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képességei állnak. Mindezek elsősorban az anyanyelv minél teljesebb ismeretét kívánják.

Éppen ezért az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése minden nevelő feladata, jelen kell lennie nevelő-oktató munkánk minden pillanatában.

Fontos eszköz ebben a pedagógus példamutatása, a tanulók rendszeres „beszéltetése”, a fogalmazási, nyelvhelyességi, helyesírási hibák folyamatos javítása (javíttatása), az olvasás megszerettetése, könyvhasználatra készítetés, lehetőség biztosítása a tanulók véleményének, kérdéseinek, problémáinak megfogalmazására.

A tanulóknak a világról alkotott szemléletünk, nézeteik, erkölcsi meggyőződésük formálásában, énképük kialakításában igen nagy hatással bír a nevelő metakommunikációja, mellyel erősítheti vagy gyengítheti az általa elmondottak tanítványaira gyakorolt hatását.

Sem a pedagógus, sem a tanuló nem használhat megszégyenítő kifejezéseket, vallási hovatartozást elítélő, etnikai alapon kirekesztő megjegyzéseket.

A kommunikációs kultúra részét képezik a tanulók számítástechnikai ismeretei.

A számítástechnika tantárgy oktatását a 4. osztályban kezdjük. A 7-8. osztályos tanulók már feladatot kaphatnak az interneten keresztül történő ismeretszerzéssel kapcsolatban.

A televízión, videón, interneten küldött „üzenetek” nem személyesen szólítják meg a tanulókat, hanem mesterséges közvetítő rendszerek útján. A tömeges passzív információfogyasztás az életvitel és a gondolkodás torzulásához vezethet. Ennek veszélyeire minden lehetséges alkalommal rá kell mutatni, és a szülőt is készíteni kell arra, hogy ne engedje meg gyermekének, hogy állandóan a képernyő (számítógép) előtt üljön.

1.3.3. Érzelmi nevelés

A „személytelen” kommunikációs csatornákon közvetített információzuhatag, a rohanó élettempó, a szülőknek a család megélhetése érdekében tett hajszoltsága, a kényszerűségből bekövetkező migráció, a pozitív példa hiány és még számtalan ok miatt egyre inkább érezhető az emberek érzelmi életének elsivárosodása. Éppen ezért fel kell vállalnunk azt, hogy minden alkalmat megragadjunk a negatív érzelmek (gyűlölet, agresszió, önzés, irigység, képtelenség a szeretetre, káröröm stb.) háttérbe szorítására, és a pozitív érelemek (empátia, önzetlenség, segítőkészség, az öröm, a szeretet érzésének átélése stb.) kifejtésére.

Feladatunk elősegíteni a „stressz kezelés” megtanulását, és azt, hogy legyen képes kialakítani reális önismeretet, önbecsülést, önértékelést. Fontos a pozitív gondolkodásmód elsajátíttatása, a dönteni tudás kialakítása.

1.3.4. Nemzeti kultúránk megismerése, megbecsülése, hazafias nevelés

A tanulók tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.

Népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nagy múltú értékeit minden tanulónk ismerje meg. Legyenek jól tájékozottak a haza földrajzában, irodalmában, történelmében, mindennapi életében. Ismerjék a kiemelkedő államférfiak, tudósok, feltalálók, művészek, írók, sportolók tevékenységét, munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék a város és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Tanulóink hon- és népismerete segítse elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. Alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet, ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási értékeinek, hagyományainak feltárása, ápolására. Késztesen az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

Legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megismerésére, megbecsülésére.

A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus, így a nemzetiségek, a vallási nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

1.3.5. Kapcsolódás a nagyvilághoz és Európához

Tanulóinkat meg kell ismertetnünk az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeivel. Legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, kultúrák, vallások, életmódok, valamint a másság iránt, becsüljék meg ezeket. Adjunk információkat az emberiség (globális)–főleg hazánkat közelebbről érintő–problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Legyenek érzékenyek a problémák lényege, okai, összefüggéseinek és megoldási lehetőségeinek keresése, feltárása iránt.

Alakuljon ki tanulóinkban pozitív viszony a közös európai értékekhez. Ismerjék meg más népek életében is fontos történelmi hőseinket (pl. királyok, hadvezérek.)

Becsüljék meg az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük Magyarország szerepét, hozzájárulásait. Legyenek érdeklődők nyitottak az európai kultúra, életmód, szokások, hagyományok iránt, különös tekintettel a hazánkat környező országokra, népekre. Ismerjék meg az európai egység erősödésének jelentőségét, ellentmondásait, szerepét az országok és lakosainak az életében.

1.3.6. Erkölcsei nevelés

Nevelőmunkánk fontos feladata az alapvető magatartási, társadalmi normák megismertetése, elfogadtatása, betarttatása, egy-egy norma értékességének, hasznosságának felismerése, tudatosítása, gyakorlása. Váljon ezek alkalmazása belső igénnyé.

Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

Törekedni kell a társadalmi alkalmazkodás készségének kialakítása, legyenek képesek személyes kapcsolatok építésére.

Tudják mi a kötelesség, lelkiismeret, felelősség, becsületesség, igazságosság, boldogság, következetesség, hűség, bátorság, és törekedjenek ennek megfelelően élni. Nem utolsó sorban a család jelentőségének felismertetése.

1.3.7. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtíprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is.

Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

1.3.8. A testi és lelki egészségre nevelés

Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

1.3.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.

Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.

A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelen kutatásainak aspektusai és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek térnyerésének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

1.3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

1.3.11. Pályaorientáció

A pályaorientáció célja, hogy segítsük tanulóinkat a pályaválasztásban. A pályaorientáció hosszabb folyamat során lehet eredményes, és csak akkor, ha a különböző tantárgyak, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek összehangolásán alapul.

Az iskolának a tanulók életkorának figyelembevételével a lehetőségekhez képest minél átfogóbb képet kell nyújtani a munka világáról: meg kell ismertetni az egyes szakmákat, foglalkozásokat, olyan tevékenységeket kell biztosítanunk, amelyek elősegítik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődéseiknek megfelelő területen, ezzel is kifejezve önismeretüket.

A pályaorientáció fontos összetevői: a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának követelményeinek és a hozzájuk vezető utaknak tevékenységek és tapasztalatok útján történő megismerése, összevetése saját adottságaikkal, képességeikkel (önismeret fejlesztése), a lehetőségek és a valóság, a vágyak és realitások összehasonlítása. Tudatosítani kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskoláink pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1.Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	Követelés Gyakoroltatás Segítségadás Ellenőrzés Ösztönzés	A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása. Követelés. Ellenőrzés Ösztönzés.
2.Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	Elbeszélés. Tények és jelenségek bemutatása. Műalkotások bemutatása A nevelő személyes példamutatása.	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3.Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés. A tanulók önálló elemző munkája.	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencvenöt százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy a tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka – a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.) Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen, ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat, határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

1.4. A nevelő-oktató munka szervezeti keretei

A tiszajenői általános iskola nyolc évfolyammal, évfolyamonként egy-egy osztállyal működik. Iskolaotthonos osztályokat nem szervezünk.

Egy-egy osztály várható létszáma 15-26 fő, ennek alapján csoportbontással néhány évfolyamon számolunk. Csoportbontásban kell oktatni a számítástechnika, magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tárgyakat az 5-8. osztályokban.

A csoportbontások szervezési elvei:

- Amennyiben egy tanulócsoporthat létszáma eléri legalább a 24 főt csoportbontást alkalmazunk.
- A csoportok kialakítása nem képesség szerinti, heterogén összetételű.

Nagyfelmelő rendszerben ugyanaz a tanító vezeti elsőtől 4. osztályig a tanulókat.

Az 1-2. osztályban minden tantárgyat lehetőleg egy nevelő tanít.

A 3-4. osztályban minimális betanítás elképzelhető.

A könyvhasználati órák megtartására, kutatómunkára, könyvkölcsönzésre szolgál az iskola könyvtára. A kötelező tanórák befejeződése után a könyvtár minden napi nyitvatartással biztosítja tanulóink számára a könyvtár igénybe vételét.

A nyitvatartási időben a község minden lakójának lehetőségek nyújtunk a könyvkölcsönzésre. A napközi otthoni ellátást a tanulók (szülők) igénye alapján az Alapító Okiratban meghatározottak alapján biztosítjuk.

Az adott tanévben kialakult létszám alapján az 1-4. osztály tanulóiból álló csoportot tanító képesítésű, a másik csoportot tanító vagy szaktanár képesítésű nevelő vezeti.

A tanórán kívüli (nem kötelező) foglalkozások csoportjainak megszervezésekor a tanulók (szülők) érdekeit valamint az adott személyi és tárgyi feltételeinket kell alapul venni.

Két osztály tanulói (pl. 3-4. osztály, 7-8. osztály) is alkothatnak egy-egy csoportot. Ennek kialakítására a tanév elején kerülhet sor, melyet a tantárgyfelosztásban is rögzítünk.

A csoportvezetők megbízásakor a szakképzettségre előírt követelmények mellett figyelembe vesszük a pedagógus egyéni adottságait, képességeit, rátermettségét, elhivatottságát.

1.5. Személyi és tárgyi feltételek

Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatótanács irányítja, melynek összetétele;

iskolaigazgató,
igazgatóhelyettes,
gazdasági vezető
tagintézmény-vezető (vezető óvónő Tiszajenőn)
plébános

Az oktatási törvény alapján felhasználható órakeretet a helyi tanterv tartalmazza.

Mivel iskolánk is bevezette az integrált oktatást, és egyre több gyermek van, akinek a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság az oktatási törvény értelmében rehabilitációs foglalkozásokat ír elő, ezért az éves tantárgyfelosztásban kell jelölni az óraszámokat.

A szakos ellátottság biztosítása érdekében törekedni kell arra, hogy az állományban lévő pedagógusok további képzést szerezzenek, illetve a nyugdíjba vonuló vagy álláshelyet változtató nevelők helyett megfelelő szakképesítéssel rendelkező pedagógust alkalmazzunk.

Amennyiben a meghirdetett álláshelyekre nem jelentkezik a kívánt szakképesítéssel rendelkező nevelő, továbbra is óraadó pedagógusok alkalmazásával kell törekedni a szakos oktatás biztosítására.

Helyi tanterveink követelményeinek megvalósításához a tantermek megvannak: számítástechnika és technika terem, tornaterem, könyvtár, valamint a kiszolgáló helyiségek (szertárak, öltözők, mosdók, melegítő konyha, ebédlő, igazgatói és nevelői szobák) biztosítottak.

Hiányzik:

- sportudvar (felszerelése hiányos)
- az orvosi szoba
- gazdasági iroda

A szakmai tárgyi feltételek, szemléltető eszközök, nevelőmunkát segítő eszközök közül a legnélkülözhetetlenebbek megvannak. Tizenegy tantermünkből négyben már interaktív táblával oktathatjuk diákjainkat.

Az elhasználódott eszközök cseréje az éves költségvetési keretből többnyire megterhelés nélkül megoldható.

A hiányzó létesítmények megvalósítását a fenntartónak a következő években kell biztosítania.

A könyvtárfejlesztési keretből elsősorban a kötelező és ajánlott szépirodalmi műveket, illetve szakirodalmat kell beszerezni, valamint bővíteni kell a tantervi anyaghoz kapcsolódó médiaanyagot. (CD lemezek, videofilmek, multimédia)

Az iskolavezetés és a fenntartó közösen, pályázatokkal is törekszik a dologi, tárgyi feltételek javításával kapcsolatban az anyagi fedezet biztosítására.

1.6. A tanulóközösség belső életének megszervezése

1.6.1. A tanulóközösségek működésének szinterei

A diákönkormányzat és az irányító nevelő(k) feladata, hogy az oktató-nevelő munkát segítő tevékenységeket tegyék még hatékonyabbá a következő területeken:

helyi hagyományok ápolása, a házirend előírásainak betartása, a tanulás önállóság, öntevékenység, felelősségérzet fejlesztése, játékos, pihentető, az egészséges életmód kialakulását segítő programok szervezése.

Az egyes osztályok közösségi életüket az osztályfőnök irányításával szervezik.

Ennek területei lehetnek:

felkészülés ünnepélyre, különböző szereplési alkalmakra, tanulmányi kirándulások, természetjáró túrák, hasznót is hozó közösségi megmozdulások (pl. környezetszépítés, hulladékgyűjtés), sport- és egyéb versenyek klubdelutánok stb.

1.6.2. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- Az iskolai szintű diákönkormányzat *egyetértési jogot* gyakorol a saját SZMSZ-ének elfogadásakor, valamint az iskolai munkatervben meghatározott egy tanítási nap programjának kialakításakor.
- Az iskolai szintű diákönkormányzat *véleményezési jogot* gyakorol az éves iskolai munkaterv elkészítésekor.
- Az iskola sportkör *véleményezési jogot* gyakorol valamennyi diákot érintő sporttevékenység megszervezésekor.

1.7. Kapcsolatrendszer, együttműködés

Állandó és rendszeres kapcsolatot tartunk a Váci Egyházmegye Ordináriusával, valamint a község plébánosával és a szolnoki esperessel.

Szeretnénk jó kapcsolatot kiépíteni a Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnáziummal.

Fontos a jó kapcsolat a községi önkormányzattal és bizottságai közül kiemelten az egészségügyi és szociális bizottsággal. (Kölcsönös információcsere, költségvetés, tárgyi feltételek biztosítása, gyermek – és ifjúságvédelem stb.)

Eseti kapcsolatteremtéssel (nagy termelőüzemek, vállalkozók, bankok stb. támogatásának megnyerése) és pályázatokkal kell szponzorokat keresni az iskola számítástechnika felszereltségének korszerűsítéséhez a nyári táborozáshoz, a NAT minimumkövetelményénél magasabb szintű úszásoktatás, tanulmányi kirándulások stb. megvalósításához.

Az információs rendszer jó működéséhez, a szakmai szolgáltatások és szakszolgáltatások megfelelő igénybevételéhez elengedhetetlen a megyei Pedagógiai Intézettel való jó együttműködés.

Az életkori ciklusok közötti átmenet problémáit is figyelmesen kell kezelni.

Óvoda- iskola átmenet:

az óvodai nevelési program megismerése elsősorban az 1. osztályt tanítók részéről, nyílt napok, bemutató órák, hospitálások egymás foglalkozásain.

Alsó és felső tagozat:

elsősorban rendszeres konzultációkkal a problémák megbeszélése, a 4. és 5. osztály követelményeinek kölcsönös ismerete.

7-8. osztály:

a sikeres pályaválasztás, a tankötelezettség 16 éves korra történő megváltoztatása indokolja a fokozottabb odafigyelést, melyet elősegíthetnek a 7-8. osztályosok számára érdeklődésüknek és pályairányultságuknak megfelelő felzárkóztató, fakultációs és előkészítő programok (matematika, magyar nyelv és irodalom).

1.8. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentekre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiatalaink számára igazi útvaló a küldetésstudat kialakulása: "Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

1.8.1. Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.

A megismerés képességének fejlesztése.

Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.

1.8.2. A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.

Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

1.8.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka.

A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesztik, eddük akarataikat.

Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

1.8.4. Kialakítandó személyiségjegyek:

A helyes önértékelés

Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük

Józan, megfontolt ítélőképesség

A mások felé való nyitottság, befogadóképesség

A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében

A szelídség, az alázat, a türelem

Alaposság kialakítása

A mértékletesség

A bűnbánatra való készség

A belső csendre, elmélyülésre való igény

Hűség Istenhez és embertársainkhoz

Felelősség magunk, mások és a teremtet világ iránt

1.8.5. Elvárásaink tanítványainktól a következők:

Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban.

Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.

Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.

Alapos, rendszeres és pontos munka.

A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.

A házirend felelős betartása

1.8.6. A tanulók nemzeti identitásra neveléssel kapcsolatos feladatok:

Tiszajenő, Vezseny, Jász- Nagykun- Szolnok Megye és a haza múltjának és jelenének megismertetése.

A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.

A hazaszeretet érzésének felébresztése.

1.8.7. A tanulók állampolgári nevelésével kapcsolatos feladatok:

Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése.

Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt.

Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

1.8.8. A tanulók munkára nevelésével kapcsolatos feladatok:

Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása.

A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

1.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztyén világlátásban, s ezt ki is jelenti. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”⁶

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások, erdei iskolák

Diák önkormányzati munka

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

⁶ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 34. oldal

1.9.1. A tanuló közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1.9.1.1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívültevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

1.9.1.2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulókörösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes - személyiséggé válásig.

1.9.1.3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

1.9.1.4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

1.9.1.5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

1.9.2. A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.

Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.

Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.

A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

1.9.3. A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.

Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

1.9.4. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai:

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete tanítás kezdete előtt, óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés, iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- az iskolai munkatervben szereplő egyházi programokon való részvétel,
- törekedjen nevelésben és a szaktárgyak tanításakor az iskola keresztény szellemiségének átörökítésére.

1.9.5. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével és pszichológusával.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a felsős munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban,
- A kijelölt első osztályos tanító kapcsolatot tart a nagycsoportos óvónővel.

1.9.6. A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.

Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.

Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

1.10. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

1.10.1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

1.10.2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

1.10.2.1. Hagyományőrző tevékenységek

- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést, rendezvényt tartunk a következő alkalmakkor: tanévnyitáskor, 1956. október 23-a, 1849. október 6-a, 1848. március 15-e, június 4. évfordulóján, karácsonykor, farsangkor, a gyermeknapon, tanévzáráskor, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Karácsonykor iskolai hangversenyt szervezünk.
- Minden tanév tavaszán Szent István tanulmányi versenyt rendezünk.
- Minden tanévben megjelentetjük a Kukkantó c. diákújságot.
- Novemberben Márton-napot tartunk.
- December utolsó tanítási hetében megrendezzük a Diákönkormányzat napját.

Iskolánk kimagasló feladatának tűzte ki az egyházi és állami ünnepekről való megemlékezést színvonalas ünnepségek, rendezvények szervezésével, hozzájárulván ezzel is a tanulók vallásos és hazafias neveléséhez.

Vallási ünnepeink rendje, amelyek tiszteletére ünnepséget, megemlékezést szervezünk:

- VENI SANCTE – szentmise a községi katolikus templomban
- Szent István – névadónk napja május 30.
- Karácsony – közös diákmise
- Húsvét – közös diákmise
- Pünkösöd
- TE DEUM- szentmise a községi katolikus templomban

Mindezekén túl kéthetente (ütemterv szerint) tanulóink osztálymiséken vesznek részt a községi római katolikus templomban.

1.10.2.2. Diákönkormányzat.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

1.10.2.3. Napközi otthon, tanulószoba.

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, amennyiben a szülők igénylik - az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4.; 5-8. évfolyamokban napközi otthon, egyéni igények szerint tanulószoba működik.

1.10.2.4. Diákétkeztetés.

A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A napközibe nem járó tanulók számára - igény esetén - ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az iskola fenntartója által megállapított étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

1.10.2.5. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti egy felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból. Szintén a sikeres felvételt és továbbtanulást elősegítő középiskolai előkészítőt tartunk magyar nyelv és irodalom, matematika és német nyelvből. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- A részképesség zavarokkal küzdő; sajátos nevelési igényű tanulóink részére fejlesztő foglalkozásokat tartunk a helyi tantervben leírtak szerint.

1.10.2.6. Iskolai sportkör.

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója.

Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

1.10.2.7. Szakkörök.

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

1.10.2.8. Versenyek, vetélkedő, bemutatók.

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

1.10.2.9. Tanulmányi kirándulások.

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

1.10.2.10. Erdei iskola.

A nevelési és tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy a helyszínhez kapcsolódó téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

1.10.2.11. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel - ha az költségekkel is jár - önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

1.10.2.12. Szabadidő foglalkozások.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

1.10.2.13. Iskolai könyvtár.

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

1.10.2.14 Kapcsolat határon túli magyar iskolákkal.

Ameddig kedvező pályázati lehetőség lesz, iskolánk pályázatot nyújt be a „Határtalanul” programra. Megcélózva ezzel a határon túli magyar iskolákkal a kapcsolatok építését, valamint a hazaszeretet és nemzettudat megszilárdítását.

1.10.2.15. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók - tanári felügyelet mellett - egyénileg vagy csoportosan használják.

1.11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.11.1. Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- fejlesztő foglalkozások;
- a napközi otthon;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- hitéleti programok.

Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

1.11.2. Tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt.

Iskolánk feladata:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása;
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- felvételi előkészítő foglalkozások biztosítása a 8. évfolyamos tanulóknak;
- az iskolai sportkör;
- a szakkörök;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése;
- ösztönző jutalmazási rendszer kidolgozása.

1.11.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A katolikus intézményünk különös figyelmet szentel a gyengébbekre, és segíti a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitеле negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős koordinálja.

- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémák megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését Veszélyeztető okok **megelőzése, feltárása, megszüntetése.**

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivattal,
- gyermekorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (pl: segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.12. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik

az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
a napközi otthon;
az egyéni foglalkozások;

a felzárkóztató foglalkozások;
az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
a továbbtanulás irányítása, segítése.

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

1.13. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése

A katolikus iskolákban jelentős arányban tanulnak sajátos nevelési igényű tanulók is. Fejlesztésükhöz a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciáláshoz nagyobb mértékű differenciálásra, speciális eljárások alkalmazására és pedagógiai szolgáltatások igénybe vételére van szükség. A Nemzeti Alaptanterv külön pontban rögzíti is a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztésének kötelezettségét, a differenciált tanulás fontosságát.

A katolikus iskola - az SNI tanulók számának sajnálatos növekedését felismerve - vállalja integrált oktatásukat-nevelésüket abban a reményben, hogy ezzel elősegítheti eredményes szocializációjukat, iskolai pályafutásukat.

Ezek a gyermekek több figyelmet és törődést igényelnek, mint az átlag. Elsősorban őszinte, feltétel nélküli, hangsúlyosabban továbbított szeretetre éhesek. Ha ezt megkapják, eredményesebben tudnak fejlődni.

A közös tantestületi döntés alapján befogadó intézménnyé váló, így az együttnevelést megvalósító katolikus iskola az SNI tanulók fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket megjeleníti a Pedagógiai Programban, a Helyi Tantervben a műveltségi területek, tantárgyak programjában, az egyéni fejlesztési tervekben és az óratervében a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet alapján. A rendelet tartalmazza a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét. (Az „irányelveket” tartalmazó dokumentumot csatoljuk a tantárgyak rendszeréhez.)

Alapító Okiratában megjelöli az erre vonatkozó feladatokat. Ez a biztosítéka annak, hogy az intézmény rendelkezzen a sajátos nevelési igény szükségleteit kielégítő feltételekkel. Az iskola a dokumentációi elkészítésénél figyelembe veszi a Köznevelési törvényt, a Nemzeti alaptantervet, az OM Irányelv ide vonatkozó előírásait, mely tartalmazza az SNI tanulók iskolai oktatásának célját, rehabilitációs, rehabilitációs célú ellátásának közös elveit, feladatait, a tevékenységet meghatározó tényezőket, a szükséges feltételeket.

Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál. Ennek érdekében:

Szoros kapcsolatot tart az érintett szülőkkel.

Az iskolai fejlesztés alkalmazkodik a SNI gyermekek lehetséges fejlődési üteméhez, az eltérő képességekhez és viselkedéshez.

Speciális módszereket, terápiát és eszközöket ismer és alkalmaz, amelyek a pedagógiai program tartalmi elemei.

A SNI gyermekek integrált tanítását és nevelését magas szintű pedagógiai és pszichológia ismeretekkel rendelkező pedagógusok végzik, akiknek jellemzője az elfogadás, a tolerancia, az empátia, a hitelesség, az elhivatottság, tehát az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkeznek.

Egyéni fejlesztési terv készül, mely lehetővé teszi az egyéni fejlődési ütemet.

Együttműködik a segítő szakemberekkel (gyógypedagógus, terapeuta, konduktor, pszichológus, egyházi személyek), azaz létrehozza és működteti az integrációs protokollt.

Ha teheti, gyógypedagógiai asszisztenst alkalmaz.

A SNI tanulók befogadása közös nevelőtestületi döntés alapjára épülő, tudatosan választott út. A befogadó intézmény pedagógusai egyéni differenciálás alapján az egyéni kibontakoztatás és fejlesztés szemléletét képviselik, vállalják minden hozzájuk érkező, rászoruló gyermek nevelését és oktatását a helyi célkitűzéseknek és lehetőségeknek figyelembe vételével.

1.14. A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- kis létszámú osztályok szervezése (csoportbontás);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolata;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, Gyermekjóléti Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

1.15. A kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos feladatok

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek

birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

1.15.1. A kulcskompetenciák

1.15.1.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

1.15.1.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

1.15.1.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek

alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján;
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén;

1.15.1.4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában;
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és az nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása;
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe.

1.15.1.5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

1.15.1.6. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve

tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

1.15.1.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevékenesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

1.15.1.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínákozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

1.15.1.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.
megnézni!!!!

1.15.1.10. További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban, s a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna.
3. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

4. Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmájában.
5. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

1.15.1.11. A kiemelt fejlesztési feladatok

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

1.15.1.12. Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

1.15.1.13. Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, *nemzeti kultúránk* nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A NAT a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre ösztönzi.

1.15.1.14. Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az *egyetemes emberi civilizáció* legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

1.15.1.15. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel. A Magyar Köztársaság közoktatási rendszerének tehát egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók *aktív állampolgárrá válását*.

Az aktív állampolgári léthez *ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság* szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

1.15.1.16. Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekek kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekéről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

1.15.1.17. Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a *társadalmak fenntartható fejlődését*.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

1.15.1.18. A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és

tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulónak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információk értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a "szabadter" is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

1.15.1.19. Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a *pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak* a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteltetésére is nevel. A

pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok –, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az *iskolai környezet* is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

1.15.1.20. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaeorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a *munka világáról*. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaeorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a *rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége* egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a *szociális és állampolgári kompetencia* tudatos, pedagógiaiilag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

1.16. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

1.16.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.

- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

1.16.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerezés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést.

Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség érést.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.

E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

1.16.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tan-órán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése, melyek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelv kommunikáció
- matematikai kompetenciák
- természettudományos és technikai kompetenciák

- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetenciák
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség
- a hatékony, önálló tanulás

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartás-formák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsan tantárgy terén;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

1.16.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex *fejlesztése*.

1.17. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

A tananyag feldolgozását segítő szemléltetést, valamint a tanulói tevékenységet az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják: írásvetítők, diavetítők, fali vetítővászon, televízió, videomagnó, kazettás magnetofon, CD lejátszó.

A 2012. szeptember 1-jén indult Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda kötelezően meglévő eszközei és felszerelései a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének előírásai alapján című anyagot mellékeljük.

1.17.1. Tiszajenői általános iskola:

Iskolánk 8 tanteremmel, 3 szaktanteremmel, tornateremmel, nemenkénti tusolókkal, szertárakkal, nemenként biztosított személyzeti és tanulói WC-kel, tanári szobával, ügyviteli irodával, sportudvarral, könyvtárszobával és az ezekhez szükséges valamennyi bútorzattal és berendezési tárggyal rendelkezik.

Iskolánkban alapvetően az OM által előírt taneszköz-jegyzékben foglaltakat alkalmazzuk, illetve törekszünk azok folyamatos, határidőre történő beszerzésére.

A TANÓRAI OKTATÓ ÉS NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ TANESZKÖZÖK LISTÁJA A „FUNKCIONÁLIS TANESZKÖZJEGYZÉK” ALAPJÁN TANTÁRGYANKÉNT

A Magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Képek, betűkártyák, szótagkártyák. (1-4. évfolyam)

Hívóképek. (1. évfolyam)

Fali táblák, tablók:

- Írott és nyomtatott ABC
- Kis és nagybetűs nyomtatott ABC
- Írott kis és nagy ABC
- Hangtani ismeretek
- Szófajok. (főnév, melléknév, számnév)
- Tulajdonnevek írása (helyesírás)
- A mondat, mondatfajták
- Igék

Videofilmek, CD-k, kazetták:

- Ady Endre, József Attila, Radnóti Miklós versei
- Magyar népmesék
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
- Jókai Mór: A köszívű ember fiai

- Móricz és a Légy jó mindhalálíg
- Csokonai
- Janus Pannonius és Balassi versei
- Kosztolányi versei
- Szabó Lőrinc versei
- Juhász Gyula versei
- Karinthy versei
- Tóth Árpád versei
- Petőfi Sándor versei
- Koszorú, versek a magyar nyelvből
- Csokonai
- Fekete István: Tüskevár
- Fekete István: Vuk
- Jókai Mór: Szafi

Könyv:

- Helyesírási szabályzat és szótár
- Magyar értelmező szótár
- Szinonima szótár
- Helyesírási tanácsadó szótár
- Életrajzi lexikon
- Népmesegyűjtemények
- O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok
- Ablakzsiráf
- Jelképtár
- Jókai Mór: Kőszívű ember fiai
- Jókai Mór: Aranyember
- Shakespeare: Rómeó és Júlia
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálíg

Interaktív tananyagok évfolyamonként az Apáczai Kiadó tankönyveihez.

A Történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Falitérkép:

- Az ókori Kelet
- Az ókori Görögország
- A Római Birodalom
- Honfoglalás
- Magyarország a korai feudalizmus idején
- A feudális Magyarország a XIII. sz. közepétől a XV. sz. elejéig
- A feudális Magyarország a XV. században
- Európa a XIV. században
- Európa a XVIII. században
- Az 1848/49-es szabadságharc

- Európa a XIX. században
- Európa 1815-1849
- Európa az II. világháború idején
- Az Osztrák - Magyar Monarchia 1914-ben
- A Tanácsköztársaság honvédő harcai
- Európa a II. világháború idején

Videokazetta:

- Honfoglalás
- Trianon
- Holocaust
- A világ 7 csodája
- Jézus élete
- Tutankhamon sírja
- Az ókori Róma
- Az ókori Róma világa
- Az ókori Mezopotámia
- Egyiptom arcai
- A korai középkor
- Gazdasági élet Pannóniában
- A kereszténység
- Európa 1340-1600-ig
- Az ókori Egyiptom
- Az ipari forradalom
- Hitler és a sörpuccs

Interaktív tananyagok

Az Idegen nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Multimédiás számítógépek

A Matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Űrmértékek (cl, dl, l)
- Táblai vonalzők
- Táblai körző
- Színes rudak
- Táblai vonalzó 120-os
- Táblai vonalzó 600-os
- Táblai szögmérő
- Sík és mértani modellezőkészlet
- Kocka, téglatest (testek)
- Szétszedhető dm^3

Falikép:

- Szorzótábla
- Mértékegységek: hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő

Az Informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Komplet multimedias számítógépek
- Hangfalak
- Projektorok
- Szkenner
- Tintasugaras nyomtató
- Lézernyomtató
- Számítógépre telepített programok. (Office)
- INTERNET.
- A számítógépek hálózatban is működnek.

A természetismereti tárgyak: Környezetismeret, Természetismeret, Földrajz, Biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Könyvek:

- Természet-és környezetvédelem
- Állatismeret
- Kis növényhatározó
- Növényismeret

Térképek:

- Magyarország domborzata
- Magyarország térképe
- Magyarország domborzata
- Afrika domborzata és vizei
- Afrika domborzata
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata
- Észak-Amerika, Dél-Amerika domborzata és vizei
- Ázsia domborzata és vizei
- Európa domborzata és vizei
- Európa országai
- Észak-Európa
- Szovjetunió és Mongólia
- FÁK országai
- Nyugat-Európa

Videokazetták, videofilmek:

- Az alapvető élelmiszerek
- A DNS
- Az egészséges táplálkozás
- Goofy fogat mos
- Gyümölcsök és vitaminok
- Magán? Terület (pattanásos bőr)
- „Mielőtt”(drogprev.)
- Narancsmadár(egészséges életmód)
- AIDS

- AHA!(szexuális felvilágosítás)
- Mi az igazság a dohányzásról?
- Drog enciklopédia
- Dohányzás és egészség
- Ép testben ép lélek
- Az emberi agy
- Afrika állatai
- Az afrikai elefántok
- Ausztrália csodái
- Azok a csodálatos állatok 1-3.
- Életközösségek 1-4.
- Magyarország állatvilága I-X.
- Oroszlánok
- Rovarok és más állatok
- Táncos szafari
- Veszélyeztetett állatok
- Életközösségek-házunk táján
- A természet enciklopédiája
- Ausztrália és Óceánia
- Ázsia
- Afrika
- Dél-Amerika
- Európa
- Óceánok-Sarkvidékek

Falikép, falitábla:

- Az idő
- fotoszintézis
- ásványok
- növényi sejtmodell
- folyami rák
- kérődző gyomor részei
- madár szárnya
- fatörzs szerkezete
- burgonyabogár
- termések
- ehető és mérgező gombák

Modellek, keresztmetszetek:

- fogtipusok
- geológiai gyűjtemény
- emberi torzó

Csontvázak:

- madár csontváz
- emberi csontváz
- emlős csontváz
- gyík csontváz
- béka csontváz
- veréb csontváz
- emberi fog szerkezete
- Szobai hőmérő
- Mikroszkóp

Interaktív tananyagok évfolyamonként, tantárgyanként**A Fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:**

- Mechanikai eszközkészlet
- Rugós erőmérő
- Kétkarú emelő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet
- Áramátalakító

Videókazetták:

- Az elektromos áram és az áramkörök
- Az elektromosság és a mágnesesség
- Elektromosság
- A vizierőmű működése
- Az energiaegyensúly
- Az Otto motor működése

A Kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső
- Főzőpohár
- Óraüveg
- Borszeszégő
- Kémcsőfogó
- Vasháromláb
- Azbesztháló
- Kalotta molekulamodell
- Pálcika modell
- Periódusos rendszer

Az Ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n:

- Magyar népzenei anyag
 - Himnusz
 - Szózat
 - Iskolai ünnepek dalai
 - Egyházi énekek
 - Jeles napok, ünnepkörök dalai
 - Kórusművek, műzenei szemelvények
- Pianínó.
CD lejátszó.

Interaktív tananyagok évfolyamonként

A Rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Ábrázolás és művészet című könyv

A Technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Fareszelő lapos, gömbölyű
- Fareszelő fél gömbölyű
- Vasreszelő fél gömbölyű
- Fémreszelő
- Laposfogó
- Kalapács
- Fafűrész (illesztő), vasfűrész
- Lyukfűrész
- Lemezvágó olló
- Véső . ásó, kapa, gereblye, lapát
- Fonalfűrész keret

A Testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Gumilabda
- Ugrókötél, gumikötél
- Tornapad
- Tornaszámolyok
- Medicinlabda
- Karika
- Ugrószekrény
- Dobbantó
- Tornaszőnyeg
- Bordásfal
- Mászókötel
- Ugródomb
- Magasugrómérce
- Magasugróléc
- Maroklabda. (kislabda)
- Súlygolyó 3 kg-os

- Súlygolyó 4 kg-os
- Kosárlabda
- Futball-labda
- Röplabda
- Ping-pong asztal
- Ping-ping ütő
- Kosárpálánk

4 db interaktív tábla, projektorral és lappal.

1.18. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi gyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az SZMK-val.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- **Családlátogatás.**
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

- **Szülői értekezlet.**

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatáspolitikai alakulásáról, változásairól
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

- **Fogadó óra.**

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

- **Nyílt tanítási nap.**

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- **Írásbeli tájékoztató.**

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

A szülők részéről elvárhatjuk:

- Aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- Ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- Őszinte véleménynyilvánítást,
- Együttműködő magatartást,
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- Érdeklődő, segítő hozzáállást,
- Szponzori segítségnyújtást.

1.19. Iskolai egészségnevelési program

1.19.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;

Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel

- a táplálkozás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- a szexuális fejlődés

területén.

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;

Pszichohigiénés nevelés:

- **fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés**

Szociálhigiénés nevelés:

- **a stressz- és feszültségoldás módszerei**

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	- komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.	Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.

<i>Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása</i>	- Annak tudatosítása a tanulóknak, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknak az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része.	
<i>Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása</i>	- A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	
<i>A biztonságos életvezetés elsajátítása</i>	- Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása.	

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai, tanórán kívüli foglalkozás feladata.

1.19.2. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák; játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon; az iskolai sportkör foglalkozásai; tömegsport foglalkozások; úszásoktatás;
- a környezetismeret, biológia, természetismeret, egészségtan tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli tevékenységek; minden évben egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre; minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele;
- félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez

Az iskola sportköre bekapcsolódik – lehetősége szerint – a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek munkájába.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a diákolimpiába, a KIDS-versenyekbe, a különféle iskolai kupaküzdelmekbe.

Egészségnevelésünket segítő hasznos módszerek:

Játékok
Riport
Közösségépítés
Művészetek
Programok
Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.

Külső partnerek: Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, szakrendelők.

1.19.3. Az egészségnevelés várható eredményei

1. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben, személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
2. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

1.19.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek átadása elsősorban a védőnő és a biológiát és egészségtant oktató pedagógus feladata. A védőnő ezen ismereteket az éves iskolai egészségvédelmi munkatervben leírt ütemezés szerint adja át. A biológiát és egészségtant oktató szaktanár tanmenetében jelzi az erre a témára fordítandó időkeretet és tartalmat.

1.20. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratermi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportkörrel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

1.21. Iskolai környezeti nevelési program

Alapelve: A teremtet világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

Célja: A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megővésének céljaival összhangban.

Területei:

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:

Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása.

Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

A környezeti nevelés színterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató iskolai környezet

Tantermek, folyosók, udvar élő sarok kialakítása,
Anyag és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,
A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése,
Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidő-szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások,
Projekt napok iskolán kívüli helyszínei.

Kiemelt feladataink:

- A tanulók (életkori sajátosságainak figyelemre vételével) foglalkozzanak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - Tiszajenő természeti értékeivel,
 - Tiszajenő környezetvédelmi feladataival,
 - a környezetvédelem által nyújtott lehetőségekkel,
 - a környezetszennyezés formáival és következményeivel,
- Tudatosítjuk tanulóinkban, hogy az érintetlen környezet nagy érték, azt óvni kell.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- A tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelősséget vállaló életvitel kialakítása; olyan értékrendszer megszilárdítása, amely megbecsüli, értékeli a környezetet ápoló, szépítő embert; igyekszünk ráirányítani tanítványaink figyelmét az épített értékekre is;

Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat:
Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás **döntő arányban** magába foglalja – **a foglalkozás tematikai jellegétől függően** – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének **témáját**, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebb ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának feladata.

A fenti célokat az alábbi tevékenységekkel igyekszünk megvalósítani:

- Erdei iskola szervezése évi rendszerességgel 1 osztálynak, (a felmerülő költségeket a szülők finanszírozzák.)
Az erdei iskolát lehetőleg az Északi – középhegységben vagy természetes vízhez közeli helyen kell megszervezni, ahol történelmi, irodalmi, néprajzi értékekkel is megismerkedhetnek gyermekeink.
A „Határtalanul Programba” igyekszünk sikeres pályázattal bekapcsolódni évente.
- Biológia, földrajz, környezetismeret, természetismeret, kémia tantárgyak ismeretanyagának feldolgozásakor valamint osztályfőnöki órákon, napközis foglalkozásokon nevelési célzattal szólnunk a természet- és környezetvédelemről.

- A környezet védelmét, a természet megszerettetését szolgáló tevékenységeink:
 - kirándulás Töserdőre vagy valamely közeli védett területre,
 - megemlékezés a Föld Napjáról, (szaktanárok irányításával)
 - hasznosanyag-gyűjtés (szelektív hulladékgyűjtés) évente egyszer,
 - az iskola udvarának ápolása, szépítése, fák, virágok, cserjék ültetése,
 - a témához kapcsolódó ismeretterjesztő előadás meghallgatása vagy film megtekintése,
 - madármegfigyelés (tanórához kapcsoltan),
 - igény szerint kirándulás közeli vadsparkba vagy állatkertbe (a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük).
 - Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, **tanórákon kívül** és az irodákban egyaránt.

Iskolánk arculatának fontos eleme, hogy településünk értékeit tanulóink megismerjék.

A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten.	Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén.	Környezetbarát anyagok megismerése.
2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése
	Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészségmegőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságának	A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.

3. Környezettudatos értékrend, „ökológiai morál” kialakítása	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok , iskola szintű programok közös megvalósítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.
--	---	--	---

1.22. A tanulmányok alatti vizsgák szabályozása

A tanulói jogviszony iskolánkban felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója és lelki vezetője dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Az iskola felvételi vizsgát nem tart. A szülőket és a beíratásra váró gyermekeiket elbeszélgetésre hívjuk.

Az év közben tartandó vizsgák közé sorolandó az osztályozó vizsga, különbözeti vizsga és tanév végén sorra kerülő javítóvizsga. Ezek hatálya kiterjed arra a tanulóra, akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít. Továbbá, aki önként osztályozó vizsgára jelentkezik. Valamint kiterjed más intézmények olyan tanulóira is, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő (azon tanulók tesznek különbözeti vizsgát, akiknek tanulmányi eredménye nem éri el a 3,5-et). A vizsgabizottságok tagjait az igazgató jelöli ki.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- tudják és sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- támogatjuk a pedagógusok részvételét legalább 5 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban egészsnapi keretében valósítjuk meg.

1.23. Az iskola fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatai

1.23.1. Jogi háttér:

A parlament 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17.-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról.

E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. E törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

A fogyasztóvédelmi törvény, valamint az EU jogharmonizáció alapján a közoktatási törvényben is megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása.

A Kormány 243/2003. (XII. 17.) számú rendeletével hatályba lépett új Nemzeti Alaptanterv (2012) értelmében a helyi tantervnek biztosítani kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismeretekeket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a **felkészülés a felnőtt életre**, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is szerepel.

1.23.2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

*A fogyasztóvédelmi oktatás célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése** és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknak.*

1.23.3. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiai módon megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

*Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek mint például a vállalkozási és gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése. (NAT 2003)*

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékoztatás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra.

Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez

a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz

a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között

a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez

a jogok panaszok tisztességes rendezéséhez

az egészséges és elviselhető környezetben való élethez

a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Prezentív, vagy megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

1.23.4. A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban:

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai.

Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)

Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások

1.23.5. Módszertani elemek:

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák.

Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól

Helyi-, országos- és Eu-s szabályozások tanulmányozás

Adatgyűjtés, feldolgozás információörögzítés együttműködéssel

Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel

Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztó kosár készítése)

Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

A fogyasztóvédelmi oktatáshoz a következő szervezetektől kapható segítség és segédanyag:

Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség (FVF) T: 06 (1) 459 4917

Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) T: 06 (1) 311 7030

1.24. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

1.24.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2015. szeptember 1. napjától szervezte meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.

A pedagógiai programban található helyi tanterv 2015. szeptember 1. napjától a szülők egyöntetű kérésének megfelelően került bevezetésre.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2015. szeptember 1. napjától 2019. augusztus 31. napjáig - szól.

1.24.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

Az elkövetkezendő tanévek során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

1.24.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója;

A tanulók a pedagógiai program módosítását diák-önkormányzati képviselőjük útján az igazgatónak javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programok a jóváhagyást követő szeptember első napjától kell bevezetni.

1.24.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy- egy példánya a következő személynél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesénél;
- az óvodában.

2. HELYI TANTERV

2.1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, csoportbontásra és fejlesztésre fordítható időkeretek, az előírt tananyag és követelmények.

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Iskolánkban első idegen nyelvként a németet oktatjuk. Második idegen nyelvként az angol nyelvet választhatják.

Az iskola tanulói számára a mindennapi testedzést 2015. szeptember 15-től minden évfolyamon heti 5 kötelező testnevelés foglalkozással vagy szakkörökkel illetve napközi otthonban játékos, egészségfejlesztő testmozgással biztosítjuk.

Iskolánkban a magyar nyelv és irodalom két önállóan értékelt tantárgy az 1-8. évfolyamon.

Tantervek:

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben a „*Katolikus kerettanterv 2008*” aktualizált tantervesaládjá alapján folyik az oktatás. Kivételt jelent az angol nyelv oktatása, amely az OKI által elfogadott tanterv szerint történik.

Iskolánkban a **sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő foglalkozásainak** programját minden tanévben szeptember 15-ig a szakértői vélemények alapján egyénre szabottan gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus dolgozza ki.

2.1.1. Érvénybe lépő tantervek 2015. szeptemberétől

Tanév	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2015/2016	ÚJ	ÚJ	ÚJ	RÉGI	ÚJ	ÚJ	ÚJ	RÉGI
2016/2017	ÚJ	ÚJ	ÚJ	ÚJ	ÚJ	ÚJ	ÚJ	ÚJ

ÚJ= 2013. szeptember 1-től érvényes Kerettantervek

RÉGI= 2004. szeptember 1-től érvényes Kerettantervek

2.1.2. A köznevelési törvény óraszámai évfolyamonként (Tiszajenő)

ÓRATERV 2015-2016. TANÉVTŐL - Tiszajenő (az „ÚJ” tanterv szerint 1-3. évfolyamon)

Tantárgy	Heti és éves óraszámok											
	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	1.félév	2.félév	éves	1.félév	2.félév	éves	1.félév	2.félév	éves	1.félév	2.félév	éves
Kötelező órák												
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	288	7+1	7+1	288	6+1	6+1	252	8	7	270
Német nyelv	0	0	0	0	0	0	+1	+1	36	2	2	72
Környezetismeret	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Matematika	4+1	4+1	180	4+1	4+1	180	4+1	4+1	180	4	4	144
Ének-zene	2	2	72	2	2	72	2	2	72	1	2	54
Rajz	2	2	72	2	2	72	2	2	72	2	1	54
Technika életvitel	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Testnevelés	5	5	180	5	5	180	5	5	180	3	3	108
Informatika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	36
Hittan	1	1	36	1	1	36	1	1	36	2	2	72
Rendelkezésre álló órák összesen	23+2	23+2	25/hét	23+2	23+2	25/hét	22+3	22+3	25/hét	23+2	23+2	22,5+2/hét
Hittan (NAT 9.§ 1. a szerint)	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
A Knt. 6.sz. melléklete alapján felhasználva.												
Szakkörök	0,5	0,5	18	0,5	0,5	18	7	7	252	2	2	72
Tehetséggondozás/Felzárkóztatás	4	4	144	4	4	144	8	8	288	2	2	72
Tömegsport										2	2	72
Nem kötelező összesen	4,5	4,5	162	4,5	4,5	162	15	15	540	6	6	216
Napközi:	22,5	22,5	810	22,5	22,5	810	12	12	432	11	11	396
Felhasználható összes óra:	53	53	1908	53	53	1908	53	53	1908			
Felhasznált összes óra:	53	53	1908	53	53	1908	53	53	1908	42	42	1512

ÓRATERV 2015/2016. TANÉVTŐL Tiszajenő- (az „ÚJ” tanterv szerint 5-7. osztályban)

Tantárgy	Heti és éves óraszámok											
	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	1.félév	2. félév	éves	1.félév	2. félév	éves	1.félév	2. félév	éves	1.félév	2. félév	éves
Kötelező órák												
Magyar nyelv és irodalom	4	4	144	4	4	144	3+1	3+1	144	4	3	126
Német nyelv	3	3	108	3	3	108	3	3	108	3	3	108
Történelem	2+1	2+1	108	2+1	2+1	108	2+1	2+1	108	2	3	90
Matematika	4	4	144	3+1	3+1	144	3	3	108	3	3	108
Informatika	+1	+1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Természetismeret	2	2	72	2+1	2+1	108						
Földrajz							1+1	1	54	1	2	54
Fizika							2	2	72	1	2	54
Kémia							1	1+1	54	2	1	54
Biológia és egészségtan							2	2	72	1	2	54
Ének-zene	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Rajz	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	0	18
Technika – népi kismesterségek	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Testnevelés	5	5	180	5	5	180	5	5	180	2	3	90
Hon- és népismeret	1	1	36									
Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	36	1	1	36			
Hittan	1	1	36	1	1	36	1	1	36	2	2	72
Etika										1		18
Média										1		
Egészségtan												
Rendelkezésre álló órák összesen	26+2	26+2	26+2/hét	25+3	25+3	25+3/hét	28+3	28+3	28+3/hét	25+2	25+2	25+2/hét
Hittan NAT 9.§ 1. a szerint	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36

ÓRATERV 2015/2016. TANÉVTŐL Tiszajenő- (az „ÚJ” tanterv szerint 5-7. osztályban)

NEM KÖTELEZŐ ÓRÁK

A Knt. 6.sz. melléklete alapján												
Tehetséggondozás/felzárkóztatás	2	2	72	2	2	72	9	9	324	3	2	90
Csoportbontás	5	5	180	5	5	180	0	0	0	0	0	0
Szakkör	1,5	1,5	54	1,5	1,5	54	5,5	5,5	198	4	2	108
Tömegsport										2	3	90
Nem kötelező összesen	8,5	8,5	306	8,5	8,5	306	14,5	14,5	522	9	7	288
Napközi(5-6.) és tanulószoba (7-8.):	11,25	11,25	405	11,25	11,25	405	7,5	7,5	270	7,5	7,5	270
Angol nyelv *a RÉGI PP szerint	3	3	108	3	3	108	3	3	108	3	3	108
Felhasználható összes óra:	52	52	1872	52	52	1872	57	57	2052			
Felhasznált összes óra:	51,75	51,75	1863	51,75	51,75	1863	57	57	2052	46,5	44,5	1638

Könyvtár: heti 6 óra

ÓRATERV 2016-2017. TANÉVTŐL-Tiszajenő (az „ÚJ” tanterv szerint minden osztály)

Tantárgy	Heti és éves óraszámok											
	1. évfolyam			2. évfolyam			3.évfolyam			4. évfolyam		
	1.félév	2.félév	éves	1.félév	2.félév	éves	1.félév	2.félév	éves	1.félév	2.félév	éves
Kötelező órák												
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	288	7+1	7+1	288	6+1	6+1	252	6+2	6+2	288
Német nyelv	0	0	0	0	0	0	+1	+1	36	3	3	108
Környezetismeret	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Matematika	4+1	4+1	180	4+1	4+1	180	4+1	4+1	180	4+1	4+1	180
Ének-zene	2	2	72	2	2	72	2	2	72	2	2	72
Rajz	2	2	72	2	2	72	2	2	72	2	2	72
Technika életvitel	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Testnevelés	5	5	180	5	5	180	5	5	180	5	5	180
Informatika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hittan	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Rendelkezésre álló órák összesen	23+2	23+2	25/hét	23+2	23+2	25/hét	22+3	22+3	25/hét	24+3	24+3	27/hét
Hittan (NAT 9.§ 1. a szerint)	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
A Knt. 6.sz. melléklete alapján felhasználva.												
Szakkör	0,5	0,5	18	0,5	0,5	18	7	7	252	8	8	288
Tehetséggondozás/Felzárkóztatás	4	4	144	4	4	144	8	8	288	9	9	324
Nem kötelező összesen	4,5	4,5	162	4,5	4,5	162	15	15	540	17	17	612
Napközi:	22,5	22,5	810	22,5	22,5	810	12	12	432	11	11	396
Felhasználható összes óra:	53	53	1908	53	53	1908	53	53	1908	56	56	2016
Felhasznált összes óra:	53	53	1908	53	53	1908	53	53	1908	56	56	2016

ÓRATERV 2016/2017. TANÉVTŐL Tiszajenő- (az „ÚJ” tanterv szerint 5-8. évfolyam)

Tantárgy	Heti és éves óraszámok											
	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	1.félév	2. félév	éves	1.félév	2.félév	éves	1.félév	2. félév	éves	1.félév	2. félév	éves
Kötelező órák												
Magyar nyelv és irodalom	4	4	144	4	4	144	3+1	3+1	144	4	4	144
Német nyelv	3	3	108	3	3	108	3	3	108	3	3	108
Történelem	2+1	2+1	108	2+1	2+1	108	2+1	2+1	108	2+1	2+1	108
Matematika	4	4	144	3+1	3+1	144	3	3	108	3	3	108
Informatika	+1	+1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Természetismeret	2	2	72	2+1	2+1	108						
Földrajz							1+1	1	54	2	2	72
Fizika							2	2	72	1+1	1+1	72
Kémia							1	1+1	54	2	2	72
Biológia és egészségtan							2	2	72	1+1	1+1	72
Ének-zene	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Rajz	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Technika – népi kismesterségek	1	1	36	1	1	36	1	1	36	0	0	0
Testnevelés	5	5	180	5	5	180	5	5	180	5	5	180
Hon- és népismeret	1	1	36									
Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Hittan	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36
Média												
Etika												
Egészségstan												
Rendelkezésre álló órák összesen	26+2	26+2	26+2/ hét	25+3	25+3	25+3/hét	28+3	28+3	28+3/hét	28+3	28+3	28+3/hét
Hittan NAT 9.§ 1. a szerint	1	1	36	1	1	36	1	1	36	1	1	36

ÓRATERV 2015/2016. TANÉVTŐL Tiszajenő- (az „ÚJ” tanterv szerint 5-8. osztályban)

NEM KÖTELEZŐ ÓRÁK

A Knt. 6.sz. melléklete alapján												
Tehetséggondozás/felzárkóztatás	2	2	72	2	2	72	9	9	324	9	9	324
Csoportbontás	5	5	180	5	5	180	0	0	0	0	0	0
Szakkörök	1,5	1,5	54	1,5	1,5	54	5,5	5,5	198	5,5	5,5	198
Nem kötelező összesen	8,5	8,5	306	8,5	8,5	306	14,5	14,5	522	14,5	14,5	522
Napközi(5-6.) és tanulószoba (7-8.):	11,25	11,25	405	11,25	11,25	405	7,5	7,5	270	7,5	7,5	270
Angol nyelv *a RÉGI PP szerint	3	3	108	3	3	108	3	3	108	3	3	108
Felhasználható összes óra:	52	52	1872	52	52	1872	57	57	2052	57	57	2052
Felhasznált összes óra:	51,75	51,75	1863	51,75	51,75	1863	57	57	2052	57	57	2052

Könyvtár: heti 6 óra

2.1.3. Napközis és tanulószobai óraterv
TISZAJENŐ
(az „ÚJ” tanterv szerint)

Csoportok:	Óraszám:
Napközi 1. csoport: 1-2. évfolyam	22,5 óra
Napközi 2. csoport: 3-4. évfolyam	22,5 óra
Napközi 3. csoport: 5-6. évfolyam	22,5 óra
Tanulószobai csoport: 7-8. évfolyam	15 óra
Összesen:	82,5 óra

2.2. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.
- Egy-egy tantárgy tanításához felmenő rendszerben ugyanazt a tankönyvcsaládot használjuk.
- Célunk, hogy a tankönyv legyen tanulásra ösztönző, esztétikus, intézményünk elveinek, céljainak leginkább megfelelő szellemiségű tankönyv.
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A kötelező felszerelés testnevelési órán: 1-8. osztály: fehér felirat nélkülipóló, rövid nadrág, tornacipő, váltás fehér zokni, lányoknál indokolt esetben melegítő alsó.
- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.
- A hittan tankönyvek esetében a fenti szempontok betartásával a kiválasztásról az intézmény lelki vezetője dönt.

2.3. Magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A második és nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszerezni a tanulónak továbbhaladásához.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

- A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
 - magántanuló volt.
- Az első évfolyamon a közoktatási törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha iskolalátogatási bizonyítványt kapott.

2.4. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek;
- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 3-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül **szóban** és **írásban** is ellenőrizhetik;
 - a készségtárgyakból **gyakorlati** teljesítményt is értékelnek
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagából és fő követelményeiből **szummatív jellegű** témazáró dolgozatot írnak.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.
- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az **iskola helyi tantervében előírt követelményekhez**; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott - fejlődött-e vagy hanyatlott - az előző értékeléshez képest.
- A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
 - Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak **fejlesztő** jellegű szöveges értékelést alkalmazunk. Év elején ha indokolt, **diagnosztizáló** felmérést végzünk.

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben és tanév végén minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- Az első évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük az alábbi tantárgyaknál: ének-zene, környezetismeret, magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, rajz, technika-népi kismesterségek, testnevelés, hittan. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - **KIVÁLÓAN TELJESÍTETT:**
A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.
 - **JÓL TELJESÍTETT:**
A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.
 - **MEGFELELŐEN TELJESÍTETT**
A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.
 - **GYENGÉN TELJESÍTETT**
A tantervi követelményeket gyenge szinten teljesíti. Ismeretanyaga középestől gyengébb szintű, alkalmazása során rendszeresen igényel segítséget. Szóban és írásban állandó segítséggel nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak nehézségek árán képes.
 - **FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL.**
A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmait nem tisztázza, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

- A második évfolyamtól félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük. Az első évfolyamon félévkor és év végén a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.
- A második évfolyamtól félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Értékeléskor, átlagszámításkor 51 századtól felfelé kerekítünk. (Pl. 3,51 = 4-es osztályzatot ér).
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5) jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)**. Azon tanuló év végi bizonyítványába, aki egész tanév során 4,8 fölötti átlagot teljesített, vagy alacsony óraszámú tantárgyaknál 5-ös osztályzatok mellett félévente csak egy 4-est szerzett, az illető tantárgyból **kitűnő** bejegyzést kap.
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi.
- A tanulók tanulmányi munkájának teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók témazáró dolgozatainak, félévi és év végi méréseinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását az alábbi szerint végezzük.

Alsó tagozat:

a., Felmérések, témazárók, dolgozatok:

90-100%=5

80-89%=4

60-79%=3

40-59%=2

39-0%=1

b., Helyesírás értékelése (1-4. évfolyamon):

0-2 hiba=5
3-4 hiba=4
5-6 hiba=3
7-8 hiba=2
9 hibától=1

c., Másolás értékelése (1-2. évfolyamon):

1 hiba=5
2 hiba=4
3-4 hiba=3
5-6 hiba=2
7 hiba=1

Másolás értékelése (3-4. évfolyamon):

0 hiba=5
1 hiba=4
2 hiba=3
3 hiba=2
4 hiba=1

Felső tagozat:

Témazáró dolgozatok:

0-30%=1
31-55%=2
56-79%=3
80-89%=4
90-100%=5

- A második-nyolcadik évfolyamon az elektronikus napló félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek osztályzással minősítésre:
 - *Második, harmadik, negyedik évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv (harmadik évfolyamtól), matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hittan, informatika (negyedik évfolyamtól).
 - *Ötödik évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv(ek), matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika(– népi kismesterségek), hon- és népismeret, testnevelés, hittan.

- *Hatodik évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv(ek), matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, technika(– népi kismesterségek), rajz, testnevelés, hittan.
 - *Hetedik évfolyamon:* magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv(ek), matematika, informatika, fizika, biológia és egészségtan, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika (– népi kismesterségek), testnevelés, hittan.
 - *Nyolcadik évfolyam:* magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv(ek), matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, testnevelés, hittan, médiaismeret, technika (– népi kismesterségek).
- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)**, érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
 - A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök és az ott tanítók, minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzik.
 - A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnökök, a hitoktatók és szaktanárok minden hónap végén közösen érdemjegyekkel értékelik.
 - A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület vélemény alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
 - A félévi osztályzatokat az elektronikus naplóból kinyomtatott értesítő alapján küldjük ki a szülőnek és az év végi osztályzatokat a bizonyítványba jegyezzük be.

A tanulók magatartásának értékelése:

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás:

- fegyelmezett tanórán és tanórán kívül (szünetben, napköziben, kiránduláson, ünnepélyen)
- vigyáz az iskola és saját értékeire, figyelmezteti társait is erre
- tisztelettudó, udvarias tanáraival, társaival, felnőttekkel szemben
- figyelmes és önszántából segítőkész
- közösségi programokban szívesen részt vesz
- ismeri és betartja az iskola házi rendjét, társait is figyelmezteti ennek betartására
- a vállalt vagy rábízott feladatokat lelkiismeretesen elvégzi
- nincs elmarasztalási fokozata, nincs igazolatlan órája

Megjegyzés: Mindezeket nem csak a tanárai jelenlétében tartja be.

Jó:

- fegyelme tanórán és tanórán kívül megfelelő
- vigyáz az iskola és saját értékeire
- tisztelettudó, udvarias
- ismeri és betartja a házirendet
- a rábízott feladatokat tőle telhetően a legjobban igyekszik elvégezni,
- nincs elmarasztalási fokozata, nincs igazolatlan órája

Megjegyzés: Mindezeket nem csak a tanárai jelenlétében tartja be.

Változó:

- fegyelme változó, a tanítási órákat néha zavarja fegyelmezetlenségével
- figyelmeztetni kell, hogy az értékek megóvására
- házirend betartására figyelmeztetni kell
- meggondolatlan magatartásával kárt okoz
- a felnőttekkel és társaival szemben esetenként udvariatlan
- társaival nem túl barátságos, esetleg elszigetelődik
- beszéde kulturálatlan (gyakran használ trágár kifejezéseket)
- a rábízott feladatokat nem mindig végzi el, munkája pontatlan
- legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetője van
- nincs igazolatlan órája

Rossz:

- fegyelme kifogásolható, gyakran kell figyelmeztetni
- az iskolai házirend szabályai ellen sorozatosan vét, sokszor fegyelmezetlen
- rongálja az iskola felszerelését, készakarva kárt okoz
- viselkedésével sérti a közösségét, társaival sértő (akár szavakkal, akár tetlegesen)
- a rábízott feladatokat nem végzi el
- van osztályfőnöki intője, vagy ennél súlyosabb elmarasztalási fokozata (igazgatói figyelmeztető, igazgatói intő)
- van igazolatlan órája

A tanulók szorgalmának értékelése:

- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület és a hitoktató véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
- A félévi osztályzatot az elektronikus naplóba, az év végi osztályzatot az elektronikus naplóba és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás:

- képességeinek megfelelően, önállóan teljesít, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- munkavégzése pontos, munkája igényes
- felszerelése, házi feladata hiánytalan
- tanórán figyel, aktívan bekapcsolódik
- szorgalmi feladatokat vállal iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken

Jó:

- képességei szerint, viszonylag egyenletesen teljesít
- házi feladata, felszerelése hiánytalan
- ügyel munkája tetszetős külsejére
- munkáját általában önállóan, pontosan végzi, tanórán figyel

Változó:

- nem képességei szerint tanul, tanulmányi munkája ingadozó
- többször képességei alatt teljesít, órákon passzív
- munkája pontatlan, nem elfogadható a külalakja, munkavégzése rendszertelen
- felszerelése, házi feladata hiányos

Hanyag:

- nagyfokú közömbösség jellemzi
- házi feladata, felszerelése gyakran hiányos
- munkája, füzetvezetése csúnya, rendszertelen, áttekinthetetlen
- tanulmányi munkájában mélyen képességei alatt teljesít

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréshez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb.
- versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái:

- ❖ Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - napközis nevelői dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret,
- ❖ Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- ❖ Az egyes tanévek végén, **valamint a nyolc éven át** kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át. A nyolc éven át kitűnő tanuló fényképe az iskola folyosóján elhelyezett tablóra is felkerül.
- ❖ Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- ❖ Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek. - Országos versenyért - nevelőtestületi dicséret jár.
- ❖ A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- ❖ A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések írásbeli formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
 - napközis nevelői figyelmeztetés,
 - osztályfőnöki figyelmeztetés,
 - osztályfőnöki megrovás,
 - igazgatóhelyettesi figyelmeztetés,
 - igazgatói figyelmeztetés,
 - igazgatói megrovás,
 - tantestületi figyelmeztetés,
 - tantestületi megrovás,
 - különösen súlyos esetekben fegyelmi eljárás,
 - a fegyelmi eljárás következménye lehet az iskolából való kizárás.
- ❖ Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.
- ❖ A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

2.4.1. Oktatási eredményvizsgálatok

Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

A kompetenciamérés eredményeit tantestület záró értekezleten értékeli.

2.5. Az iskolai beszámoltatás formái, rendje és korlátai, értékelésben betöltött szerepe

2.5.1. Az iskola írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai

Formái:

- írásbeli felelet (előző órák tananyagából, alapműveletekből, helyesírás)
- témazáró dolgozat (egy-egy téma lezárása után)
- felmérés (félévkor vagy év végén) magyar-matematika tantárgyakból
- szintfelmérés (év elején)
- házi dolgozat (szaktanár által kijelölt témából, otthoni, önálló munkával)

Rendje és korlátai:

- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal **alsó tagozaton legfeljebb 1, felső tagozaton 2 témazáró**, illetve **félévi vagy év végi felmérő** dolgozatot lehet íratni. Erről a diákokat tájékoztatni kell, az összefoglalást megelőző órán.

Értékelésben betöltött szerepük:

- Az írásbeli felelet egyszeres osztályzatnak számít, naplóban a különböző színnel beírt osztályzatok azonos értékűek.
- Házi dolgozat egyszeres jegynek számít.
- A témazáró dolgozatok és felmérők érdemjegye duplán számít, beírása piros tollal történik.

2.5.2. Az otthoni /napközis/ felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- az első-negyedik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot, kivétel olvasó napló;
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére nem kapnak írásbeli házi feladatot, szóbeli adható (pl. kötelező olvasmány)
- a házi feladat mértékét a tanítóknak és szaktanároknak úgy kell meghatározni, hogy annak elkészítése átlagos képességű tanuló esetében ne haladja meg alsó tagozaton: 1-2. osztályban kb. a 45 percet; 3-4. osztályban kb. a 90 percet. Felső tagozaton tantárgyanként átlagosan ne haladja meg kb. a 30 percet.

A modulok értékelése, beszámítása az évfolyam sikeres befejezéséhez a helyi kerettantervben leírtak szerint történik.

2.6. A tanulók fizikai állapotának felmérése

2.6.1. "NETFIT" - NEMZETI EGYSÉGES TANULÓI FITTSÉGI TESZT

1. A NETFIT célja

A tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával. A NETFIT elsősorban diagnosztikai jelleggel méri és követi nyomon a tanulók fizikai fittségét, a köznevelési intézmények rendelkezésére bocsátott útmutató szerint [„Kézikönyv a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) alkalmazásához”].

2. A NETFIT tartalmi területei

A NETFIT a fizikai fittségi mérés során három tartalmi területet, azokhoz kapcsolódóan pedig négy fittségi profilt különböztet meg az alábbiak szerint.

A NETFIT tartalmi területei és a kapcsolódó fittségi profilok			
	Tartalmi területek	Fitsségi profilok	Leírás
2.1.	A tanulók testösszetételére vonatkozó mérések – az antropometriai paraméterek mérése és a testösszetétel becslése	2.1.1. Testösszetétel és tápláltság profil	A NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilja tartalmazza a testtömeg és testmagasság értékekből számított testtömegindexet (BMI) és a testzsírszázalék értéket.
2.2	A tanulók vázizomzatának fittségére vonatkozó (pálya)tesztek	2.2.1. Vázizomzat fitsségi profil	A NETFIT tesztek közül a vázizomzat fittségével az ütemezett hasizom teszt, a törzsemelés teszt, az ütemezett fekvőtámasz teszt, a

			kézi szorítóerő mérés és a helyből távolugrás teszt foglalkozik.
		2.2.2. Hajlékonysági profil	A hajlékonysági teszt megbízható eredményekkel szolgál a térdhajlító izmok nyújthatóságáról.
2.3.	A tanulók aerob kapacitására vonatkozó (pálya)tesztek	2.3.1. Aerob fittségi (állóképességi) profil	Az aerob fittségi profil a 20, vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt eredménye alapján becsült aerob kapacitás minősítését tartalmazza, vagyis a légzőszervrendszer és a keringési rendszer állapotának, a szervezet oxigénszállító és oxigén-felhasználási képességének mutatója.

3. A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai

- 3.1. Testtömeg mérése
- 3.2. Testmagasság mérése
- 3.3. BMI (az előző két érték alapján számítva)
- 3.4. Testzsírszázalék mérése

4. A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fittségére vonatkozó mérések, tesztek

	A	B
1.	Mérés megnevezése	Mérés célja
2.	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat erejének és erő-állóképességének mérése.
3.	Törzsemelés teszt	A törzsfeszítő izmok erejének mérése.
4.	Ütemezett fekvőtámasz teszt	A felsőtest izomerejének és erő-állóképességének mérése.
5.	Kézi szorítóerő mérés	Az alkar izmainak maximális izometrikus erő kifejtőképességének mérése.
6.	Helyből távolugrás teszt	Alsó végtag dinamikus erő kifejtési képességének mérése.
7.	Hajlékonysági teszt	A térdhajlító izmok nyújthatóságának mérése.
8.	Állóképességi ingafutás teszt 15 m, ill. 20 m	Maximális oxigénfelvevő-képesség becslése.

A mérés ideje: Az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa – az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban – az országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (a továbbiakban együtt: fizikai fittség) mérésével kapcsolatos feladatokat.

A méréseket végzi: a testnevelést tanító pedagógus.

2.7. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

2.7.1. A felvétel alapelvei

- A szülő a gyermekét keresztény szellemiségben kívánja nevelni, és ebben hajlandó együttműködni az iskolával.
- A szülő az iskola sajátosságainak megismerése után, azokat magára és gyermekére nézve kötelezőnek fogadja el, aminek tudomásulvételét a beiratkozás előtt egy szándéknyilatkozat aláírásával erősíti meg.

2.7.2. Általános feltételei

- A törvény adta lehetőséggel élve, a felvétel során a keresztény családok gyermekei elsőbbséget élveznek az előre meghatározott létszámkereten belül. Lelkészi, plébánosi vélemény, valamint keresztlelél bekérhető.
- Az iskola más településekről is fogadhat diákokat.
- Iskolánk Tiszajenő és Vezseny közigazgatási területéről valamennyi tanulót felvesz, ha nem ütközik az Alapító Okirat tartalmával, valamint a gyermekét beírató szülő elfogadja intézményünk etikai kódexét.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben az Nkt. által előírt életkort töltse be és a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a szülő és gyermek lakcímkártyáját;
 - a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt);
 - a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - a gyermek TAJ kártyáját;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványát;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- A más iskolából jelentkező tanulók felvételét a Házirend előírásai szerint folytatjuk le.

LEGITIMÁCIÓ

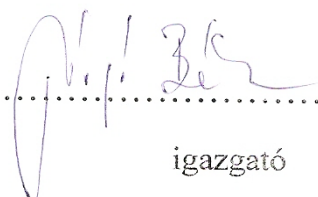
(A fenntartói legitimáció az óvodai SZMSZ mellékletében található meg.)

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot az iskola **nevelőtestülete** a
2015. május 18. napján tartott ülésén
véleményezte, és elfogadta.

Kelt.: Tiszajenő, 2015. május 18.

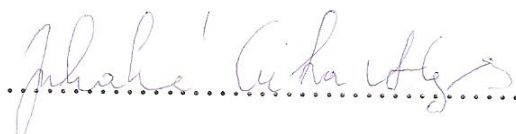

.....
igazgató

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot az iskolai **diákönkormányzat** a 2015. május 18. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt.: 2015. május. 18.

az iskolai diákönkormányzat vezetője

A pedagógiai programot az iskolai **szülői munkaközösség vezetősége** a 2015. május 18. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt.: 2015. május 18.

az iskolai szülői munkaközösség elnöke

A SZENT ISTVÁN RÓMAI KATOLIKUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT
(TISZAJENŐ)

A VÁCI EGYHÁZMEGYE
ORDINÁRIUSA

képviseletében a fenntartó

2015. május 20. napján jóváhagyta.

Kelt.: 2015. május 20.

Dr. Csáki Tibor

Dr. Csáki Tibor

EKIF főigazgató

**SZENT ISTVÁN RÓMAI
KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA
„Jó Pásztor”Tagóvoda**

**PEDAGÓGIAI
PROGRAMJA**

2015.

TARTALOMJEGYZÉK

JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE	96
1. BEVEZETÉS	96
1.1. A KATOLIKUS KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK KÜLDETÉSE	98
1.1.1. A katolikus intézmény küldetése a társadalom felé:	98
1.1.2. A katolikus intézményküldetése a pedagógus felé:	98
1.1.3. A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé:	98
1.1.4. Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei:	99
1.2. KATOLIKUS GYERMEKKÉP, KATOLIKUS ÓVODAKÉP	99
1.2.1. Katolikus gyermekkép	99
1.2.2. Katolikus óvodakép	100
1.3. A KATOLIKUS ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	101
1.3.1. A hitre nevelés erősítése	101
1.3.2. Az érzelmi, az erkölcsi nevelés, és közösségi nevelés biztosítása	102
1.3.3. Az egészséges életmód alakítása	103
1.3.3.1. Fejlesztés tartalma	103
1.3.3.2. Tevékenységek	106
1.3.3.3. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	106
1.3.3.4. Módszertani alapelvek	107
1.4. Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	107
1.4.1. Fejlesztés tartalma	107
1.4.2. Feladatok	108
1.4.3. Tevékenységek	108
1.4.4. A fejlődés jellemzői	109
1.4.5. Módszertani alapelvek	110
1.4.6. Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	111
1.5. A SZOCIÁLISAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK NEVELÉSE	111
1.6. HELYI ADOTTSÁGOKBÓL, ÉS IGÉNYEKBŐL FAKADÓ NEVELÉSI ELVEINK	112
1.6.1. Környezetvédelemre és természetszeretetre nevelés	112
1.7. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	112
1.7.1. Személyi feltételek	112
1.7.2. Tárgyi feltételek	113
1.7.3. A katolikus óvodai élet megszervezése	113
1.7.3.1. Éves szinten hónapokra lebontva	114
1.7.3.2. Hetirend	116
1.7.3.3. Napirend	117
1.7.3.4. Napirend időtartam	118
1.8. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	119
1.8.1. Óvoda – Család	119
1.8.2. Szülői Közösség	120
1.8.3. Iskola – Óvoda	121
1.8.4. Óvoda – Óvoda	121
1.8.5. Óvoda – Plébános	121

1.8.6.	Óvó-védő, fejlesztő hálózattal kapcsolattartás	121
1.8.7.	Fenntartó – Óvoda.....	122
1.9.	A KATOLIKUS ÓVODA TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	122
1.9.1.	Hitre nevelés	122
1.9.2.	Erkölcsei nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények) átszővi az óvodai élet egészét:.....	123
1.9.3.	Társas, közösségi tevékenység.....	124
1.9.3.1.	A közösségfejlesztő tartalma	124
1.9.3.2.	Feladatok:	124
1.9.3.3.	Tevékenységek	125
1.9.3.4.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	126
1.9.3.5.	Módszertani alapelvek	126
1.9.4.	Játék	127
1.9.4.1.	Játék tartalma	127
1.9.4.2.	Feladatok	128
1.9.4.3.	Tevékenységek	130
1.9.4.4.	A fejlődés jellemzői	131
1.9.4.5.	Módszertani alapelvek	133
1.9.5.	Munka	133
1.9.5.1.	Fejlesztés tartalma.....	133
1.9.5.2.	Feladatok:	134
1.9.5.3.	Tevékenységek	135
1.9.5.4.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	136
1.9.5.5.	Módszertani alapelvek	136
1.10.	SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK.....	137
1.10.1.	Fejlesztés tartalma.....	137
1.10.2.	Feladatok.....	137
1.10.3.	Tevékenységek.....	138
1.10.4.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	139
1.10.5.	Módszertani alapelvek	139
1.11.	A külső (teremtett) világ tevékeny megismerése.....	139
1.11.1.	Matematikai tartalmú tapasztalatok	139
1.11.2.	Feladat.....	141
1.11.3.	Tevékenységek.....	142
1.11.4.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	142
1.11.5.	1.11.5.Módszertani alapelvek	143
1.11.6.	A környezeti nevelési elvek megfogalmazása	144
1.11.6.1.	Feladatok	145
1.11.6.2.	Tevékenységek	146
1.11.6.3.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	148
1.11.6.4.	Módszertani alapelvek.....	148
1.11.7.	Verselés, mesélés,	149
1.11.7.1.	Fejlesztés tartalma	149
1.11.7.2.	Feladatok	150
1.11.7.3.	Tevékenységek	151
1.11.7.4.	Fejlődés jellemzői óvodáskor végére	151
1.11.7.5.	Módszertani alapelvek.....	151
1.11.8.	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	152
1.11.8.1.	Fejlesztés tartalma	152
1.11.8.2.	Feladatok	153
1.11.8.3.	Tevékenységek	154
1.11.8.4.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	155
1.11.8.5.	Módszertani alapelvek.....	156
1.11.9.	Rajzolás, mintázás, kézi munka	156
1.11.9.1.	Fejlesztés tartalma	156
1.11.9.2.	Feladatok	157

1.11.9.3.	Tevékenységek	158
1.11.9.4.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	159
1.11.9.5.	Módszertani alapelvek.....	160
1.11.10.	Mozgás.....	160
1.11.10.1.	Fejlesztés tartalma.....	160
1.11.10.2.	Feladatok.....	161
1.11.10.3.	Tevékenységek.....	162
1.11.10.4.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	163
1.11.10.5.	Módszertani alapelvek	164
1.11.10.6.	A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	164
1.12.	FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	165
1.13.	GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	166
1.13.1.	Szolgáltatások:	167
1.14.	A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE, REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK	167
1.14.1.	Integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink:	167
1.14.2.	A rehabilitáció fő területei:	168
1.15.	BEFEJEZÉS	168
1.16.	ÉRVÉNYESSÉG	168
1.17.	A NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL MÓDJA.....	168
1.18.	ESZKÖZ ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK.....	168
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	172	

JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE

- 2011. évi CNC: törvény a nemzeti köznevelésről
- Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról, annak 2003. évi LXV. törvénnyel történt módosítása, ezek végrehajtási utasításai (1-14/1994. MKM rendelet)
- Egyházi Törvénykönyv (Codex Inris Cananici)
- A Gyermek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása a 2002. évi IX. törvény
- 137/1996. (VIII.28.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- 51/2004. (III.23.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII.28.) Korm. rendelet módosításáról
- 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- Melléklet az 1/1998. (VII. 24.) OM rendelethez 7. számú melléklet a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelethez Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről és módosításai
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai
- Egyházi Törvénykönyv
Vatikáni Zsinat dokumentumai
- 255/2009. (XI.20.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII.28.) kormányrendelet módosításáról

Továbbá a fenntartói rendeletek.

Az óvoda működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat.

1. BEVEZETÉS

Egy életre szólóan meghatározóak a kisgyermek korban megszerzett ismeretek, és magatartásformák. A keresztény nevelést is már kisgyermek korban kell elkezdni, mert minden kornak meg van a maga jellemzője, mind érdeklődésben, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik. Keresztény nevelésre minden gyermeknek szüksége van. Sok gyermek már a családban megkapja ezt a nevelési módot. Szülein keresztül megérik Isten szeretetét, megismerik Jézus Krisztus életét otthoni tapasztalataik során. Megtanulják a rend, a tisztesség, a tisztelet fogalmát. Vannak olyan kicsi gyermekek, akik a katolikus óvodában szerzik meg első vallásos ismereteiket. Az őket körülvevő felnőttek - óvónők, dajkák - példájából tapasztalják meg Isten szeretetét. A keresztény óvónők és dajkák keresztény világnézetükkel, keresztény erkölcsi normák betartásával, keresztény közösségi életükön keresztül szavaikkal, tetteikkel, példamutatással tudják segíteni a gyermek keresztény nevelését. A katolikus óvoda egész napja: a játék, a munka, a tevékenységbe ágyazott tanulás egy sajátos jellegű világszemlélettel történik. Az óvodai nevelés során képessé válnak a hit befogadására, nyitottá, kezdeményezővé válnak a másik felé és a környezetükhöz. A tanulási folyamaton belül az anyanyelvi nevelést, a verset, mesét a rajzolást, mintázást, kézimunkát, az éneket, zenét, énekes játékokat a külső (teremtett) környezet tevékeny megismerését és a mozgást vallásos légkörnek kell áthatnia. A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, melynek értékét gyakran kevésbé ismerik. A katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a Szülő számára fokozatosan föltárul kibontakozik. Nagyszerű lehetőség, hogy a gyermekek a legfogékonyabb korszakukban keresztény értékrend alapján nevelkedjenek. Előny a vallását gyakorló szülő számára biztonságba tudni gyermekét a mai felgyorsult világban.

„Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek „(Mt25.40)

1.1. A KATOLIKUS KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK KÜLDETÉSE

Jelenlegi óvoda épülete 1970-ben épült, állaga jó állapotban van. Rendben tartott épület tágas, világos csoportszobákkal, öltözőkkel, mosdókkal. Az épületben főzőkonyha is működik. Jelenleg két osztatlan, Kis-középső és Nagy-középső csoporttal működik. Óvónők száma 2012.szeptember 1-től 4 fő, felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Egy óvónőnek van környezet nevelői és fejlesztő pedagógusi végzettsége. Dajkák száma kettő fő. Csoportszobai berendezési tárgyainkat eszközpályázat és SZK segítség útján folyamatosan pótoltuk. Képességfejlesztő eszközök pótlásra kerültek, de további fejlesztésük a cél. A csoportszobai játékeszközök pótlására, cseréjére évente egy alkalommal szükség van, hiszen a mindennapi igénybevételtől elhasználódnak ezt a költségvetés terhére oldottuk meg minden évben. Az udvar az elmúlt években sokat fejlődött. Megtörtént a rossz kerítés cseréje, korszerű fajtékok kerültek az udvarra, melynek szabályszerű telepítését ellenőrizték. Az udvart fásítottuk, hogy gyermekeink a nyári erős napsütéstől védve legyenek.

1.1.1. A katolikus intézmény küldetése a társadalom felé:

Az Egyház Krisztustól kapott parancsa a misszionálás. Az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése alapvető magatartása, lelkiisége kell, hogy legyen a Krisztust követő embernek. Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe, életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai nevelésnek is. A misszionálás egyik eszköze a katolikus óvoda, melyben a nevelés és a tanulás megalapozása folyik. A családokkal való kapcsolattartás folyamán remélhetőleg egyre több embert segíthetünk az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért nyitottak vagyunk mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét, más felekezetekből érkező családoknál tiszteletben tartjuk saját vallási szokásaikat.

1.1.2. A katolikus intézményküldetése a pedagógus felé:

Mint minden nevelési és oktatási intézmény a katolikus óvoda is pedagógusfüggő. Csak akkor érheti el célját, ha az óvodapedagógusokat, sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat. A katolikus óvoda otthona a benne megvalósuló keresztény életnek, melyet minél több család számára kell vonzóvá tenni. Ezért olyan dolgozókra van szükség, akiknek mindennapi életük tesz tanúságot hitük mellett.

1.1.3. A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé:

A katolikus óvoda éppen olyan gyermek intézmény, mint az állami fenntartásúak, azonban szemléletében, életrendjében arra törekszik, hogy a gyermekekben megalapozza a krisztusi értékrendet, a katolikus életformát. A mindennapos lelki beszélgetések célja a gyermekekben a hitformálás, és elfogadás képességének alakítása. Ezeken a beszélgetéseken örökérvényű igazságokat dolgozunk fel a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, mint a szeretet, segítség, igazmondás, egymásra figyelés, bocsánatkérés, vigasztalás. Az óvodapedagógus figyel a tehetségekre utaló jelekre és képességeinek megfelelően foglalkoztatja az ilyen gyermeket. A felzárkóztatásra is nagyobb hangsúlyt fektet. Az egészségesen fejlődő gyermek el kell, hogy érje az óvodáskor végére az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, tovább vigyék a keresztény közösségben átélt mintát. Szeretnénk, hogy a Tiszajenői "Jó Pásztor" óvodából kikerülő gyermekek a mennyei Atya szeretetét élvező és érző, a társak és a világ felé nyitott, kreatív, testileg-lelkileg egészséges emberré váljanak.

1.1.4. Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei:

A katolikus óvoda, része az egyház küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Amikor katolikus nevelésről szólnak Jézus által adott küldetésről van szó, szükséges megfontolni:

- A Szentírás tanítását, belőle Jézus tanítói és nevelői magatartását, az apostoli küldetést.
- A hívők számára át kell adni Krisztus életét, amely az ember teljes kibontakozásához vezet.
- Az Egyházi Törvény könyv rendelkezéseit.
- A zsinati dokumentumokat és a pápai megnyilatkozásokat.

A katolikus óvoda, része az Egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az Egyház a katolikus óvoda által, mely föl kínálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember személyiségének teljes kibontakozásához vezet.

1.2. KATOLIKUS GYERMEKKÉP, KATOLIKUS ÓVODAKÉP

1.2.1. Katolikus gyermekkép

Gyermekeképünk felvázolásakor szükséges figyelembe venni a 3-6 éves korú óvodás gyermekek életkori sajátosságait:

-A gyermeki személyiség egyedi, mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség s egyben szociális lény is.

- Fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, érési folyamat törvényszerűségei és a spontán, tervszerűen biztosított környezeti hatások határozzák meg. Figyelembe kell venni az egyéni sajátosságokat és a fejlődés eltérő ütemét.

Törekszünk a gyermeki személyiség egyéni kibontakoztatására, a sokoldalú és harmonikus fejlődés biztosítására, melyhez fontos a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, a gyermek szeretete. Kiemelten fontos, hogy testileg-lelkileg egészséges gyermekeket neveljünk, ezért nagy hangsúlyt helyezünk az egészséges életmód szokásainak kialakítására. Szervezetük edzett, ellenállóképes legyen, mozgásuk összerendezett, és célszerű. Tanulják meg szeretni a természetet, és alakuljon ki a természet védelmének, megóvásának igénye. Boldog, kiegyensúlyozott gyermekké váljanak, ezt a kölcsönös bizalmon, tiszteleten alapuló óvodai légkör biztosításával segítjük. Az elfogadó, segítő, derűs óvónői magatartás, a pedagógus személye mindenkor példa legyen. Családhoz igazodva, a családdal együtt az egyéni képesség, és fejlettség figyelembe vételével érhetjük el, hogy alkotóképes, másokra érzékeny, világosan gondolkodó, felelősséggel cselekvő gyermekké váljanak.

A keresztény óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti a vallási neveléssel, a keresztény értékek hordozásával, megismertetésével.

A keresztény pedagógusnak a gyermek nevelése során az emberi személyiség teljes kibontakoztatására és a gyermek különleges védelmére kell törekednie. Szem előtt kell tartania, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ezt a katolikus óvoda csak kiegészíti.

A gyermek személyiségének kibontakozásában meghatározó szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek, ezért nagyon fontos a megfelelő pedagógusok kiválasztása, és az esztétikus, tiszta, keresztény értékeket hordozó környezet kialakítása

1.2.2. Katolikus óvodakép

Óvodaarculat:

„Bizony, bizony mondom nektek:....Én vagyok a jó pásztor, ismerem enyéimet, és enyéim is ismernek engem, mint ahogy az Atya ismer engem, és én ismerem az Atyát.”(Jn 10,1-14).

A Jó Pásztor Óvoda nevet választottuk, mert szeretnénk, hogy Jézus Krisztus jó pásztor módjára soha ne hagyja el óvodánkat, terelgesse tanításaival az igaz hit és szeretet felé óvodás gyermekeinket, családjukkal és az óvoda nevelő- testületével együtt.

Óvodakép:

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

A katolikus óvoda szakmailag önálló nevelési intézmény, amely segíti a családi nevelést. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Óvodánk betölti óvó-védő, szociális, és nevelő személyiségfejlesztő funkcióját a szülők igénye szerint, pedagógiai tevékenység rendszerével, és tárgyi környezetével. Szorgalmazzuk a sajátos nevelési igényű gyermekek (beilleszkedési, tanulási, és magatartási zavar) segítségét megfelelő vizsgálati helyre való utalással. Ezen diagnózissal bíró gyermekek kiemelt figyelemmel történő nevelésük megfelelő rehabilitációs kezelés mellett történjen.

1.3. A KATOLIKUS ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

A gyermek hitének ébresztése, és fejlesztése, hogy hitvalló felnőtt kereszténnyé váljanak, s majdan a keresztény közösség tudatos, aktív tagjává legyenek. Óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlesztése, a gyermeki személyiség kibontakoztatása az életkori, és egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

A szociális életképesség fejlesztése járuljon hozzá az érzelmekre épülő, kapcsolatteremtő képesség igényének kialakulásához.

A testi, a szociális értelmi képességek, egyéni, és életkor szerinti alakítása , érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtésével.

A hazai táj, a szülőföld szeretetére, a környezeti, természeti értékek megőrzésére, védelmére, gondozására neveljük a gyerekeket.

Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

A nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez, és a keresztény értékrendhez kell igazodniuk.

A keresztény nevelés során képessé válik a gyermek a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk saját magukhoz, önmagukhoz, kapcsolódásuk az emberekhez, a természeti és tárgyi környezethez.

Elegendő időt kell biztosítani, hogy mindez nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben történjen.

1.3.1. A hitre nevelés erősítése

- A hitre nevelés folyamán a gyerekek Jézus Krisztus személyével, tanításaival, cselekedeteivel, játékos formában ismerkednek.
- A lelki beszélgetések segítsék az óvodába járó gyerekek lélekbe való növekedését.
- Fedezze fel Isten nagyságának és jóságának nyomait az őt körülvevő világban.
- Meg kell tanítani a gyermeket Jézus szeretet példájára, megmutatni számukra mi a szeretet, élethelyzeteken keresztül.
- Óvodai élet során a katolikus hitélet megtapasztalása.
- Bibliai ismeretek.
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben.

- A katolikus értékek erősítése, és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermekek által a családba.
- Krisztustól tanult erények: megbocsájtás, felebaráti szeretet, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség fejlesztése.
- A teremtett életre való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség).

1.3.2. Az érzelmi, az erkölcsi nevelés, és közösségi nevelés biztosítása

Az óvodás gyermek legfőbb igénye érzelmi függőségeinek kielégítése az érzelmi biztonság. Érzelmi támogatást nyújtó nevelői attitűd mellett feladat, hogy a gyermekben kialakuljon, és felerősödjön:

- az érzelmi beleélés,
- az érzelmek felismerésének képessége,
- az indulati élet elvárható uralása.
- a teremtető Isten gondoskodásának megélése.

Az óvodai program tartalmának megvalósításán keresztül fejlődnek ki a gyermekben:

- A szociális érzelmek: együttérzés, segítőkészség, bizalom, részvét, örömszerzés, bánat, fájdalomokozás felismerése, átélése.
- Esztétikai érzelmek: a szép iránti fogékonyság; a művészi élmény befogadására való igény, és képesség fejlesztése, verselés, mesélés, ének-zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, mintázás, kézimunka.
- Erkölcsi érzelmek: igazságosság; lelkiismeretesség; felelősség érzésének megtapasztalása; az őszinteség; igazmondás, hazugságokhoz való viszony.
- Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű gyermekek elfogadó szeretete. Szükség esetén segítése, megfelelő szakemberek közreműködésével.
- Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása, a szülőföldhöz való kötődés alapozása.
- Egyházi, és világi ünnepek megélése.
- Szokás, és normarendszer megalapozása.

Az érzelmi nevelés alapja az egész óvodai életnek.

Világunk tele van erőszakkal, a felnőttek nem mindig mutatnak jó példát egymás tiszteletére, megbecsülésére.

Az óvodás gyermek jellemző sajátossága, a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen a szeretetteljes, otthonos légkör megteremtése, pozitív

érzelmi viszony kialakítása. Az óvónő modell értékű viselkedése, szeretet adása, és kifejezése segíti a másság elfogadását is. Tiszteletünk a gyermek iránt megtanítja őket mások (felnőttek, és társaik) tiszteletére, és megbecsülésére. A gyermek intézményi életét meghatározza, és befolyásolja, hogy óvodába lépéskor kedvező hatások érték-e. Az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív legyen. A közösségi nevelés lényege az együttműködés. Az óvodai nevelés folyamatában az egyén, és a közösség nevelése összefonódik. Olyan óvodai élet megszervezése kívánatos, amely a keresztény szellemiség jegyében folyik.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek közötti kapcsolatrendszer bővítése, társas szükségleteik kielégítése /egymáshoz való alkalmazkodás/
- A szociális érzékenység fejlesztése /énkép, önismeret, önértékelés/
- Az erkölcsi és akarat tulajdonságok alakítása/udvariasság, önzetlenség, akarat/

1.3.3. Az egészséges életmód alakítása

A kereszténység nagyra értékeli az emberi testet. A katolikus nevelés az egész embert szolgálja, egészségre irányul. Egész életet csak úgy élhetünk, ha testünket a szellemi, és erkölcsi értékek szolgálatába állítjuk. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

1.3.3.1. Fejlesztés tartalma

- A helyes életritmus életkoronként is eltéréseket mutat. A gyermek testi és szellemi fejlődésének alapvető feltétele a gondozás központi kérdése.

A napi életritmus, a rendszeresen, megszokott időben végzett tevékenységek (pihenés, étkezés, egyéb tevékenység) visszahatnak az életfolyamatokra. Az óvodapedagógus a gyermekek óvodában eltöltött idejét tudatosan, élettani szükségleteik figyelembevételével tervezze.

A helyes életritmust a családdal együtt kell kialakítani. Ennek érdekében óvodai és óvodán túli ajánlott napirenddel segítsük a családi nevelést.

- A táplálkozás a növekedés és fejlődés elengedhetetlen feltétele. Az óvodában tízórai, ebéd, uzsonna áll a gyerekek rendelkezésére.

Mivel a gyermeknek nemcsak a fejlődését, de közérzetét is befolyásoló tevékenységről van szó, az óvónő ismerje az egyes gyermekek étkezési szokásait, kedvelt ételeit, érzékenységét, esetleg undorát – vagyis nagy tapintattal segítse, szoktassa őket a kívánt táplálkozási követelményekhez. Szorosan működjön együtt a családdal, s esetenként fogadja el a szülők adományait (zöldség, gyümölcs, ivólevelek stb.)

Az étkezés feltételeinek biztosításában maguk a gyermekek is részt vesznek, uzsonnáikat, zöldségtállaikat maguk készítik el (önkiszolgálás, naposi rendszer stb.)

Különös figyelmet kell fordítani az esztétikus terítésre (textil abrosz, porcelánedények, gyermekkéz méretű poharak, kosarak, szalvéták stb.).

- A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és igényük kialakulását szolgálja. Az óvodapedagógus érezze át ennek jelentőségét, és maga is működjön közre az ápolási szokások alakítására, igyekezzon a gyermekekkel bensőséges kapcsolat kialakítására, alkalmazkodjék a gyermek egyéni igényeihez, otthonról hozott szokásaihoz.
- Az öltözködés védekezés az időjárás változásai ellen, de fejlesztheti a gyermek ízlését, önállóságát is. A gyermekek óvodai öltözeke legyen kényelmes. Cserecipő használata kötelező. Az óvodai ünnepélyek fényét emeli az ünneplőruha. Minden gyermek számára javasolt egy garnitúra tartalék fehérnemű. A pizsama és a tornaruha használata kötelező, amelyet a szülők biztosítanak a gyermekek számára, tetszésüknek megfelelően.
- Az edzés fontos az egészség megőrzéséhez. Elsősorban az óvoda udvara, kertje kínál e tekintetben jó lehetőségeket: levegőzés, a tornaruhában végzett testnevelés, alvás, játék, séta.

A pihenés és alvás az óvodás gyermek napirendjében nagyon fontos szerepet kap. Az óvodapedagógus imával, mesével, énekkel altasson, és figyeljen fel a zaklatott, nyugtalan gyermekekre. A gyermekek alvási szokásait az óvodapedagógus tartsa tiszteletben beszoktatás idején (plüss állat, kendő stb.). Ahol a gyermekek pihennek, ott csend és nyugalom legyen.

Testápolás:

- Alakítson ki személyes, bensőséges kapcsolatot a testápolási, gondozási műveletek során.
- Hívja fel a szülők figyelmét a hetenkénti hajmosás fontosságára, a körmök tisztántartására, amely betegségek forrása is lehet.
- Segítse elő a papír zsebkendő használatát, az orrfújás gyakorlását.
- Biztosítsa naponta legalább egy alkalommal a fogmosás, vagy szájjöblítés lehetőségét.

- Igényelje a tisztaságot és a rendet, vetesse észre a rendetlenséget, és megszüntetésébe vonja be a gyermeket is. Érje el, hogy ez a gyermek belső igényévé váljon.

Táplálkozás:

- Étkezés terén szervezzen az étkezéshez kulturált körülményeket, mindig tiszta, ép edényeket használjon.
- Biztosítsa a megfelelő időt az önkiszolgálás szokásainak kialakítására, fokozatosan, tapintatosan végezze azt.
- Érje el, hogy a gyermek csak a saját evőeszközével és saját tányérjából fogyassza az ételt, ösztönözze annak elfogyasztására.
- Teremtsen lehetőséget az egész nap folyamán folyadék fogyasztására.
- Alakítsa ki a napirendben, hogy azonos időpontban történjen az étkezés, így megerősödnek a táplálkozás feltételes reflexei.
- Segítse elő az új ízek megismerését, megkedveltetését.

Öltözködés:

- Kísérje figyelemmel, hogy megfelelő váltócipőt biztosítsanak a szülők a gyermek számára. A papucs használata tilos!
- Az óvónő irányítsa a gyermekek figyelmét a helyes öltözködés fontosságára, egészségvédelmük érdekében.
- Biztosítsa, hogy a gyermek a lehető legkevesebbet várakozzon felöltözve fűtött helyiségben.
- Kérje a szülőket, hogy legyen tartalék fehérnemű, nadrág stb.
- Javasolja a szülőknek a gyermekek többretegű öltöztetését.
- Biztosítsa, hogy a gyermek bátran öltözhessen, vetközhessen a hőmérséklet változásának megfelelően.

Mozgás:

- Szervezzen minél több szabadban és csoportszobában végezhető mozgásos tevékenységet, a gyermek mozgásigényének kielégítésére és fejlesztésére.
- Biztosítson a gyermek számára kirándulási lehetőséget is, amely a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt nyújt.
- Tájékoztadjon a kirándulás előtt a helyszínről, a megközelítés módjáról, a hely balesetmentességéről, ösztönözze a gyermeket a környezet tisztaságának megóvására.

- Juttassa a gyermeket öröm- és sikerélményhez a mozgás segítségével.
- Az óvónő növelje a gyermek ellenálló képességét a szabad levegőn való rendszeres tartózkodással.
- Biztosítsa, hogy a lehető legtöbb időt töltsék a szabadban.
- A csoportszobában gondoskodjon a mozgásos játékok alkalmával friss levegőről, kellemes hőmérsékletről.

Pihenés:

- Pihenés, alvás idején az óvónő biztosítsa a gyermeknek a nyugodt alvás körülményeit.
- Ügyeljen arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják a még alvókat.
- Ne erőszakolja a mozdulatlanságot, az alvást.
- Biztosítsa a levegőcserét az alvás alatt is.

1.3.3.2. Tevékenységek

A gyermek

- Elvégzi a saját személyével kapcsolatos feladatokat (testápolás, öltözködés, étkezés stb.), pihen, alszik, játszik, mozog.
- Igény szerint használja a zsebkendőt.
- Érzi, ha melege van, fázik, öltözködik le, fel.
- Segít a csoportszoba rendjének helyreállításában, a tisztaság fenntartásában.
- Önmaga is kezdeményez mozgásos játékot a csoportban és a szabadban.
- Egyéni ötletei alapján alkot játékszabályokat.
- Sétál, kirándul, ez alatt lég- és napfürdőzik.
- Változatos mozgásokkal erősödik, differenciálódik mozgása.
- Megismerkedik eddig ismeretlen ételekkel.

1.3.3.3. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Önállóan mosakodik, törülközik, kezet mos, amikor szükséges. Ruhája ujját feltűri, fogat mos, fogápoló szereit tisztán tartja.
- Helyesen fújja az orrát.
- Tüsszentéskor a szája elé tartja a zsebkendőt.
- Az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként látja el.

- Segédkezik a foglalkoztató átrendezésében.
- Segítséget nyújt társainak és a felnőtteknek.
- Étkezés közben kulturáltan viselkedik. Igényli az asztal esztétikai rendjét.
- Helyesen használja az evőeszközöket.
- Önállóan, megfelelő sorrendben öltözik, vetkőzik.
- Ruháját hajtogatja.
- Cipőfűzőjét megkötí, cipőjét szükség esetén letisztítja.
- Ügyel saját személye és környezete rendjére.
- Az eszközökkel óvatosan bánt.
- Óvja maga és társai testi épségét.

1.3.3.4. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- Törekedjen a család és az óvoda gondozási szokásainak összehangolására, erősítse a helyes, egészséges életmód szokásainak kialakulását.
- Törekedjen személyes példamutatással a helyes testápolás, étkezés, öltözködés, mozgás elsajátítására.
- Tudatosan irányítsa a gyermek mozgástevékenységet a csoportban és szabadban egyaránt, testi fejlesztése, megfelelő terhelése érdekében.

1.4. Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

1.4.1. Fejlesztés tartalma

A nyelv az emberek beszédtevékenységét szolgáló eszközöknek rendszert alkotó állománya, mely a valóság tükrözésére alkalmas jelekből áll. Az anyanyelv sokrétű, árnyalt rendszer, amelyet a gyermek minden tevékenysége közben a felnőttekhez és a társaihoz való viszonyának fejlődése során sajátít el.

A beszédmegértés és a beszéd alapfeltétele a magán- és mássalhangzók pontos hallása és tiszta képzése. Az anyanyelv az a nyelv, amelyet az ember a legjobban és legszívesebben beszél, s rendszerint az, amelyet gyerekkorában főként az anyjától tanult.

Az anyanyelv a gondolkodás közvetlen eszköze, átfogja nemcsak minden tudatos, hanem valamennyi tudattalan tevékenységünket is. A beszéd által erősödik a

gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. A szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét.

Anyanyelvét korának megfelelő szókinccsel, nyelvi beszédfordulatokkal használja, mely alapját képezi az iskolai életnek.

1.4.2. Feladatok

Az óvónő

- Teremtsen biztonságot adó szeretetteljes, beszélgető légkört az egész nap folyamán, amelyben a gyermek szívesen megnyilatkozik.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek élményeihez kapcsolódva és tapasztalatszerzéssel egybekötve, életszerű helyzetekben beszélhessen arról, ami érdekli, ami foglalkoztatja.
- Mindig találjon időt, hogy válaszoljon a gyermek kérdésére, ne vegye el a kedvét állandó javítással, figyelmeztetéssel, dicsérje, ha szépen fogalmazza meg gondolatait.
- Önképzéssel fejlessze anyanyelvi kultúráját olyan szintre, hogy beszéde legyen követésre méltó egyszerű, de változatos, éreztesse a nyelv kifejező erejét és szépségét.
- Tegye képessé a gyermeket, hogy másokat meg tudjon hallgatni, kialakuljon a beszédfigyelme, érdeklődéssel hallgassa társait.
- Biztosítsa mesék, versek által, hogy a gyermek aktív és passzív szókinccse bővüljön, beszéde választékos legyen.
- Segítse dicsérettel és biztatással azon gyermeket, aki beszédhibával, beszédgátlósossággal, beszédbeli elmaradással küzd.

1.4.3. Tevékenységek

A gyermek

- Gondozás közben megtanulja szükségleteinek, kéréseinek szóbeli kifejezését.
- A napi gondozási tevékenységek során (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) új fogalmakkal ismerkedik, gyakorolja azokat, beépíti beszédébe.

- A gyermekcsoport együttes tevékenysége során megnyilvánul a gyermek kapcsolatteremtési vágya, megnyilatkozási szándéka, érdeklődése társai iránt, alkalmazkodási képessége.
- Közös tevékenysége során használja a párbeszéd különböző, együttműködést elősegítő formáit.
- A változatos szerep és szituációs játékokban felismeri és gyakorolja a különböző beszéd módok, nyelvi eszközök használatát.
- Bábozás, dramatizálás közben gyakorolja az elbeszélő és párbeszédes formákat, melynek során megtanulja a szóbeli kapcsolatok helyzeti sajátosságait.
- Az óvónő és a gyermek együttes munkatevékenysége melletti jóízű beszélgetések során oldódik beszédgátlása.
- Az irodalmi élmények hatására bővül szókincse a művek újbóli átélése közben, fejlődik nyelvi emlékezete.
- Vizuális tevékenysége közben a nyelvi és képi, formai ábrázolást együttesen alkalmazza.
- Ábrázolás közben egyéni fantáziája alapján tapasztalatokat szerez az arányok, irányok nyelvi kifejezésének gyakorlására, amely elősegíti az íráshoz – olvasáshoz szükséges képességek fejlődését.
- Ének-zene, énekes játék közben észleli ritmikusan ismétlődő beszédhangokat, alkalmazza a jó beszédritmust.
- Séták, kirándulások alkalmával ismerkedik a közeli és távoli környezetével, azok tárgyaival, fogalmaival, szókincse gyarapodik.
- Matematikai tevékenység közben matematikai fogalmakkal ismerkedik, melyek megfogalmazása pontos nyelvi kifejezést kíván.
- A feladatok megoldása során fejlődik problémamegoldó gondolkodása, képessé válik önálló ítéleteket alkotni.
- mozgásos tevékenység során megérti a speciális kifejezéseket és ez alapján a gyakorlatokat végrehajtja.

1.4.4. A fejlődés jellemzői

3-4 éves korban

- A gyermek egyéni fejlettségének megfelelően szívesen beszél.
- Ismeri a környezetéhez tartozó tárgyak nevét.

- Ismeri a legfontosabb szavakat, amelyek tulajdonságot mozgást jelölnek.
- Gondolatait láncszerű, vagy szaggatott mondatokba önti.
- Kérdés, kérés, felkiáltás formában nyilatkozik meg.
- A hangzók egy részét tisztán ejti.

4-5 éves korban

- A gyermek bátran beszélget, elmondja korábbi élményeit.
- Megjelenik a beszédében a „miért” kérdőszócska.
- Érti és használja az ismert szavakat.
- Gondolatait érthetően, összefüggően mondja el.
- Alkalmazza a párbeszéd jellegzetes fordulatait.
- Odafigyel társai beszédére, helyesen használja a jelen, múlt jövőidejű igéket.
- Még előfordul helytelenül képzett hang.

5-6-7 éves korban

- A gyermek összefüggően beszél, aktívan használja kibővült szókincsét.
- Elbeszélése folyamatos.
- Nyugodtan meghallgatja társai és az óvónő beszédét.
- Helyesen használja a névmásokat, névutókat, a különböző igemódokat.
- Jól érthetően, megfelelő hangsúllyal beszél, összetett mondatokban is.
- Beszédét gesztussal, arcjátékkal kíséri.
- Tisztán ejt minden hangot.

1.4.5. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- Tartsa szem előtt, hogy beszéde a gyermek szemében mintaértékű, ezért tudatosan törekedjen a kifogástalan, igényes, szép beszédre.
- Tegye lehetővé a különböző anyanyelvi háttérből érkező gyermekeknek, hogy egyéni sajátos ütemben fejlődjön kifejezőkészségük, törekedjen szókincsük fejlesztésére.
- Ösztönözze a gyermeket, hogy a különböző tevékenységek során szívesen és örömmel fejezzék ki gondolataikat, törekedjen beszédfejlesztő alkalmak létrehozására, építsen a gyermeki beszéd aktivitására.

1.4.6. Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél: Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítja a gyermekeknek a változatos tevékenységeket.

Feladat:

- a gyermek saját teljesítőképességének megismertetése tapasztalatszerzésen keresztül
- spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek tapasztalati úton történő bővítése, rendszerezése
- felfedezés, kutatás örömeinek a felfedezése
- gyakorlás különböző tevékenységekben és élethelyzetekben az életkori sajátosságokra és tapasztalatokra, élményekre építve
- tevékenységeken keresztül az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás fejlesztése
- feladattudatuk fejlesztése, az önállóság, figyelem, kitartás, pontosság
- Az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek alapozása

A kiemelkedő képességű gyerekek számára lehetőségeket kell teremteni tehetségük megmutatására (versenyek, sport tevékenységek, alkalmával), a témák változatos feldolgozásával (a hitre nevelő témákat más-más tevékenységgel dolgozzuk fel, ének, rajz, kézimunka, dramatikus játékok,), valamint változatos fejlesztések biztosításával, melyet óvodapedagógusok tartanak: érdekes színfoltot varázsolva a gyermekek mindennapjaiba.

- Ismerkedés a furulyával, zene-ovi.

1.5. A SZOCIÁLISAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK NEVELÉSE

Cél:

A gyermekek fejlesztése során az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve a gondozásra, az egyéni bánásmódra és a differenciált fejlesztésre kell kiemelten figyelni, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekek eltérő fejlődési ütemének figyelembevételére, tanulási zavarok kiszűrésére, megelőzésére és korrekciójára.

Feladatok:

- Hátrányos helyzet okainak feltárása
- Lehetőségek keresése az okok megszüntetésére
- Segítségnyújtás
- Lelki támogatás

1.6. HELYI ADOTTSÁGOKBÓL, ÉS IGÉNYEKBŐL FAKADÓ NEVELÉSI ELVEINK

1.6.1. Környezetvédelemre és természetszeretetre nevelés

A környezetszennyezés és a természet pusztítása olyan méreteket öltött, hogy a kiutat a gyökeres szemléletváltásban találhatjuk.

Már óvodáskorban alapozzunk meg egy olyan természetszemléletet, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó, jelzéseit befogadó személyiség sajátja.

Vadasparki, Állatkerti programunkkal hozzájárulunk a növények, állatok jobb megismeréséhez, megszerettetéséhez, védelmükhöz.

Helyi adottságaink sok lehetőséget nyújtanak e feladatok szélesebb körű tevékenységbe ágyazott, megfigyelésekre, tapasztalatgyűjtésre.

Jeles napok: - Madarak, Fák napja – Kirándulás a Tisza folyó partjára, a Nagy Rétre, amely egybe természetvédelmi terület is.

- Víz Világnapja: Látogatás a helyi Gyógyvíz üzembe.
- Állatok világnapja: a faluban háziállatokat tartó és nevelő gazdákat látogatunk, megismerkedve az állattartás, gondozás munkáival.
- Föld napja: Környezetünk szépítése, virágültetés az óvodánk udvarán, nagytakarítás az udvaron, a gyerekek kerti szerszámokat használnak.

Óvodai szinten hasznosanyag gyűjtés. Ebbe a tevékenységbe az óvodások aktív bekapcsolódása (papír, PET palackok stb.) .

1.7. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

1.7.1. Személyi feltételek

A fenntartó által engedélyezett felvehető maximális létszám óvodai csoportonként 30 fő.

Óvodánkban két, részben osztott csoport működik./ Kis-középső és Nagy-középső/

A dolgozói létszámunk: 4 fő óvodapedagógus, 2 fő dajka.

A fejlesztő pedagógiai foglalkozás az iskolába készülő nagycsoportosok részére egy óvónő személyében biztosított. Logopédiai fejlesztés és orvosi, védőnői ellátás megoldott.

Az óvodában dolgozókat jellemezze az Isten-és emberszeretet, mivel a katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya

az egyházhhoz, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleikhez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életük a gyermek számára követendő mintává, modellé válik, ezért az óvoda dolgozóinak példaként kell állnia külső megjelenésében, kulturált viselkedésében. Az óvodapedagógus ismerje a pedagógiai és egyházi dokumentumokat, a szakirodalomban tájékozott legyen. Segítse elő a derűs, örömteli vidámságot a gyermekek és a szülők körében, hogy az evangéliumi szemlélet alapvető optimizmusa érvényesüljön. A pedagógus tevékenységét és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazott munkájának hozzá kell járulnia az eredményes óvodai neveléshez. A dajka végzi a gondozási feladatokat, az óvoda épületének és udvarának rendben tartását. Az óvodai nevelőmunkának kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek jelenléte állandó és folyamatos. A katolikus óvodákban dolgozók közössége nem tesz különbséget gyermek és gyermek között.

1.7.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épülete megfelelően szolgálja a gyermekek biztonságos óvodai életét. A gyermek környezete rendezettséget, nyugalmat, harmóniát sugároz. A csoportszobák, fürdőszobák, az öltözők balesetmentes, tágas, világos, otthonos környezetet, családi hangulatot biztosítanak, és lehetőség van a szülők fogadására. Az óvodai munkatársaknak biztosítva van a megfelelő munkakörnyezet.

Az udvaron a rögzített és mobil tárgyak, eszközök a mozgásfejlődést segítik, sokféle mozgás gyakorlására adnak lehetőséget. Hatalmas, tágas udvaron tölthetik a gyermekek szabad és játék idejüket. A játszó udvar egy része füves ,másik része sárgahomok borítású . A csoportszobák kialakítása az tárgyak, eszközök természetes anyagokból készültek. A játékeszközök a gyermekek fejlődéséhez, tevékenységéhez igazodnak. Az óvoda könyvtárát folyamatosan fejlesztjük szakkönyvekkel és hitünket erősítő kiadványokkal.

- a) **Tornaszoba:** Célnak megfelel, üresen álló csoportszobából lett kialakítva
- b) **Játékkészlet:** Értelmi képességet és kreativitást fejlesztő játékok, munkajellegű tevékenységek eszközei, ábrázoló tevékenységet fejlesztő tevékenységek eszközei folyamatos karbantartást igényelnek.
- c) **Könyvtár:** Szakmai és gyermek könyvek folyamatos beszerzést igényelnek
- d) **Udvar állapota:** KRESZ –park, játékközlekedési eszközök, Udvari játék eszközök állandó karban tartást igényelnek.

1.7.3. A katolikus óvodai élet megszervezése

Óvodánkban a családi légkör, és környezet az uralkodó. A gyermek személyiségének tiszteletben tartásával, a hitre neveléssel párhuzamosan az óvodai

nevelés alap feladatainak biztosításával: egészséges életmód kialakítása, az érzelmi nevelés, a szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés, hogy iskolaéretté váljanak, valamint tehetséggondozás és differenciált fejlesztés. Az óvodai élet nevelési területei a csoportban az éves terv szerint a néphagyományokra, és az egyházi- és magyar ünnepkörökre épülve valósul meg terveink szerint.

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi Pedagógiai Program alapján valósulhat meg, és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. A fejlődés nyomon követése a gyermekek megismerését, fejlesztését tükrözze. A gondozás kapjon kiemelt szerepet a gyermekek önállóságának segítésében. A napirendet rugalmasság, folyamatosság jellemezze, amelyben a játék kitüntetett szerepet kap. A napirend és heti rend összeállításakor az óvodapedagógus minden esetben vegye figyelembe a helyi szokásokat és a gyermekek egyéni szükségleteit. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja.

1.7.3.1. Éves szinten hónapokra lebontva

Augusztus:

- Éves felkészülés (anyaggyűjtés)
- Felkészülés a gyermekek fogadására
- Tanévnyitó értekezlet

Szeptember:

- Évnyitó mise: Veni Sante
- Szülői értekezlet (csoportonként)
- Szülői közösség megválasztása
- Fejlesztő pedagógiai felmérés
- Logopédiai felmérés megszervezése
- Őszi gyümölcsök napja, (néphagyomány)
- Termésáldás
- Szüreti kirándulás a faluba (szőlő, dió, termések stb.)
- Kisboldogasszony napja (madarak költözése)
- Születés és névnapok megünneplése

Október:

- Nemzeti ünnep megszervezése
- Jótékonyági rendezvény-óvodások javára
- Fejlesztési terv kidolgozása
- Az összegyűjtött termékekből barkácsolás, kiállítás
- Születés és névnapok megünneplése

November:

- Készülődés a Mindenszentek ünnepére
- Szent Márton nap
- Nyílt nap a Nagy-középső csoportban
- Adventi lelki percek- Adventi koszorúkészítés
- Plébános meghívása- Adventi koszorú szentelése
- Adventi „jó cselekedetek” gyűjtése
- Ovis mise
- Születés és névnapok megünneplése

December:

- Adventi készülődés-mézes süti és ajándékkészítés
- Betlehemhez, eszközkészítés
- Szent Miklós ünnepség megszervezése (Mikulás nap)
- Luca napi búzaültetés
- Betlehemes játék megszervezése (nagy csoportosok)
- Karácsonyfa díszítés
- Karácsonyi ünnepség megszervezése (minden csoport)
- Szent Misén való családi részvétel
- Születés és névnapok megünneplése

Január:

- Vízkereszt –Plébánosunk meghívása
- SZK összehívása
- Szülői értekezlet
- Féléves értekezlet megszervezése
- Téli sportjátékok
- Születés és névnapok megünneplése

Február:

- Gyertyaszentelő
- Nagy-csoportosok szakértői vizsgálata
- Gyermek egyéni fejlettségének mérése
- Téli madáretetés
- Balázs áldás (Templom)
- Farsangi bál a gyermekeknek
- Hamvazkodás (Templom)
- Születés és névnapok megünneplése

Március:

- Nemzeti ünnep megszervezése

- Nagyböjti időszak (jó cselekedetek gyűjtése)
- Apák napja (Család erősítése)
- Víz világnapja
- Születés és névnapok megünneplése

Április:

- Húsvéti böjti időszak vége (Krisztus szenvedése)
- Húsvéti felkészülés gyermekekkel, szülőkkel
- Húsvéti szent misén való részvétel a családdal
- Húsvéti néphagyomány ápolás, tojásfestés, locsolkodás
- Nyílt nap mindkét csoportban (tanító néni látogatása)
- Föld napja, hála a teremtetett világért
- Születés és névnap megünneplése

Május:

- Családi nap
- Anyák napja
- Pünkösöd
- Szülői értekezlet megszervezése
- Gyermeknap
- Búcsúzó, évzáró megszervezése
- Szent Jób ünnep (Iskolával)
- Születés és névnap megünneplése

Június:

- Csoportok kirándulása
- Szülői értekezlet a leendő kiscsoportos szülőknek

Az egyházi ünnepeket, csoport- vagy óvoda szinten tartjuk, ilyenkor „ünneplőbe öltöztetjük szívünket, lelkünket”.

A nemzeti ünnepek megemlékezéseit ünnepi hangulatban, óvodai- vagy csoport szinten és az iskolával közösen tartjuk, amikor hazaszeretetre, a haza, a szülőföld szeretetére neveljük a gyermekeket.

Az éves programot kiegészíti Játszóház látogatás, kézműves foglalkozás szövés-fonás, mézeskalácssütés, Gyermek meseszínház látogatás, zene-ovi, mazsorett. Biztosítunk a gyerekeknek korcsoportos játékos fejlesztő tevékenységeket is (pl. játékos, mozgásos versenyek)

1.7.3.2. Hetirend

A heti rendben rögzítjük a foglalkozási területek időbeli elosztását, oktatási kereteit, ez elősegíti a folyamatosságot, rendszerességet a szokás, és szabályrendszer kialakulását. Összeállításánál figyelni kell arra, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek kezdeményezések, ötletek, javaslatok meghallgatására, kipróbálására.

Óvodapedagógus feladata a heti rend kialakítása.

Párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezése és szervezése	Szervezett tevékenység	Tevékenységek formái
• Játék • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék gyermek tánc • Rajzolás, mintázás, kézimunka • Mozgás • A külső világ tevékeny megismerése • Matematikai tartalmú tapasztalatok • Munka jellegű tevékenységek Szabadidős tevékenységek	• Hitre nevelés • Mozgás • Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	egyéni, mikro csoportos, frontális a témakörnek és a gyermekek fejlesztésének megfelelően

1.7.3.3. Napirend

A nevelés céltudatos megtervezését a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását szolgálja, amely elősegíti a helyes életritmus, szokásrendszer kialakítását. A napirend biztonságot, támpontot ad, és állandóságot jelent a gyermekek számára, biztosítja a napirenden belül megvalósuló tevékenységek végzésének zavartalanságát, de rugalmasan

változtatható a körülmények, évszakok, váratlan események hatására. Összeállításában az óvodapedagógus szakmai önállósága érvényesül.

Minden csoportban mindennap kötelező tevékenységek:

- Verselés, mesélés
- Mindennapos testnevelés
- Lelki percek
- Szabadidős tevékenységek

Kis-középső csoportban heti szervezett foglalkozás:

• Ének, zene, énekes játékok, gyermek tánc	1 foglalkozás
• Rajzolás, mintázás, kézimunka,	1 foglalkozás
• Mozgás, mozgásos játékok	1 foglalkozás
• Külső (teremtett) világ megszerettetése, megismertetése	1 foglalkozás
• Matematikai ismeretek, tapasztalatok gyűjtése	1 foglalkozás

Nagy-középső csoportban heti szervezett foglalkozás:

• Ének, zene, énekes játékok	1 foglalkozás
• Rajzolás, mintázás, kézimunka,	1 foglalkozás
• Mozgás, mozgásos játékok	1 foglalkozás
• Külső (teremtett) világ megszerettetése, megismerése	1 foglalkozás
• Matematikai ismeretek, tapasztalatok gyűjtése	1 foglalkozás

1.7.3.4. Napirend időtartam

6.30-7.30	Közös gyülekező a kijelölt csoportban
7.30-11.45	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése, reggeli ima • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen kötött mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) • Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése, tevékenységekben megvalósuló tanulás - Verselés, mesélés - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Mozgás - A külső világ tevékeny megismerése • Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
11.45-14.45	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Étkezési ima • Pihenés előtti lelki percek, mese, ének. • Pihenés
14.45-16.30	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Játék, párhuzamosan végezhető tevékenység a szülők érkezéséig (a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően).

1.8. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

1.8.1. Óvoda – Család

A kapcsolattartás feladatai:

Kiemelt fontosságú a kapcsolattartás, amely legyen folyamatos, törekedjen az együttműködésre és a kölcsönös bizalomra, alkalmazkodásra.

Keressük az óvodapedagógusok, szülők, gyerekek közötti együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit.

Közös programok segítsék elő a kapcsolat mélyülését

A nyílt napok, közös ünnepek, szülői értekezletek, családlátogatások segítik a minél nagyobb betekintést az óvoda és a család életébe egyaránt.

Az óvodapedagógus minden egyes családdal külön találja meg a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a segítség legmegfelelőbb módját.

Mindig reálisan tájékoztassa a szülőket, tisztelve érzelmeiket.

A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyerekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

- Az óvodapedagógus vegye figyelembe a családok sajátosságait, szokásait.
- Az együttműködés során érvényesítse, a segítségnyújtás, családhoz illesztett megoldásait:

- Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás.
- Családlátogatás az új felvételis gyermekeknél, a gyermek otthoni környezetének megismerése.

- A fogadóóra, a megbeszélések, a gyermek fejlődésének, a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja.

- Szülői értekezletek szervezése.

- Szülői Közösség működésének segítése.

- Játsonapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségének megteremtése.

- Kirándulások felkínálása.

- Közös szentmisén való részvétel.

- A kiscsoportos korú gyermekeknek ajánljuk, a középsősöket kérjük, a nagycsoportosoktól elvárjuk, hogy nagyobb ünnepek alkalmával részt vegyenek a szentmiséken. A gyerekeken keresztül közelítjük meg azokat a szülőket, akik keresik a helyüket, akik szimpatizálnak az Egyházzal, de nem tudják megtenni segítség nélkül az első lépést.

- Az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.

1.8.2. Szülői Közösség

- A Szülői Közösség működésének segítségével az óvoda vezetősége közreműködik.

- Rendszeres kapcsolattartásra törekszünk.

- A Szülői Közösség működése olyan tapasztalatok és információk gyűjtését is segíti, amelyek az óvoda működését megkönnyítik. A szülők ötleteit úgy a szervezésben, mint a kivitelezésben- igényeljük.

A Szülői Közösség szervezetének csoportonként 6 fő tagja van.

Az évente újra alakuló csoport SZMSZ alapján végzi munkáját.
A nevelési év során 4 alkalommal találkoznak.

1.8.3. Iskola – Óvoda

- Az iskolával való szoros kapcsolattartásra nagy gondot fordítunk, mivel óvodásaink nevelése, tanulmányaik ott folytatódnak.
- Az iskola igazgatójával egyeztetjük a kölcsönös látogatások rendjét, időpontját esetleg közös program szervezését.
- Lehetőséget keresünk arra, hogy óvodásaink ismerkedjenek az iskolával.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanítók ellátogassanak az óvodába, és ismerkedjenek a leendő iskolásokkal, az óvodai nevelő munkával.
- Kikérjük az iskola véleményét arról, mennyire elégedettek az iskolakezdés időpontjában a gyermekek fejlettségével.
- Óvodapedagógusok is ellátogatnak az első osztályba régi óvodásaikat megnézni.
- Az iskola igazgatója és a tanító néni a leendő elsőosztályosok szüleinek tájékoztatót tart.

1.8.4. Óvoda - Óvoda

Lehetőség szerint tartjuk a kapcsolatot más katolikus óvodákkal (Szolnok-Nagykőrös-Cegléd)

1.8.5. Óvoda – Plébános

Plébánosunkkal való kapcsolat kiterjed az óvodai rendezvényeken, feladatokban való bevonásába. Segítségét, támogatását kérjük az óvodai hitélet kialakításában, megerősítésében, a liturgikus eszközök megismertetésében.

Javaslatát kérjük, hogy az óvodásainkat hogyan, mikor tudjuk tevékenyen bevonni a szent miséken imával, énekkel, verssel stb. A Plébánost, mint a Fenntartó helyi képviselőjét meghívjuk Tanévnyitó és Tanévzáró értekezletünkre, és óvodai rendezvényeinkre.

1.8.6. Óvó-védő, fejlesztő hálózattal kapcsolattartás

A védőnő rendszeresen végzi a tisztasági vizsgálatot.

Logopédus foglalkozik a rászoruló gyermekekkel. Szeptemberben főlméri a csoportokat és beosztja, mire mikor kerül sor. Elsősorban a nagycsoportosokkal foglalkozik

Nevelési Tanácsadó vagy Szakszolgálat segítségét vesszük igénybe a kérdéses gyermekek iskolaérettségi vizsgálatánál, illetve az év közben szükséges kezelések ellátása érdekében.

Az óvodavezetője egyben a gyermekvédelmi munka felelőse is, rendszeresen tartania kell a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálattal.

1.8.7. Fenntartó – Óvoda

A fenntartó dönt az intézmény gazdálkodásáról, átszervezéséről.

Jóváhagyja az SZMSZ-t és a Pedagógiai Programot.

Kapcsolatot a Plébános és az Intézmény Igazgatója által tartjuk.

1.9. A KATOLIKUS ÓVODA TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Az óvodai élet tevékenységi formáinak tervezésekor javasoljuk, hogy jelenjen meg *a cél, a feladat, a tartalom, az óvodapedagógus feladata, a sikerkritérium.*

Dokumentációja a csoportnaplóban heti rendszerességgel történjen.

1.9.1. Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka a Szentlélek megvilágosítása bennünk.

-A hit hallásból ered, szükséges a példa is:

- megtapasztalás
- érzelmi biztonság
- szerető, elfogadó légkör, bizalom
- összetartozás élménye
- iskolába lépés idején a hit tovább élése

-Az óvoda missziós feladatai:

- A családok bekapcsolása az egyházközség életébe
- A közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erő

-A hitre nevelés átsövi az óvodai élet egészét

- a köszönési módban
- a mindennapos lelki beszélgetés során
- az étkezés előtti és utáni imádságban
- a templomlátogatások során
- a játékban
- a tevékenységekben megvalósuló tanulásban

- a délutáni pihenés előtti imában, fohászbán

-A liturgikus év eseményei

- Karácsonyi ünnepkör
- Húsvéti ünnepkör
(Az ünnepekre készülve jócselekedetek gyűjtése)
- Templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel
- Templomlátogatás során a helyes viselkedési szokások megismertetése
- Közös szentmise látogatás a családokkal
- Imádságok tanulása
- Óvodánk és iskolánk Szent Jobb ünnepe
- Szentekről való megemlékezés
(Szent Erzsébet Szent Balázs)
- Szent Miklós ünnepének megtartása
- Az egyházi év egyéb ünnepeinek megtartása

1.9.2. Erkölcsi nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények) átszővi az óvodai élet egészét:

- Közös élményeket nyújtó tevékenységek során
- Erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása közben
(együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat)
- Biztonságérzet erősítése során
(feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye)

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése. Igyekszünk elérni és segítjük a szülőket abban, hogy az óvodában kialakított értékrendet fogadják el, majd vallják magukénak az eredményes együttnevelés érdekében.

Ünnepek és megemlékezések

Feladat:

- az ünneplés jelentőségének megéreztetése,
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése,
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből (szép abrosz, ünnepi ruha, égő gyertya, egy szál virág, stb.)
- az ünnep előkészítése és lezárása, a gyerekek minél aktívabban vegyenek részt az ünnep előkészítésében, és lezárásában, átélhessék azok örömét. Arra próbáljuk rávezetni őket, hogy az igazán értékes ajándék az, ami saját magukból fakad (ajándékozhatunk verset, éneket, rajzot, ölelést, simogatást, mosolyt, stb.)

Előre egyeztetve plébánosunkkal a középsős és nagycsoportos gyermekeink rövid imával énekkel szolgálnak a szentmisén.

A nagyobb ünnepek alkalmával (pl. Karácsony, Húsvét, Gyertyaszentelő, Úrnapja) óvodásainkat családjaikkal együtt hívjuk a templomba.

Az ünnepek jelentőségét azzal is fokozzuk, hogy jócselekedetek gyűjtésével tesszük teljesebbé a várakozást.

A hit Isten ajándéka, a Szentlélek megnyilvánulása bennünk. Fontosnak tartjuk, hogy olyan légkörben nevelődjének a gyermekek, amely érzelmi biztonságot nyújt. Ebben a szerető, elfogadó légkörben éljék meg az összetartozás élményét, s az iskolába lépés idején fogékonyak legyenek a hit befogadására, továbbélésére. A vallásos nevelés átszövi az óvodai élet egészét. Megnyilvánul a gyermekeket körülvevő felnőttek hiteles életében, az étkezés előtti és utáni imádságban, a játékban, de legfőképpen a mindennapos lelki beszélgetések során. A Biblia ismeret az alapja a keresztény értékrend átadásának, ezért az óvodában a hitre nevelés bibliai történetek hallgatása, - a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve - valamint mindennap rövid csendességet tartunk és imádkozunk a gyermekekkel.

1.9.3. Társas, közösségi tevékenység

1.9.3.1. A közösségfejlesztő tartalma

A társas és közösségi tevékenység a teljes nevelési folyamatot átszövi, a teljes gyermeki személyiség fejlesztését, az életre nevelést szolgálja. A közösen átélt élmények bizonyos többletet adnak a csoporttagoknak. A gyermekek tevékenységükleteinek kielégítésével, gazdag tapasztalatszerzést, tanulást tesz lehetővé. Sokszínű, változatos tevékenységek által, szabad, nyílt, őszinte légkörben a közösségi érzés, közösségi tudat, magatartás, viselkedés, mások megbecsülése, tenni akarás, döntési képesség kialakítását érhetjük el.

1.9.3.2. Feladatok:

Az óvónő:

- Biztosítsa az elfogadó érzelmi alapokra épített kellemes óvodai légkört.
- Tegye lehetővé a gyermek és társai között, valamint a gyermek és felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktusfelvételt.
- Biztosítsa annak lehetőségét, hogy a felnőttekkel és a társakkal szembeni viselkedési szokásokat elsajátítsa a gyermek.

- Segítse elő a gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttműködés képességének kialakulását. Gyakoroltassa azokat változatos tevékenységek megszervezésével.
- Tegye képessé a gyermeket arra, hogy az adódó esetleges konfliktusokat önállóan próbálják egymás között megoldani.
- Segítse elő a társakért, a csoportért érzett felelősség kialakulását a gyermeki tevékenység folyamatos értékelése által.
- Biztosítsa, hogy a gyermek társai irányában mindig megértést tanúsítson. Tisztelje társai másságát.
- Állítson a csoport elé távlatokat, melyek a közös tevékenységekkel a gyermekek fejlődésének serkentői.
- Biztosítson alkalmat a baráti kapcsolatok kialakulására. Állandósulását tegye lehetővé közös tevékenységek, élményszerzések biztosításával.

1.9.3.3. Tevékenységek

A gyermek:

- Megtanulja tevékenység közben a másokkal való érintkezést és együttműködést.
- Törekszik a felmerülő konfliktusok önálló megoldására és ez által szocializálódik.
- Baráti kapcsolatokat alakít ki – ezekben tevékenykedik. Közös tervezget több napra szóló játékot.
- Alárendeli saját akaratát másokénak.
- Formálja önfegyelmét – szabálytudata magasabb szintre jut.
- Társainak segítségére siet – tolerálja a másságot.
- Önként vesz részt a közös munkavégzésben, a csoportszoba formálásában – csoport illetve óvodai közös programokban.
- A népi hagyományok ápolásában tevékenyen részt vesz – pl. Luca napi búzát ültet, komafát cserél, kiszabóbot készít, stb. Felfedezi szűkebb lakóhelyét, séták, kirándulások alkalmával irányított megfigyelések által megismerkedik szülőfaluja nevezetességeivel, ezáltal kialakul benne az együvé tartozás érzése.

- Az óvónők által szervezett közös programokban részt vesz. Melynek során megtanulja a szülők, felnőttek tiszteletét, az irántuk való figyelmességben jártasságot szerez.

1.9.3.4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek, figyel az óvónőre, végrehajtja a kapott feladatokat.
- Megköszöni, ha kap valamit, kezd segíteni másoknak, szívesen játszik együtt.
- A kívánt játékszert elkéri a társától, használja az udvarias beszéd mód kifejezési formáit.
- Betartja a kulturált étkezés szokásait.
- Tisztelettel viselkedik a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival. Köszönti a csoportba érkező vendéget.
- Kezd eligazodni, a napirendben. A kialakult szokásokat önállóan alkalmazza. Érti a szabályok lényegét és törekszik azok betartására. Tevékenységeiben egyre önállóbb.
- Szívesen játszik együtt, érdeklődik társai iránt, segíti őket öltözködés, séta stb. Együtt érez társaival, türelmes irántuk, figyelmesen hallgatja meg őket, örül a közösen elért sikernek. A megkezdett tevékenységet befejezi. Elfogadja az adott tevékenység által megkívánt magatartásformát.
- Képes saját akaratát alávetni másokénak. Kapcsolatot alakít ki a többi csoportba járó gyermekekkel.

1.9.3.5. Módszertani alapelvek

- Az óvónő tartsa szem előtt a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtését, amelyben szívesen és önként tevékenykedik a gyermek egyéni fejlettségi szintjének megfelelően.
- Állítson távlatokat a csoport elé, mely a „holnap örömeivel” serkenti a gyermek fejlődését.
- Érvényesítse a gyermek társas kapcsolataiban azt, hogy az egyéni, a csoportos és az óvodai ünnepek előkészítésében minden gyermek tevékenyen vegyen részt.
- Ösztönözze a barátságok kialakulását.

- Értékelésével érje el, hogy a gyermek a megkezdett tevékenységet fejezze is be.
- Erősítse a közösségi szellemet, a pozitív jellemvonások kialakulását, a kulturált viselkedésmódok gyakorlására ösztönözze a gyermeket.

1.9.4. Játék

1.9.4.1. Játék tartalma

A program fejlesztési céljának megfelelően a játékot alapvető és legfőbb tevékenységformának tekintjük. A játék semmi mással nem helyettesíthető, önkéntes tevékenység. A játék a gyermek számára pótolhatatlan tevékenységi forma, mert olyan örömet szerez, amely nélkül egészséges fejlődése nélkülözhetetlen.

A játékot a belső leképződés szintjei határozzák meg, amely lehet: cselekvéses, képi és szimbolikus. E szintek összjátéka, belső arányai meghatározzák a játék jellegét, információs sajátosságait, a kapcsolatok rendszerét stb. A cselekvéses, a képi, a szimbolikus funkciók szerveződése, összerendeződése teszik a játékot a legfontosabb tevékenységi rendszerre.

A program alapelve, fő feladata, hogy sajátos szervezettsége által biztosítsa minden gyermek számára, hogy az érzelmi alapú élmények folyamatos töltökeztetésével, a gyermek egyéni vágyai és ötletei – a kötetlen, széles skálán mozgó játéklehetőségekben – kibontakozhassanak.

Annak a gyermeknek, aki szabadon, kreatívan használhatja a rendelkezésre álló eszközöket, és akinek módja van befejezni a maga választotta tevékenységeket, fejlődése jó irányba halad. Ha emellett lehetősége nyílik a játszótársak megválasztására – együttműködésre vagy elutasításra -, a problémahelyzetek és konfliktusok önálló megoldására, a társakkal való egyezkedésre, szociális fejlődése is biztosított. Mindezen tevékenységek közben számos kommunikációs helyzet alakul ki, tehát a beszédfejlődésben is fontos szerepe van.

A játékok egyszerűbb változatai után döntően mozgásos és képi képzetrendszerekre alapozottan jönnek a rendszerbe foglalt játékformák. Ebben csak beleszőhető a verbális és szimbolikus rendszer, mert a szimbolikus dominancia létrejötte csak a 7-8-9 éves életkorban történik meg egy hirtelen átbillenéssel, valahogy úgy, ahogy a két-három éves kor határán a mozgásosból átbillent a gyermek a képzetekkel rendelkező vizuális dominanciába.

A szerepekkel hordozott fantáziajáték már bonyolult, amely ebben az értelemben szimbolikus folyamatok nagyon magas arányát is jellemezheti.

A szabálytanulás már csecsemőkorban elkezdődik a szenzomotoros sémák kidolgozásakor. Ezért a szabály-játék fogalma átértékelődik. Nem korlátozódik pusztán társasjátékokra és a hagyományos fogalmi háttérre. Az alapozó játékok szabály-játékok: mozgásosak, képiek, egyéniek, vagy társasak, abban az értelemben, hogy a magányos játéktól az együttmozgáson át jutnak el a gyermekek a legmagasabb kooperációkig.

Minden szinten, minden formában szabálytanulás folyik. Nem szándékosan, főleg utánzás útján, aktív tevékenységgel a sokszoros variációkban történő újrajátszás lehetőségeivel.

A játék a legfőbb személyiségfejlesztő eszköz az óvodás gyermek életében, mert benne minden tanulási tartalom: ismeret, jártasság, készség megjelenik. Eredményképpen alapozódnak a képességek és alakul a magatartás.

A gyermekek napjának nagy részét az általuk spontán módon kezdeményezett játékok töltik ki. Ezek a játékok gazdagítják ugyan a személyiséget, de nem minden gyermeknél olyan sokoldalúak, hogy önmagukban elegendő lehetőséget biztosítanak egyes képességek fejlődésére. Szükség van ezért az óvodapedagógus által kezdeményezett és irányított játékokra is, mint például a dominó, kártya, társasjáték, kirakós kocka, puzzle, számítógépes játékok, lottó-játék stb.

A legtöbb szabály-játék megkedveltetése attól függ, hogy mennyire tudja az óvónő egyszerűsíteni a hozzájuk tartozó szabályokat.

Az énekes játékok és a mozgásos játékok szintén szabály-játéknak tekinthetők. Személyiségfejlesztő hatásuk nem nélkülözhető az óvodai évek alatt, ezért rendszeresen jelen vannak a gyermekek tevékenységi lehetőségei között.

Az óvodáskor elején az óvónő kezdeményezi a bábozást, dramatizálást, drámajátékot, barkácsolást is. Később, ahogy egyre inkább megismerkednek a gyerekek ezekkel a tevékenységekkel, jártasságra tesznek szert a technikákban, mind önállóbbá válnak a kezdeményezésben és cselekvésekben.

1.9.4.2. Feladatok

Az óvónő

- A katolikus óvodapedagógus feladata a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív feladatokat értő és megtartó gyerek nevelése.
- Teremtse meg a feltételeket és helyzeteket, melyek hatással vannak a játékra, s melyek a gyermekvilágról szerzett tapasztalatainak, ismereteinek állandó bővítésére, elmélyítésére, pozitív élmények kialakulására adnak lehetőséget.
- Biztosítsa játékhoz a megfelelő légkört, a játékkedv fokozásával, az együttjátszás igényének felébresztésével, serkentse a közös játék kibontakozását, fejlődését.
- Biztosítsa a gyermek önállósulásának fejlődését a játék folyamán, hogy a különböző élethelyzetekben és tevékenységekben is növekedjen az önállósága.
- Alakítson ki (szükség szerint a gyermek közreműködésével, vagy nélküle) állandó és ideiglenes játszóhelyeket.
- Biztosítson elegendő időt a minél hosszabb és megszakítás nélküli játékra, a nap minden időszakában.
- Teremtse meg a gyakorló játékhoz szükséges elegendő helyet és eszközöket, tanítsa meg annak használatára a gyermekeket.
- Kísérje állandóan figyelemmel a gyermek játéktevékenységét, segítse hozzá h. tartalmat kereshessen gyakorló játékhoz, hogy tapasztalatait gyakorolhassa, képességeit kibontakoztathassa, sikerélményhez jusson.
- Segítse ötleteivel a gyakorlójáték magasabb szintre jutását, a szerepjáték kifejlődését.
- Biztosítson minél több élményt, ismeretet (mese, séták, foglalkozások, kirándulások stb. kapcsán) a szerepjáték tartalmi gazdagodásához.
- Segítse elő a szerepvállalást, törekedjék arra, hogy minden gyerek szerepjátéka egyéni képességeinek szintjén bontakozzon ki, gyakorolhassák a konfliktusok önálló, megnyugtató megoldását.
- Teremtse meg annak feltételeit, hogy a játék tartalma folyamatosan gazdagodhasson eszközökkel, élményekkel elmélyültté váljon.
- Biztosítsa az átélt irodalmi élmények dramatizálását, a bábozás lehetőségét.
- Nyújtson lehetőséget az ehhez szükséges eszközök elkészítéséhez, barkácsolásához, teremtsen ösztönző, nyugalmat adó légkört a szerepel való azonosuláshoz.

- Biztosítson változatos anyagokat, eszközöket, konstrukciós elemeket az építő, konstruáló játékhöz.
- Tanítsa meg őket a konstrukciós eszközök használatára, segítse, hogy a gyermekek tapasztalatai segítségével a spontán alkotástól a sikerélmények hatására eljussanak a meghatározott céllal végzett építéshez.
- Vegye figyelembe a szabályjátékok kiválasztásánál a gyermek fejlettségét, segítse a szabályok betartását.
- Ügyeljen arra, hogy a gyermek a szabadon választott játékban is megtartsa az általánosan elfogadott viselkedési szabályokat.
- Biztosítsa valamennyi gyermek számára a zavartalan, változatos, elmélyült játéktevékenységeket a csoportban, az udvaron, a kertben, a kirándulások alkalmával.
- Éreztesse, hogy bármikor igényli a gyermek, kész a velük való együttjátszásra, számíthatnak a segítségére.

1.9.4.3. Tevékenységek

A gyermek

- Gyakorló játéakai során különböző képességeit gyakorolja.
- Játékosan gyakorolja a beszédet, a különböző eszközök rakosgatása során megismeri azok tulajdonságait, megtanulja használatukat
- Elemi, statikai, térbeli, formai ismereteket szeret, megismeri az anyagok tulajdonságait.
- A szerzett tapasztalatok alkalmazásakor sikerélményhez jut, s így mer bonyolultabb feladatokra vállalkozni.
- Szerepjátéakai során általánosított formában képzelete segítségével, a felnőttek által használt tárgyak játékeszközzel történő helyettesítésével újra alkotja a felnőttek tevékenységét.
- Megtanulja a játékszabályok elfogadását, betartását, a társakkal való együttműködést.
- A szereppel való azonosulásakor kijátsza feszültségeit, szorongásait, elsajátítja a társadalmi normák alapjait, a helyes viselkedési, magatartási szokásokat.
- Dramatizálás, bábozás alkalmával újraéli az irodalmi élményeket a saját elgondolásai, a benne kiváltott élményei alapján.
- A bábozásban közvetlenül nyilvánul meg játéktevékenysége, a környezethez való viszonya, az átélt cselekvés vagy történés általa fölfogott tartalma

- A barkácsolás alkalmával a gyermek új eszközöket készít saját ötletei, céljai, elgondolásai szerint, melyet felhasznál játékában, közben megtanulja az eszközök használatát, alkalmazza eddigi tapasztalatait, problémamegoldó gondolkodása fejlődik, átéli az alkotás örömét.
- Különböző tárgyakból, eszközökből, változatos anyagokból épít, konstruál, homokból várat épít stb.
- Szabályjátékok játszásával önként vállalva a szabályok betartását, elsajátítja az eredményre való törekvést, a mértéktartást, a felelősségtudatot és fejlődik a közösségi érzése.

1.9.4.4. A fejlődés jellemzői

3-4 évesek

- Érzelmileg erősen kötődik a játékszerephez, tárgyi cselekvések tartalma saját személyével és közvetlen környezetével kapcsolatos tapasztalatokat tükrözi.
- Tevékenységét a gyakorlójáték és a szerepjátékból kiemelt művelet jellemzi. A gyakorlójáték keretei között már kialakulnak a szerep és a konstruáló játék elemei.
- Szavakat, szótagokat, rövid mondatokat, dallamokat játékos szabály szerint ismételtet. Ismétlés közben a ritmushoz mozgásformát kapcsol. Maguk alkotta szabályok szerint rakosgatják az eszközöket, játékszereket. Az építés, konstruálás során maga a tevékenység a fontos.
- Elsajátítja és már be is tartja a játékszerekkel és az együttjátszással kapcsolatos elemi szabályokat.
- Szívesen játszik egyedül, egymás mellett, vagy 2-3 gyermekből álló csoportban.
- Szerepjátékában még csak olyan szerepeket játszik, melyek egyszerű cselekvéseket tartalmaznak, s a résztvevők jellegzetes műveleteket végeznek.

- Barkácsolásban csak szemlélődőként vesz részt, esetleg az eszközök odaadásánál segít.
- Bábozásnál elsősorban a báb mozgása kelti fel a gyermek érdeklődését, számára még a cselekvés kifejezőbb, mint a szó.
- Ebben a korban csak azt a szabályjátékot játssza szívesen, melynek szabályai egyszerűek, s elsősorban mozgásszükségleteit elégíti ki és nincs szükség az egész csoporthoz való igazodásra

4-5 éves korban

- A gyakorlójáték már csak a konstrukciós és szerepjáték elemeiként jelentkezik, vagy ha egy új játékszer, eszköz használatát még nem ismeri.
- Tartósan kisebb-nagyobb csoportokban játszik együtt. Mozdága, értelmi és érzelmi fejlődése eljut arra a szintre, hogy képes környezete egyszerűbb jelenségeit megérteni és játékában újraalkotni.
- Az eszközökhöz való ragaszkodást felváltja a szerephez való kötődés. A játékszerekkel és eszközökkel végzett cselekvés a szereplők magatartása megfelel a szerep kívánalmainak.
- A játék témájának megfelelően képes egyszerűbb közös játék megszervezésére, a szükséges játékszerek kiválasztására.
- Szívesen segít az óvónőnek a játékok megjavításában.
- Az óvónővel közösen készít bábokat, melyeket közös bábozáshoz fel is használnak.
- Konstruáló, építő játékelemekből már előre eltervezett építményeket készít, az építés, konstruálás gyakran a szerepjátékhoz kapcsolódik, az építmény egyre jobban hasonlít a valóság tárgyaihoz vagy egyszerű modellekhez.
- A szabályjátékokban már egyéni kívánságait képes egyeztetni, alárendelni társai érdekeinek, közösen öröködnék a szabályok betartásai felett.

5-6-7 éves korban

- Gyakorlójáték ebben a korban már csak a fejlődésben lemaradt, szegényes élményű gyermekeknél jelentkezik tartósan.
- A szerepjáték ekkorra kerül a legfejlettebb fokra. Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, melyekben a szerepből következő játékszabályok megtartása válik fontossá és a valóság minél pontosabb visszaadása.

- Közös en öröködnék a játékszabályok megtartásán. A szerepjáték tehát a szabályjátékba olvad, mindinkább a valóság logikáját követi.
- Az óvodáskor vége felé megjelennek a szabályokat különösen igénylő társasjátékok is.
- A barkácsolás a szerepjáték, a bábozás természetes eszköze, a gyermek maga kezdeményezi, és a létrehozott eszközöket felhasználja játékában, dramatizálásában.
- Önként, saját kezdeményezéssel bábozik, játssza újra a halott, vagy látott mesét, történetet.
- Konstruktív játékokat az alkotó fantázia motiválja, egyre bonyolultabb alkotásokat hoznak létre önállóan, sok egyéni ötlet alapján, különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazásával.

1.9.4.5. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- Tartsa szem előtt a gyermeki szabadságot és kezdeményezést, hogy a gyermek játékaiban szabadon nyilvánulhasson meg fantáziája, hangulata, érzelmei, élményei, tevékenységválasztása.
- Vegye figyelembe a játék fejlődésének általános tendenciáin túl a fejlődés egyéni sajátosságait is, ezért igazodjék az adott fejlettségi szinthez, segítse elő, hogy a gyermek – egyéni lehetőségeinek megfelelően – magasabb szintre jusson.

1.9.5. Munka

1.9.5.1. Fejlesztés tartalma

Az óvodában a munkatevékenységek olyan munkavégzést jelentenek, amelyek tényleges tevékenykedtetéssel, játékos jelleggel, rendszeresen, folyamatosan, a mindennapokba beépítve valósulnak meg.

A munka alapvető követelménye az önállóság és öntevékenység, a munkavégzés során fejlődik a gyermek értékteremtő együttműködési képessége, aktivitása, önkéntessége, érdeklődése, mely elősegíti az életre való felkészítést, személyiségfejlesztést. A munka jellegű tevékenység fejleszti a szükséges

készségeket. A gyerekek megtanulják a legszükségesebb eszközök használatát, miközben tapasztalatokat szereznek a munkaszervezésről elemi fokon.

Az óvodában a munka elsősorban a csoportért végzett tevékenység. Tartalmazza: a naposságot, az alkalmoszerű munkát, a növény és állatgondozást.

Ezzel hozzájárul a gyermekek közötti társas kapcsolatok alakulásához, a csoportért végzett tevékenység értelmének, szükségességének és örömének felfogásához, átéléséhez. Lehetővé válik általa a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességteljesítés gyakorlása. Miközben alakul a gyermekek önértékelése és ezzel együtt a csoportértékelés.

Munkaformák:

1.Önkiszolgálás jellegű munkák: testápolás, étkezés, öltözködés, környezetrendjének megőrzése, a gyermek személyes holmijának kezelése

2.Másokért végzett munka: szeretetből, önfeláldozásból, alázatból végzik a következő feladatokat: naposi munka, segítség a kisebbeknek, takarítás, ajándékkészítés, kerti munka.

3.Alkalomszerű munkák: környezetük rendben tartása, segítség egymásnak, az óvónőnek, barkácsolás, játékkészítés, játékjavítás, teremdíszítés, egyéb megbízatások.

Évszaknak megfelelő tevékenységek, csoportszobában, udvaron, óvoda környezetében.

Mivel a gyermekek munkáját a környezet szükségessége indokolja, annak eredményessége mindenki számára érzékelhető. A tevékenység nevelőereje nagy hatású, mert erősíti a gyermekben a munka játéktól eltérő jegyeit, ízlésformáló hatásával fejleszti esztétikai állóképességüket.

1.9.5.2. Feladatok:

Az óvónő

- Biztosítsa, hogy a gyermek munkatevékenysége játékos jellegű maradjon, de erősítse és fejlessze a munka sajátos, játéktól eltérő vonásait is.
- Teremtse meg mindenfajta munkában és minden korcsoportban életkorukhoz és erejükhöz mért önálló munkavégzés és öntevékenység lehetőségét.

- Biztosítson napirenden belül a munkára megfelelő időt.
- Biztosítson olyan munkalehetőséget, ami a gyermekek számára elfogadható, amihez kedvük van, elvégzése megerősítés és testi épségük veszélyeztetése nélkül megvalósítható.
- Biztosítsa és folyamatosan bővítse a munkatevékenységhez szükséges, a gyermek számára megfelelő munkaeszközöket.
- Biztosítson helyet a munkaeszközök számára, ahol a gyermek bármikor elérheti és használhatja a szükséges eszközöket.
- Teremtse meg a kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört.
- Segítse elő a munka által az életre való felkészítést, a társadalmi gyakorlat megismerését.
- Érje el, hogy a gyermek szívesen, örömmel dolgozzék, a felnőttek munkáját becsülje meg és felelősséget érezzen a közösség munkájáért.
- Keltse fel a gyermek tevékenységi vágyát, a felnőttek utánzása és a felnőttekhez hasonulás igényét.

1.9.5.3. Tevékenységek

A gyermek

- Saját személyével kapcsolatos tevékenységeket végez, öltözködik, étkezik, tisztálkodik, környezetét rendben tartja.
- Naposi munkát végez, segédkezik az étkezésnél, rendbe rakja a játékokat, részt vesz a teremrendezésben, kisebb megbízásokat teljesít.
- A foglalkozási eszközök előkészítésében, kiosztásában, elrakásában, tisztántartásában közreműködik.
- Alkalomszerű munkákat végez, segít a csoportszoba díszítésében, ajándékot készít.
- Segédkezik az ágyak berakásában, a foglalkoztató átrendezésében.
- Részt vesz a játékszerek tisztításában, javításában, babaruhák rendbetételében, összehajtogatásában.
- Meghatározott időközökben nagytakarítást végez a játéksarokban.
- Természet gondozásában, ápolásában tevékenykedik
- Ünnepekre ajándékokat készít.
- Ősszel részt vesz a kertbe ültetett növények felszedésében, feldolgozásában.
- Segít az óvónőnek magvak, gyökerek csíráztatásánál, hajtatásánál.

- Közreműködik falevelek összegereblyezésében, az udvari játékok tisztántartásában.
- Előkészített ágyásokba az évszaknak megfelelő virágokat, magvakat, palántákat ültet. Folyamatosan részt vesz ezek gondozásában.
- Télen részt vesz a hó eltakarításban.
- A napos önállóan, esztétikusan terít, feltálalja az ételt, étkezés után leszedi az asztalt, rendet rak, takarít.
- Játékelrakás után, ha szükséges esztétikusan elhelyezi a tárgyakat.
- Figyelemmel kíséri az udvari játékok elpakolását.
- Vigyáz a mosdó, öltöző, csoportszoba rendjére.
- Locsolja a szobanövényeket, eteti a kisállatokat az óvónő irányításával.

1.9.5.4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- az önkiszolgálást teljes önállósággal, természetes teendőként látja el, képes mindennapi szükségletei önálló kielégítésére.
- Önállóan tevékenykedik, észreveszi elvégezhető feladatait és segítséget nyújt társainak, valamint a felnőtteknek.
- Örömmel és önként vállal megbízatásokat és munkatevékenységeket, azokat önállóan végrehajtja.
- A gyermek képes önállóan dönteni, feladatait egymás közt megosztani.
- a munkát felelősségteljesen végzi el, felfogja eredményét, örül a sikeres végrehajtásnak.
- A munkaeszközöket önállóan előveszik, használják, rendben tartják, elteszik.
- Észreveszik a rendetlenséget, felszólítás nélkül felveszik a szemetet, elteszik a kint felejtett eszközöket.
- Folyamatosan részt vesz a növények gondozásában, megállapítja az elvégzendő műveletek sorrendjét, indokolja egy-egy feladat elvégzésének szükségességét vagy feleslegességét.

1.9.5.5. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- Tartsa szem előtt a munka játékkal megegyező sajátosságait, így a gyermek szívesen azonosul a munka céljával, természetesnek tartja annak szükségességét, élvezi annak eredményét.
- Érvényesítse a munkafolyamatok bevezetésénél a fokozatosságot, állandósággal és folyamatossággal erősítse a gyermekekben a munka szükségességének felismerését.
- Ösztönözze a gyermekek önkéntes munkavállalását, tényleges aktivitását, tényleges aktivitását, önértékelésének alakulását, igény szintjének növekedését.

1.10. SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK

1.10.1. Fejlesztés tartalma

A szabadidős tevékenységek a termékeny idő felhasználási lehetőségek közötti szabad választás, melynek alapja az összetevékenység és a döntés.

Segíti a gyermeket, hogy meg tanuljon gazdálkodni az önmaga számára felszabaduló, rendelkezésre álló idővel, segíti a szabad, autonóm egyéniségek kialakulását.

1.10.2. Feladatok

Az óvónő

- Törekedjen a zárt csoportszoba tereinek kiszélesítésére. Keressen lehetőséget arra, hogyan biztosíthatna nagyobb mozgást és tevékenységi teret a gyermeknek.
- Biztosítsa a választásra felkínált tevékenységek listájának bővítését, időszakonként gondolja át a változtatások lehetőségét és szükségességét.
- Biztosítsa egyszerű saját maga és a gyermek készítette eszközökkel a gyermek fantáziájának a fejlődését.

- Pihenőidőben és délután folyamán keressen és kínáljon lehetőséget az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciált gyakorlásra, a gyermek egyéni kéréseinek teljesítésére.
- Biztosítson megfelelő időt és helyet a gyermeknek a tevékenységekhez az épületen belül és kívül egyaránt.
- Tegye lehetővé, hogy a tevékenységek során a gyermek újabb ismereteket szerezzen a világról, tárgyakról, ezek tulajdonságairól.
- Biztosítsa a gyermek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztését a tevékenységek által.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek eljusson önálló döntéshez.
- Segítse elő, hogy a tevékenységi formák során elsajátíthassa a gyermek a társadalmi és az egyéni lét fenntartásához és gyakorlásához szükséges képességeket.
- Tegye lehetővé a szabad választás lehetőségét, az egyik csoportból a másik csoportba való átlépést is.
- Tegye lehetővé, hogy a tettekre készség, a beállítódás hatására a gyermek újabb és újabb célokat fogalmazzon meg, elsősorban olyanokat, amelyek a gyermek mindennapi életével kapcsolatosak.

1.10.3. Tevékenységek

A gyermek

- ünnepekre készülődve bevásárol;
- süteményt készít;
- környezetét tisztán tartja;
- barkácsol;
- szabadidőben vizuális tevékenységeket végez;
- csíráztat, rügyeztet;
- évszakonként az udvari munkálatokba besegít;
- játékokat tisztít;
- ünnepek előtt dekorációt készít;
- a foglalkozásokon elkezdett, megismert tevékenységeket folytatja;
- dramatizáláshoz, bábozáshoz eszközt készít.

1.10.4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Képesse válik arra, hogy önként válasszon az óvónők által felkínált lehetőségek közül.
- Kitágul a gyermek élet- és mozgástere.
- Egyéni fantáziája alapján saját készítésű eszközöket gyárt.
- Sokféle választási lehetőség újabb és újabb gyakorlásra készíteti a gyermeket – dönteni lesz képes.
- az azonos érdeklődésű gyermekek mikro csoportjában optimálisan fejlődik, speciális az egyéni képességük.
- Megtanul gazdálkodni az önmaga számára felszabaduló idővel.
- Képesse válik belülről önmaga által irányított emberré válni.
- Elsajátítja a társadalmi és egyéni lét fenntartásához és gyakorlásához szükséges képességeket.
- A gyermek által szabadon választott képességek befejezésével értéket teremt önmaga és társai számára egyaránt.

1.10.5. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- Törekedjen, hogy a gyermek aktív, öntevékeny legyen.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermek önállóan és a lehetőségekhez mérten szabadon tevékenykedhessen.
- Ösztönözze a gyermek, kezdeményező készségének és döntési képességének kifejlődését.
- Erősítse a gyermekben felismert speciális képességek fejlesztését, segítse elő, a differenciált készségfejlesztést.

1.11. A külső (teremtett) világ tevékeny megismerése

1.11.1. Matematikai tartalmú tapasztalatok

Fejlesztés hatása

Matematikai nevelés lehetőséget teremt a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.

Hatására a gyermek előrejut az önálló tapasztalatszerzésben, tud véleményt mondani, kapcsolatot teremteni a társaival, felnőttekkel, növekszik türelme, kitartóbbá válik, nő figyelme tartóssága, erősödik akarata, önfegyelme.

Matematikai nevelés meghatározó szerepet kap a gyermek képességeinek fejlesztésében elsősorban a következő területeken:

- tapasztalás
- emlékezés
- megértés
- konstruálás
- ítélőképesség

A környező valóság fontos jellemzői a formai és mennyiségi viszonyok. Amikor a környezet megismerésről beszélünk, fontos alapelvként kell leszögezünk, hogy a tárgyak, jelenségek tulajdonságai nem korlátozódnak például színük, ízük, halmazállapotuk milyenségére, hanem alapvető jegyeik közé tartoznak formai, mennyiségi jellemzők is.

Másik fontos alaptétel, hogy a környezet változásainak megfigyelése el sem képzelhető matematikai alapismeretek nélkül

Lényegében minden matematikai fejlesztő tevékenység integrálható a megfigyelésre szánt jelenség, illetve tárgy tapasztalati rendszerébe. A matematikai tapasztalatszerzés tehát természetes környezetben a legeredményesebb.

Jól fejleszti a gondolatok tevékenységgel, szóval történő kifejezését. A közös feladat közös élményt jelent a gyermekek számára, ezzel is erősítve a csoporttudatot, miközben az egyéni feladatmegoldás egyéni sikert biztosít, mely növeli a feladatvállalási kedvet, segíti az önkontroll kialakítását.

A matematikai nevelés hozzájárul a gyermek külvilágról szerzett tapasztalatainak feldolgozásához.

A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával vegyék észre, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján.

Végezzenek sorba rendezést, megnevezett mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint. A számfogalom megalapozására végezzenek mérési, összemérési feladatokat mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.

A gyerekek szerezenek tapasztalatokat a geometria körében (például építéssel, síkbeli alkotásokkal stb.). Jussanak el a geometriai formák felismeréséig.

A tükörrel való tevékenység (mozgások tükör előtt) fontos feltételét képezik a téri percepció kialakításának. Minden alkalmat meg kell ragadni a fejlesztésre más területeken is (például testnevelés, rajzolás stb.), hogy a gyermek egyaránt jól tájékozódjék térben és a síkban ábrázolt világban.

A környezet megismerése során szerzett élmények, tapasztalatok matematikai tevékenységek lehetőségének tárházát kínálják a nevelés számára. Rendkívüli fejlesztő hatását az önálló minden gyermek számára egyénileg biztosítható – problémamegoldás fokozza, az egyéni fejlődésről kapott objektív információ segíti az óvodapedagógust a nevelési, fejlesztési elképzeléseinek differenciált kialakításában.

1.11.2. Feladat

Az óvónő

- Biztosítson nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai légkört.
- Vegye figyelembe a gyermekek eltérő fejlettségi szintjét és ütemét.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekváltozó testi-lelki szükségletei szerint vegyen részt különböző, matematikai tartalmú tevékenységeken.
- Biztosítsa, hogy a gyermek szabadon próbálkozhasson az egész nap folyamán elemi tapasztalatokat és ismereteket szerezni az őt körülvevő környezetből.
- Teremtsen folyamatosan olyan játék szituációkat, amelyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére.
- Biztosítson a szabadidős játék tevékenységekhez elegendő és esztétikus eszközöket, megfelelő időt és helyet.
- Tegye lehetővé a gyermek sokfajta játékos tapasztalatszerzését a tárgyi környezetében található játékeszközök, berendezési tárgyak megszámlálásával, összemérésével, párosításával.
- Biztosítson lehetőséget arra, hogy a gyermek akkor és annyit kérdezhessen, amennyit, és amikor akar, ezt kövesse mindig kielégítő óvónői válasz.
- Tegye lehetővé azt, hogy a gyermek teljesítménye, illetve tevékenysége mindig kapjon visszajelzést annak érdekében, hogy a gyermek kontrollálni tudja önmagát.
- Biztosítsa, hogy a gyermekek tudjanak és merjenek is véleményt mondani egy-egy probléma szituációban.
- Segítse a gyermeket a matematikai igazságok megtalálásában.
- Biztosítsa egyéni és csoportos élmények felidézése során a gyermek emlékezetének cselekvéses – mozgásos – képi fejlesztését.

- Biztosítson olyan játék szituációkat, amelyek elősegítik a gyermek egyéni megismerő képességeinek – problémalátásának fejlődését, aktivizálását – segítve ez által is az iskolai tanulásra való alkalmassá válásukat.
- Tegye lehetővé változatos matematikai játékok összeválogatásával, hogy a gyermek rész képessége fejlettségi állapotának szintjén kibontakozhasson.

1.11.3. Tevékenységek

A gyermek

- Megnevezett tulajdonság szerint összehasonlít.
- Megadott szempont szerint szétválogat, halmazokat hoz létre.
- Próbálkozik saját hibájának kijavításával.
- Becsléseket végez, sorba rendez, sorozatokat hoz létre.
- Egyszerű megállapításokat megfogalmaz – ítéleteket alkot.
- Igaz-hamis következtetéseket von le
- Részt vesz az óvónő által irányított megfigyelésekben
- Összemér tárgyakat.
- Számolgat a 10-as számkörön belül.
- Elő tud állítani bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet, „semmit”.
- Összetartozó dolgokat párosít.
- Papírból nyirkál egyéni fantázia alapján síkmértani formákat, szétválogatja ezeket.
- A nagytükör előtt tudatosan figyeli tükörképe mozgását, építkezik tükörképet létrehozva.
- Megkülönbözteti a különböző térirányokat.
- Felismer színárnyalatokat is.
- Sokszínű tevékenységet folytat a különböző mértékegységekkel való rakosgatásban. Méregetést folytat különböző súlyú és hosszúságú, illetve kiterjedésű mértékegységekkel.
- Lemásol ugyanolyan elemekből változatos geometriai formájú építményeket, tulajdonságaik alapján szétválogat.

1.11.4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Képessé válik arra, hogy megértse és kövesse az óvónő kérdéseit, gondolatait.

- Matematikai jellegű problémáról gondolatait szabadon elmondja, javítja tévedését.
- Szívesen vállalja a felismert problémák megoldását.
- Képes ismert tulajdonságok szerint válogatást folytatni, formába rendezni, kiegészíteni.
- Összehasonlítását szóban is ki tudja fejezni.
- Érti és használja is a mennyiségekkel kapcsolatos összehasonlítást kifejező szavakat.
- Hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tud mérni. Helyes következtetéseket von le.
- Össze tud mérni halmazt párosítással különböző színek, formák, nagyságok esetén is.
- Keletkeztet többet, kevesebbet, ugyanannyit – bontással.
- Képes „képolvasásra”. Az elmondott történetet rajzban meg tudja jeleníteni.
- Azonosítani tud egyező alakú tárgyakat és síkbeli alakzatokat.
- Másolással képes megépíteni térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Térbeli és síkbeli alakzatokat geometriai tulajdonságaik szerint szét tud válogatni.
- 2-4 elemből álló alakzat tükörképét zsebtükör mögött meg tudja építeni.
- Megkülönbözteti a jobbra-balra irányt.
- Követni tudja a helyeket kifejező névutókat (pld. alá, fölé, közé, alatt, fölött, között stb.).
- Elégséges tapasztalatot gyűjt az iskolai tanulási tevékenység megkezdéséhez.
- Jártasságot szerez a gondolkodási műveletek gyakorlásában.
- Életkori sajátosságának megfelelően eligazodik a gyakorlati életben.

1.11.5. 1.11.5.Módszertani alapelvek

Az óvónő

- A nap folyamán bármikor teremtsen olyan probléma helyzetekkel dúsított matematikai tartalmú játékszituációkat, amelyek elősegítik a gyermek egyéni képességeinek fejlesztését, mely ösztönző hatással lehet a problémalátás és a probléma megoldásra való érzékenység kifejlődésére.
- Kötelezően szervezett matematikai foglalkozás alatt alkalmazkodjon feladat átadási során a gyermek egyéni tempójához, semmilyen körülmények között ne sűrítse, a gyermeket a feladat elvégzésében, szem előtt tartva azt a tényt, hogy a matematikai nevelés egy folyamat.

- Törekedjen a feladatok világos és egyszerű, de ugyanakkor érdeklődést keltő megfogalmazására, hogy a megteremtett problémahelyzet és a probléma megoldására irányuló tevékenység önmaga is motiváljon.

1.11.6. A környezeti nevelési elvek megfogalmazása

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. A gyermek olyan tapasztalatokat szerez az őt körülvevő és a tágabb természeti és társadalmi környezetről, mely segíti tájékozódásában.

Óvodánk egyházi intézmény. Ez az óvodába lépés első pillanatától megnyilvánul a köszönési módban, és a nevelésbe beépített vallásos témákban. Rácsodálkozunk a teremtett világ szépségeire, megfogalmazzuk örömünket, hálánkat. Részt veszünk egyházi ünnepeken, ismerkedünk egyházi épülettel, helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal. Megfigyelő sétákat, kirándulásokat szervezünk, és a természetsarokban történő változásokat is folyamatosan figyelemmel kísérjük.

A gyermek megismeri a világot, közvetlen megfigyelés és tapasztalatszerzés útján. Ismerkedik szülőföldjével a nemzeti kultúra hagyományaival.

Társadalmi környezetükből a gyermekek rendelkezzenek a koruknak megfelelő ismeretekkel a családról, szükségletéről, munkájukról, a családtagok külső és belső jogairól, az egymáshoz való viszonyukról, az együttélés konkrét tapasztalatairól. Viselkedésüket jellemezze a szeretet, tisztelet, a részvét, az őszinte együttérzés, az egymás problémái iránti érdeklődés, a segítő szándék, a megértés. A három éves gyermek egoizmusa még természetes. El kell jutni hat-hét éves korig a „másik”, a szeretett felnőtt, gyermek érdekében való lemondásról, a tolerancia és az önfegyelem nélkülözhetetlen kialakítására, a gyermek számára nem szimpatikus családtagok, rokonok, barátok, idegenek „elviselésére”.

Az óvoda új környezet a gyermek számára. Fontos tehát e környezet megismertetése mind a tartalmát, mind a funkciókat, mind a hozzájuk való alkalmazkodás szokásrendjét illetően.

Az óvodai környezet kezdetben – a legkiválóbb pedagógiai tapintat ellenére is. – nagy gondot, problémát jelenthet a gyermek számára. Ezért alapvetően fontos, hogy megismerése érzelmileg pozitívan hasson. az érzelmi kötődés alapja a környezetismeret és alakítás pedagógiai hatása. Azzal, hogy általa a gyermek befogadóvá, kíváncsivá, érdeklődővé válik, biztonságérzete hamar kialakul.

A gyermekek ismerjék a felnőttek óvodai munkáját. Önálló vállalkozással, közreműködésükkel járuljanak hozzá ők maguk is a környezetük ápolásához.

Szerezzenek tapasztalatokat az óvoda környezetében fellelhető, megfigyelhető felnőtt foglalkozásokról (kereskedelem, építkezés, erdő-, parktisztítás stb.).

Legyen tapasztalatuk az orvos, védőnő, betegellátás feladatairól. Ismerjék a gyógyszerek használatát, a baleset-megelőzést (tűz, víz, rozsdás vas stb.). Tudják megnevezni az emberi testrészeket, ismerjék és gyakorolják önállóan tisztántartásukat, ismerjék érzékszerveiket, azok funkcióit, védelmét.

Látogassanak el közeli bölcsődébe, iskolába, beszélgessenek az ott szerzett tapasztalataikról.

Gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést. KRESZ-parkok helyett az óvodaudvaron szerezzenek tapasztalatot közlekedésre. Az ehhez nélkülözhetetlen reflexek kialakítása (testneveléssel, mozgással, zenei neveléssel történjék) fontos fejlesztési feladat.

A közlekedésre nevelés fontos szempontja a helyes viselkedés – a közlekedési morál megalapozása (udvariasság szülőkkel szemben is, köszönés, más utasok mozgásának figyelemmel kísérése, idős emberek megsegítése stb.).

Ismerjék a közlekedési eszközöket. Az óvoda körül megtalálható lehetőségeket természetes környezetben, a nem elérhetőket (például vízi, légi, vasúti stb.) filmről, képről szemléltetve is.

Figyeljék meg a napszakokat, gyakorolják az ehhez kapcsolódó tevékenységeket.

Természeti környezet megismerésére alapvető lehetőség az évszakok megfigyelésén keresztül kínálkozik. Az időjárás, a természet jellemzői, változásai, a színek, a fények, formák szépségei alapvető biológiai, ökológiai, fizikai, kémiai tapasztalatokra adnak lehetőséget.

A növény - és állatvilág megismerése fontos része a környezet megismerése nevelés tartalmának. Védelmükre, gondozásukra nevelés elsősorban az élő állatokról szerzett, nagy élményerejű hatások miatt válhat csak sikeressé. Míg a növényeket, fejlődésüket óvodai környezetben jól lehet szemléltetni, az állatokat (házi, vadon élők) kizárólag természetes környezetükben célszerű a gyermekekkel megfigyeltetni. (például eredeti helyszín, természet film).

Mind a társadalmi, mind a természeti környezet ismereteinek tartalma akkor megalapozott, ha az a kisgyermek környezetének, érzelmileg telített, élményhatású, az egyes gyermek számára konkrét tapasztalatokon alapul.

1.11.6.1. Feladatok

Az óvónő

- Biztosítson a gyermeknek olyan tevékenységeket, hogy az őt körülvevő világot megismerje és megértse a maga egészében, építsen a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek megismerje ezt a természeti környezetet, amelyben él és hívja fel a figyelmét annak értékeire és szépségeire.
- Biztosítson tapasztalási lehetőséget, séták kirándulások során, az óvoda udvarán és kertjében, vagy a természetsarokban végzett tevékenységek által.
- Készítse fel a gyermeket a társadalomban való harmonikus, kiegyensúlyozott életre, a számára megtapasztalható és megérthető társadalmi folyamatok közvetítésével.
- Biztosítson alkalmat, időt, helyet, eszközöket a szabad természetben a folyamatos tevékenykedtetéshez, a spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzésre.
- Biztosítsa a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok, konyha és virágoskert működjék.
- Alakítsa ki a szülőföldre nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő viszonyt. Tegye lehetővé, hogy megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.
- Biztosítson lehetőséget az évszakonkénti és folyamatos megfigyelésekhez.
- Alakítson ki pozitív érzelmi viszonyt környezetével, a természettel.
- Segítse elő, hogy természetszerető, természettisztelő értékeit megbecsülő, óvó-védő emberré váljon, személyes példamutatással járuljon hozzá ennek megvalósításához.
- Biztosítson a természetről, élőlényekről, megfigyelt természeti jelenségekről stb. szóló ismeretterjesztő könyveket és verses köteteket.
- Vegye figyelembe az udvari növényzet telepítésekor az óvoda földrajzi környezetére jellemző növényeket.

1.11.6.2. Tevékenységek

A gyermek

- Kirándulások, séták során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés formáit.
- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát, tapasztalatot szerez, összefüggéseket fedez fel a természet változásai az időjárás és az öltözködés összefüggése között.

- Kerti munkát végez, közben megismerkedik a kerti szerszámokkal azok használatával.
- Veteményez, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat, közben megfigyeli a fákat, bokrokat és felbukkanó rovarokat.
- Megismerkedik az élő sövény funkciójával (tompítja az utca zaját, megszűri a levegőt a portól és más szennyeződéstől, természet közeli, szép látvány) és segít a telepítésében.
- Madáretetőt készít, eleséggel látja el az itt telelő madarakat.
- Az óvónő által elhelyezett madáritató, madárfürdetőt megfigyelik.
- A természetsarokban fa- és cserjegyallyákat hajtát, gumót, hagymát, magvakat csíráztat, megfigyeli az induló életet, tárgyakat gyűjt a bővítéshez.
- A közösen vásárolt, vagy otthonról hozott zöldség- és gyümölcsfélékből vitamintálat készít.
- Segít az óvoda udvarának, kertjének gondozásában.
- A napszakokra jellemző tevékenységeket eljátssza szimulációs játékban.
- Játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról az emberi test ápolásáról szerzett ismereteit.
- Sétáik során megismeri az óvoda környékét, közeli intézményeket, középületeket, alkalmi kiállításokat.
- Kirándulásokat tesz közeli és távoli helyekre, melynek során megfigyeléseket végez a változatos terepviszonyokról, növényekről, állatokról.
- A rendszeres látogatások alkalmával, és az Állatkertben figyeli meg az élőlényeket, felfedező tevékenységet végez, tapasztalatokat szerez a természetvédelemmel kapcsolatban.
- Megünnepli a természet ünnepeit, kirándul, barkácsol, gyűjtöget, játékos programokon vesz részt.
- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, a hagyományok megismerése erősíti magyarságtudatát
- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét (füst, por, zaj stb.), ezekkel kapcsolatban egyszerűbb vizsgálódásokat végez.
- A közelben lévő Tiszában, Kőrösi éren megfigyeli a víz tisztaságát.
- A spontán és szervezett megfigyelések során szerzett ismereteit kiegészíti, elmélyíti a természetsarokban elhelyezett könyvek nézegetésével, folyamatosan gyűjtött képekből albumokat készít.

1.11.6.3. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Ismeri társadalmi és családi környezete fontosabb adatait.
- Alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt.
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Felismeri a tárgyak, jelenségek között lévő összefüggéseket.
- Tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük, külső jegyeik alapján összehasonlítja.
- Ismeri a testrészeket, a test felépítését.
- Tudja a napszakokat.
- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri egyes évszakok néhány jellegzetességét.
- Alkalmazza a „növény” szót, mint gyűjtőfogalmat, tudja, mi tartozik oda (fa, bokor, virág, fű stb.).
- Ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit.
- Alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Tudja csoportosítani az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok védelmét.
- Összehasonlítja a házi szárnyasokat az ismert madarakkal, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.
- Ismeri a kulturált viselkedés alapvető szabályait, helyes magatartási normákat.

1.11.6.4. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- Törekedjen arra, hogy a társadalmi természeti ismeretek a gyermek tudatában valósághűen tükröződjének, érje el, hogy a gyermek aktív, öntevékeny résztvevője legyen az ismeretek elsajátításának.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek az ismereteit a gyakorlatban szerezzé, és messzemenően támaszkodjon ezekre az élményekre, tapasztalatokra, használja ki, hogy a gyermek érdeklődése könnyebben felkelthető, ha érzelmi kötődése, élménye van az adott témával kapcsolatban.
- Tegye lehetővé a sokoldalú érzékelést, észlelést, minden lehetséges helyzetben, a gyermeket hozza kapcsolatba az érzékelhető valósággal természetes környezetben, így jobban mélyülnek, rögződnek ismeretei.

- Törekedjen környezetbarát szokások életkori megalapozására, környezetünk tisztaságának, egészségesebb környezet kialakításának elősegítésére.

1.11.7. Verselés, mesélés,

1.11.7.1. Fejlesztés tartalma

Az érzelmi biztonság megadásának, s az anyanyelvi nevelésnek fontos eszközei. A mese életkorilag megfelel az óvoda gyermek szemléletmódjának és világképének. A mese belső képvilágot jelenít meg, s ez a gyermek élményfeldolgozás legfontosabb formája. A mese-vers emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését, oldja a szorongást.

Bábjátékban a gyermek közvetlenül nyilvánul meg, vizuális élményt jelent számára.

Az óvoda korú gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfajok, a vers és a mese. A verselés és a mesélés élmény a kisgyermek számára. Irodalmi nevelésről csak akkor beszélhetünk, ha a gyermek szereti a verset, mesét, ha örömet okoz neki, ha kéri, várja az újabb és újabb élményt.

Kezdetben a gyermek befogadó s az óvodapedagógus az előadó. Mivel az irodalom közege a nyelv, ezért lényeges, hogy nyelvtanilag tiszta és esztétikailag értékes mesét, verset halljanak a gyermekek (népi mondókák, népmesék, jelentős költők, írók művei, bibliai történetek).

A mese és a vers emberi kapcsolatokra tanít, erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít. Megbékíti a gyermekeket félelmeikkel, erősíti bizalmukat. Segíti a nemzeti és keresztényi tudat kialakítását.

Fontos szerepük van a bibliai történeteknek, amit a gyermek életkori sajátosságainak megfelelően dolgozunk fel.

A gyermek szívesen lép át a rendkívüliségbe, kettős tudattal éli meg meseélményeit, képzeletbeli beleélése segíti és megalapozza a műalkotás befogadását.

A mese oldja a szorongást, belső képteremtésre tanít.

A fejlődési vonal: kezdetben dal, mondókajáték, később állathangutánzó és felelgetős mesemondókák, halmozó és láncmesék, versek, verses mesék majd fokozatosan hosszabbodó prózák.

Az előadásmód fő szabálya: A beszéd zenei elemeinek érvényesítése. Az élő mesét jól kiegészítő eszközök a bábozás, dramatizálás, drámajátékok.

Fontos szempont, hogy az óvodapedagógus naponta többször kezdeményezzen verset, mesét a gyermekek kérésének, érdeklődésének megfelelően, életkori sajátosságok

figyelembevételével. Az óvodán kívül szerzett élményeket (tévé, lemez, videó stb.) ne tiltsa ki az óvodai életből, hanem – ha esztétikailag elfogadható – építse be, használja fel a csoport közös élményének kialakításában.

Az irodalmi nevelés akkor éri el fejlesztő hatását, ha a gyermek „befogadóból” maga is „előadóvá” válik, s az élmény, a gyakorlás hatására játékában, nyelvi kifejező képességében, egyéb esztétikai területeken is fejlődés tapasztalható.

1.11.7.2. Feladatok

Az óvónő

- Teremtse meg a feltételeket a mindennapi meséléshez, verseléshez, a nyugodt légkör biztosításával, alakítson kis állandó helyet az irodalmi élmény nyújtásához.
- Tegye változatossá az irodalmi élményanyagot, szerettesse meg a verset, mesét, okozzon örömet és érje el, hogy a gyermek igényelje ezeket.
- Segítse elő az anyanyelvi fejlesztést jól kiválasztott versek, mesék alkalmazásával.
- Biztosítsa, hogy nyelvileg tiszta és értékes (meséket) irodalmi anyagot halljon a gyermek, fektessen nagy hangsúlyt a népi eredetű mesék felhasználására, melyeknek erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít.
- Segítse elő a gyermek önálló mese- és versmondását, mellyel önbizalmukat erősíti.
- Teremtsen lehetőséget a bábozásra, mese dramatizálására, melyben a gyermek elmondhatja érzelmeit, vágyait. Biztosítson ehhez megfelelő eszközöket.
- Juttassa a gyermeket sikerélményhez irodalmi tevékenységük során (drámajáték, bábozás alkalmával), ehhez kapcsolódó eszközök készítésével.
- Biztosítsa a gyermek számára a szabad önkifejezés lehetőségét, fantáziája fejlődése érdekében.
- Juttassa a gyermeket színházi élményekhez is, látogassanak el báb- és nagyszínházba, melynek során esztétikai élményeket szerezhet.
- Alapozza meg a könyvhöz, irodalomhoz fűződő pozitív érzelmi kapcsolatukat.
- Alakítsa az irodalmi élmények segítségével közösségi érzelmeiket, magatartásukat.
- A KPSZTI segédanyag alapján megismertetjük gyermekeinket a bibliai történetekkel.
- Minden óvónőnek kell, hogy legyen saját verse, meséje különösen szeretett bibliai története, amit a gyermekek csak tőle hallanak.

1.11.7.3. Tevékenységek

A gyermek

- Mondókázik, versel kedve szerint önállóan és az óvónővel.
- A hallott meséket eljátssza, dramatizál.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít felnőtt segítségével.
- Ábrázolja kedvenc hőseit, érzéseit.
- Szívesen nézeget meséskönyveket, esetleg mesél képekről.
- Bibliai történetek hallgatásával nemzeti keresztény öntudat emelése
- Játékában alkalmazza a tréfás mondókákat.
- Bábozás közben kitárulkozik, szorongásai oldódnak.
- Bábozásban megjeleníti élményeit, közösségeket hoz létre, amely segíti az összetartozás élményét.
- Bábszínházba, színházba mennek az év folyamán több alkalommal.

1.11.7.4. Fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek, játék közben odaillő szövegeket, rigmusokat mondogat.

- Az elhangzott vers, mondóka, mese ismétlését kéri.
- 8 verset megjegyez, 15-20 mesét meghallgat az év folyamán.
- Hangzás, hangulat, érzelem egységében kezdi felfogni a hallott verset, mesét.
- Megszilárdul a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokása, a figyelem fenntartása.
- Csendben végighallgatja a mesét, tekintetén látszik a belső képzeletbeli kép.
- A folytatásos mesék szálait össze tudja kötni.
- Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásai közé tartozik.
- Vigyáz a könyvekre.
- A szereplők érdekes szólásait, furcsa hangzású nevét megjegyzi, játékában használja.

1.11.7.5. Módszertani alapelvek

- Az óvónő tartsa szem előtt, hogy az irodalmi nevelés vezető szerepet tölt be az óvodásgyermek érzelmeinek fejlesztésében, erősítse a gyermekben az irodalmi

élmény iránti vágyat, használja ki a megfelelő mese adta lehetőségeket az érzelmi, erkölcsi, nyelvi fejlesztéséhez.

- Tegye lehetővé, hogy a gyermek élményeit kifejezhesse, ösztönözze, növelje önbizalmát.
- Törekedjen a gyermek képzeletének fejlesztésére, ehhez járuljon hozzá megfelelő előadásmódjával (mimika, hangszín, hangerő).
- Érvényesítse a differenciálást a különböző korú és fejlettségi szintű gyermekeknek szánt mesék kiválasztásánál.

1.11.8. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

1.11.8.1. Fejlesztés tartalma

A gyermeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődését, formálja ízlését. Megszeretteti az énekes játékokat, fejleszti zenei hallását, ritmusérzékét. Az énekes játék mozgáskultúrájának bővítését is elősegíti.

Az óvodai zenei nevelés a gyermekeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Megszeretteti a gyermekkel az éneklést, az énekes játékokat, és szoktatja őket a szép, tiszta éneklésre. Fejleszti a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, játékos zenei alkotókedvét, mozgáskultúráját. A zenei élmény serkenti a gyermekek képi és irodalmi alkotások iránti esztétikai kíváncsiságát, alkotókedvét, megalapozza a zenei anyanyelv kialakulását.

A vallásos nevelés egyik alappillére óvodai nevelésünknek.

A zenei nevelés anyaga mellett az egyházi ünnepekhez kapcsolódó óvodás életkornak megfelelő hangterjedelmű dalokkal is megismertetjük gyerekeinket.

Hallgatunk orgona muzsikát.

Zenei élményeket szereznek a gyermekek játék közben a spontán kötött, kötetlen keretű, szervezett foglalkozásokon. A zenei nevelés programja 3 éves kortól 6-7 éves korig a kori sajátosságok figyelembevételével átgondolt, tervezett, kiemelt tevékenység az óvodában.

A fejlesztés tartalma a korosztálynak megfelelően: dalanyagból, zenehallgatási anyagból, a magas-mély hangok megkülönböztetéséből, dallam-ritmus visszaénekléséből, halk-hangos fogalompár megértéséből, egyenletes lüktetés-, dallammotívumokból, ritmusmotívumokból állnak.

Az egyéb hangok, zörejek közül:

- állatok hangjának természetbeni megfigyelése, a természet egyéb hangjainak figyelése, környező zajeffektusok,
- állatok hangjának, a természet egyéb hangjainak újra felidézése, hangutánzó próbálkozásokkal való kiegészítése,
- emberi hangadásokkal való ismerkedés élményei után – az előbbieken említettekhez hasonlóan – különböző emberi hangmegnyilvánulásokkal, azok utólagos hangutánzó próbálkozásaival is foglalkozhatnak. A hangadást kísérő mozdulatok, mozdulatsorok megfigyelése is hangsúlyos, amelyek a komplex élmények után ábrázoló tevékenységben is megjelennek,
- készíthetők felvételek az otthon hangjairól is, ezt közösen meghallgatják a gyermekek, nyilvánvalóan a közös-egyéni élmények felszabadult megnyilvánulásokat hoznak felszínre a csoport életében,
- egyszerű, játékos mozgások egyöntetű, esztétikus végzése, nehezebb játékformák, táncos jellegű mozdulatok,
- mozgás improvizáció zenére.

Az óvodapedagógusok segítsék a családi nevelést abban, hogy a gyermekek otthon is énekelgethessenek együtt szüleikkel. Erre a célra az óvodában közös „családi zenedélután”, közös néptánc, daltanulás, hangszeres zenebemutató szervezhető, mely játékkészítéssel, agyagozással stb. egybekötve jól alakíthatja az óvoda és a család viszonyát, kapcsolatát, s a közös nevelést.

1.11.8.2. Feladatok

Az óvónő

- Teremtsen nyugodt biztonságos légkört, melyben a gyermek bátran kifejezésre juttathatja gondolatait, érzelmeit, ezáltal éneklési készsége is fejlődik.
- Engedjen teret az egész nap folyamán jelenlévő spontán, alkalmizerű éneklésnek.
- Tervezze meg az éves anyagot és a hozzá kapcsolódó feladatrendszert, a készségfejlesztés különböző területein az életkoronként eltérő fejlődés ütemét.
- Minél többet énekeljen.
- Tegye kiegyensúlyozottá a gyermeket érzelmileg a zene terén.
- Segítse elő a különböző hangulatú dalok (vidám, szomorú) megismerésén keresztül a zenehallgatás által felkeltett érzelmek megértését, feldolgozását.

- Ismertesse meg a gyermeket a népdalokkal, amelyek zenei anyanyelve megalapozását szolgálják.
- Éreztesse meg a népzeneben rejlő szépségeket, az érzelmek és hangulatok kifejezésének többféleségét.
- Keltse fel a gyermek érdeklődését a meghallgatott zene iránt, és szoktassa a zene türelmes, figyelmes meghallgatására.
- Fejlessze a gyermek zenei képességeit és készségeit.
- Tegye fogékonnyá ritmikai és dallami elemek iránt.
- Ismertesse meg a gyermeket a helyes énektechnika legegyszerűbb szabályaival.
- Segítse elő a közösségi érzés kialakulását a közös zenéléssel.
- Tegye színesebbé, örömtelibbé az ünnepeket a közös éneklés, zenélés, táncolás által.
- Zenehallgatásként egyházi zene hallgatása, és énekek hallgatása, tanulása.
- Járuljon hozzá, hogy a gyermek megismerkedhessen egyszerű, alapvető tánclépésekkel.

1.11.8.3. Tevékenységek

A gyermek

- Játékidőben, mozgás közben szövegeket, dallamokat ismételget.
- Dalos játékot játszik.
- Dallam- és ritmusmotívumokat óvónő segítségével jó szövegkiejtéssel, csoportosan és egyénileg visszaénekel, visszatapsol.
- Térben mutatja az ismert dallamokat, motívumok dallamvonalát.
- Megismeri a fogalom párokat (halk-hangos, gyors-lassú) és eljátssza azokat a többi gyermekkel.
- Jól ismert dalokat dúdolásról, vagy hangszerjátékról felismer.
- Dallambújtatást végez rövidebb és hosszabb egységekkel.
- Visszaénekel egyszerű dallamfordulatokat.
- Felismer és megkülönböztet, zörejeket, zenei hangokat, egymás hangját.
- Szívesen meghallgatja az óvónő és társai által előadott dalokat, hangszeres játékot.
- Játékos mozdulatokkal, változatos módon érzékelteti az egyenletes lüktetést, a dalok, mondókák ritmusát.

- Felfedezi a ritmus és az egyenletes lüktetés közötti különbségeket.
- Észreveszi a tempókülönbségeket, majd gyakorlatban irányítással alkalmazza.
- A már megismert dalokhoz kíséretként használja a ritmushangszereket.
- Visszatapsol egyszerű beszélt és énekelt ritmusmotívumokat.
- Kitalál dallamfordulatokat, kérdés-feleletet, megzenésít mondókákat, saját szövegeket.
- Ismer alapvető tánclépéseket és gyakorolja azokat.
- Ünnepeleken közösen és egyénileg is énekel, táncol.

1.11.8.4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Tud kb. 10 dalt biztonsággal énekelni csoportosan és egyénileg is.
- A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondja, kiemelve az egyenletes lüktetést.
- Tisztán, szép szövegkiejtéssel énekel.
- Szívesen énekel, örül, ha zenét hall, maga is örömmel talál ki halandzsa dallamot.
- Megismerkedik eredetiben néhány hangszerrel, azok hangjával, megszólaltatásuk módjával (fúvós, pengetős, ütős, vonós).
- Szöveges ritmus motívumokat visszatapsol, esetleg kétegységnyit is, csoportosan és egyénileg is.
- Egyöntetűen körbejár, szép testtartással, kézfogással.
- Biztonságérzete van abban, hogy jól tud énekelni.
- Dallamfordulatokat, ritmusokat pontosan vissza tud adni.
- Be tudja mutatni az egyenletes lüktetést, ritmust.
- Tudja a fogalom párokat (pld. halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú stb.).
- Felismeri a finomabb hangszínekülönbséget zörejen, beszédhangon egyaránt.
- Mozgása összerendezett, ismer néhány tánclépést (pld. Egylépéses csárdás egyedül, párosan, forgás stb.).
- Ritmushangszereket ügyesen használja, zenekar kíséretként az énekléshez.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától.
- Egyszerű, játékos, táncos mozgásokat szépen megformál (dobbantás, koppantás, átbújás, páros forgás stb.).
- Képes egyensúlyváltást kiváltó mozgásokra (sarokkoppantás, forgás egyedül).
- Tud járni és lépni változatos térformákban.

1.11.8.5. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- Ösztönözzé a gyermeket az önálló gondolkodásra, a feladatok kreatív megoldására, a zenei alkotókedv kiélésére.
- Erősítse a tiszteletet a környezet harmóniája, rendje és a művészi alkotások sokfélesége iránt.
- Törekedjen arra, hogy a gyermek a hétköznapiakban a különlegeset, szépet észrevegye, tudjon örülni ezeknek.
- Keltse fel a vágyat az önkifejezésre, az alkotókedvre, „mű” fölött érzett öröme.

1.11.9. Rajzolás, mintázás, kézi munka

1.11.9.1. Fejlesztés tartalma

A kézimunka különböző fajtái: gyurmázás, agyagozás, rajzolás, festés, batikolás, vágás, ragasztás, varrás, barkácsolás.

Segítik a gyermek képi-plasztikai kifejezőképességét, komponáló, térbeli tájékozódó képességek alakulását. Fejleszti képi gondolkodását, esztétikai érzékenységét. Megismerteti a gyermeket a különböző anyagokkal, technikai alapelemekkel:

- festés, (ujj-, majd ecset, nyomtatás készítés)
- rajzolás, (zsírkréta, színes ceruza, filctoll)
- tépés, hajtogatás, mozaikkép készítés,
- vágás, ragasztás, (papír, textil, különböző anyagok)
- fűzés, szövés, fonás,
- varrás,
- mintázás, karcolás, gipszöntés, (gyurma, lisztgyurma agyag)
- sütés,
- bábkészítés, (zacskó, fakanál, termény)
- műalkotás elemzés, ismerkedés népművészeti elemekkel

A tevékenységeknél előnybe részesítjük a népművészeti anyagokat.

Az éves tervek összeállításánál figyelembe vesszük az egyházi évkör eseményeit. Így építjük be a vallásos nevelést.

Az egyházi és társadalmi ünnepekre várakozás idején a csoportszobák alkalomhoz illő dekorálásával, és ajándékok készítésével hangolják rá a gyermekeket az ünneplésre.

Alkotásukban megjelennek vallásos témák is.

Tehetséges gyermekeink munkái pályázatokon is részt vesznek.

A vizuális nevelés a gyermekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően kép-plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi képolfvasási, komponálási térbeli tájékozódó és rendező képességet.

Az építő-, ábrázoló-, alakító tevékenység segíti a gyermekek téri, formai és színeképzeteinek kialakulását, gazdagodását. Elősegíti a természet színeire, formáira való rácsodálkozással, a művészi rajzok, festmények, szobrok, épületeik, népi alkotások nézegetésével a szépség iránti vonzódás alakulását.

Megismerteti a gyermekeket a különböző anyagokkal, egyszerű munkafogásokkal, technikai alapelemekkel.

A tevékenységet az óvodai élet egész napjában folyamatosan szervezzük. Ezért az óvónő figyeli a gyermekek egyéni fejlődését, s ha szükséges, egyéni foglalkozással segíti a differenciált fejlesztést igénylő gyermekek tevékenységét.

Fontos, hogy az „alkotásra” buzdítást jól kapcsolja spontán helyzetekhez, a csoport életét meghatározó, élményhatású eseményekhez. Az udvari lehetőségeket e téren is egész évben használják ki a gyermekek.

1.11.9.2. Feladatok

Az óvónő

- Biztosítson a gyermeknek állandó helyet a csoportszobában, ahol zavartalanul, kényelmesen dolgozhat.
- Biztosítson az egész nap folyamán elegendő időt a tevékenység végzésére.
- Tegye lehetővé, hogy mindig elérhető helyen álljon a gyermek rendelkezésére mindenféle anyag és eszköz, amivel a fantáziájának megfelelően dolgozhat, alkothat.
- Juttassa a gyermeket egyéni fejlettségi szintjének megfelelően képi-plasztikai kifejezőképesség birtokába.
- Alakítsa ki az elemi komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet.
- Segítse a téri-, formai-, és színeképzetek kialakulását, gazdagodását.
- Ismertesse meg a gyermeket a különböző anyagokkal, változatos munkafogásokkal, technikai alapelemekkel.

- Fejlessze az eszközök használatának, karbantartásának szokásait, a munkaszervezés képességét.
- Teremtse meg a képi-plasztikai, ábrázoló- és konstruáló képesség fejlődésének feltételeit.
- Biztosítsa az élmények, megfigyelése és fantázia képi-térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét.
- Teremtse meg az ábrázolás hangulati feltételeit, a fejlődést belülről serkentő motiválást, juttassa a gyermeket az alakítás, formázás öröméhez.
- Juttassa a gyermeket vizuális élményekhez múzeumlátogatások, művészeti alkotások megtekintése által.
- Érje el személyes példamutatással, hogy a gyermekben kialakuljon környezete alakításával kapcsolatban az esztétikumra, harmóniára törekvés.
- Biztosítson lehetőséget az egész nap folyamán a csoportszobában és az udvaron egyaránt a tevékenység végzésére.

1.11.9.3. Tevékenységek

A gyermek

- Élményeihez, képzeletéhez kapcsolódóan választott témákat rajzol, fest tetszés szerinti színhasználattal, színválasztással, különböző felületekre (üveg, fotókarton, aszfalt, csomagolópapír, rajzlap stb.) változatos anyagokkal (színes ceruza, festék, tempera, porpasztell, táblakréta, zsírkréta, filctoll stb.).
- Képeket alkot változatos technikák alkalmazásával. Festéssel rajzolással, nyomattal, fonallal, mozaikkal, montázssal, ragasztással, viaszos visszakarcolással, termések felhasználásával.
- Formáz különböző formákat, tárgyakat saját elképzelése alapján plasztilinből, agyagból, lisztgyurmából, homokból, gipszből.
- Az anyagok formálhatóságának próbálgatása közben tapasztalatokat szerez azok tulajdonságairól, viselkedéséről.
- Barkácsolással eszközöket, játékokat készít dobozból, fából stb. Bábokat, maszkokat készít papírból kasírozással, nyírással textilekből, fonalakból, természetes anyagokból (csuhébábok, termésbábok, szalmafigurák, szalmadíszek).
- Kisebb és nagyobb térben épít a csoportszobában és az udvaron dobozokból, kockákból, homokból, hóból, kőből.

- Az építés során statikai tapasztalatokat szerez, térben tájékozódik, arányérzéke fejlődik.
- Kézművességgel tárgyakat készít, sző, fon, varr, nyír, tép, hajtogat, ajándékokat készít, melyeket díszít batikolással, ragasztással, festéssel, nyomattal (dugó, ujj, tenyér, levél, krumpli stb.).
- Múzeumokat látogat, művészeti alkotásokat, albumokat nézeget, ezáltal művészeti élményekhez jut.

1.11.9.4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Élményei, ismeretei, tapasztalatai, gondolatai kifejezésére bátran, biztonsággal használja az ábrázolás eszközeit.
- Örömmel, saját kezdeményezésére is ábrázol.
- Tevékenyen vesz részt az őt körülvevő tér berendezésében, képes a tárgyak térbeli kiterjedésének főbb formai jellemzőinek megnevezésére.
- Biztonsággal alkalmazza a megismert technikákat, bátran használja a különböző anyagokat.
- Formaábrázolása változatos, tagoltságot mutat, témáiban a részleteket is ábrázolja.
- Képes kiemelni a megkülönböztető jegyeket, szín- és formabeli tulajdonságokat, hangulati elemeket, változatosan alkalmazza a színeket.
- Emberábrázolásában megjeleníti a részformákat, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével.
- Emlékek alapján és megfigyelései felhasználásával tud formákat mintázni.
- Díszítő tervező feladatokat végez önállóan változatos elemekkel, színekkel, technikákkal.
- Önállóan és csoportosan is készít játékokhoz egyszerűbb eszközöket, barkácsol kellékeket, bábokat.
- Ismeri a népi kézműves technikák alapjait (szövés, fonás, agyagozás), kis segítséggel alkalmazza is azokat.
- Szívesen vesz részt óvodai környezete szépítésében.
- Alkotásaiban mindinkább kifejezésre juttatja, megjeleníti a témával kapcsolatos érzelmeit.
- Az esztétikai élmények pozitív érzelmeket váltanak ki belőle.

1.11.9.5. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- A foglalkozásokat mindenkor a játékosság szem előtt tartásával szervezze, teremtsen meg az alkotó légkört és biztosítson időt az önkifejezésre.
- Építsen a gyermeki aktivitásra, keltse fel a gyermekben az anyagokkal való tevékenység vágyát. Az életkori sajátosságokat figyelembe véve határozza meg a feladatokat, s így juttassa sikerélményhez a gyermeket.
- Saját példaadással, szemléltetéssel, élmények nyújtásával juttassa a gyermeket vizuális élményekhez, a mindennapi életben fellelhető esztétikum felfedeztetésével, alakítsa ki a gyermek általános érzelmi kötődését az esztétikum iránt.

1.11.10. Mozgás

1.11.10.1. Fejlesztés tartalma

Fejleszti a testi képességeket, kedvezően befolyásolja a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró képességét.

Fontos szerepe van a mozgás megszerettetésében, az egészség megőrzésében.

Kiegészíti az egészséges életmódra nevelés hatását.

Hozzájárul a gyermeki személyiség differenciált fejlesztéséhez.

Az óvoda mozgásprogramja három területen teljesíthető:

- A gyermek kötetlen, motivált szabad mozgástevékenységének biztosításával,
- A konkrét fejlesztést szolgáló testneveléssel, testedzéssel, és
- Ügyességfejlesztő játékos sportprogramok körütekintő fejlesztésével.

A szabad mozgástevékenység

Cél a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése, a tudatos környezetalkítás (hely, eszköz).

A kötelező testnevelés

Tudatos fejlesztés a mozgás és testséma programunk alkalmazásával.

A fentieknek megfelelően a 4-5 éveseknél a testséma fejlesztésből az oldaliság érzékeltetése kap kiemelt szerepet. A mozgásfejlődésben előtérbe kerülnek az egyensúlygyakorlatok, koordinációt fejlesztő gyakorlatok és a tér mozgásos megismerése.

Az 5-6-7 éveseknél már kiemelt hangsúlyt kap a finommozgás, az észlelés, a mozgás közbeni alaklás és formaállandóság fejlesztése is.

- a) A frissítő testnevelés a gyermekek napirendjében fontos szerepet tölt be. Ez a mozgás felfrissíti, edzi őket, biztatja őket, mely elősegíti mozgásszintjük és testi képességeik fejlődését.

Időtartama a gyerekek fejlettségétől függően változó. A frissítő testnevelés középpontjában a mozgásos játékok állnak, és kiegészülnek a gimnasztikai gyakorlatokkal, szerek használatával. A rendszeres nevelőmunka hatására a csoportban kialakulnak a legkedvesebb mozgásjátékok, melyek alkalmazását már a gyermekek maguk is kezdeményezik, sőt meg is szervezik. Erre jó lehetőséget kínál a csoportszoba felszerelése és az óvoda udvara.

A testnevelés foglalkozások az óvodapedagógus által szervezett kötelező tevékenységek. A kötelezőség természetesen nem jelenthet kényszert a gyermek számára. Ha betegség vagy más egészségügyi ok miatt a gyermek nem tud, nem akar részt venni a foglalkozáson, a dajka nénivel lehessen, más foglalkozást választhasson. Szervezett testnevelés foglalkozás heti egy alkalommal van. A foglalkozások levezetésénél maximális lehetőséget kell biztosítani, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Különböző nehézségű, differenciált feladatok adásával segíthetjük elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességének legmegfelelőbb mozgásos feladatot. Fontos szempont a foglalkozások szervezésénél, hogy a gyerekek a lehető legkevesebb várakozási idővel folyamatosan mozogjanak.

1.11.10.2. Feladatok

Az óvónő

- Biztosítsa a gyermek szabad mozgásgyakorlásának feltételeit, adjon ötleteket, irányítsa a gyermek figyelmét a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.
- Biztosítson változatos eszközöket, megfelelő helyszíneket a változatos mozgásgyakorláshoz, ötleteivel gyarapítsa a kézi szerek skáláját, hozzon létre sokféle eszközkombinációt.
- Biztosítson lehetőséget a gyermeknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül.

- Teremtsen minél több mozgáslehetőséget óvodán kívül is, vigye a gyermeket, játszótérre, kirándulni stb.
- Tegye lehetővé a játék- és mozgásigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítését.
- Biztosítsa a gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztését.
- Teremtse meg azokat a feltételeket, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét.
- Segítse elő a vázizomzat erősödését.
- Gondoskodjon a motoros képességek fejlesztéséről a helyes mozgásanyag megválasztásával.
- Segítse elő a helyes testtartás kialakítását.
- Sajátíttasson el minél több mozgásformát.
- Keltse fel az igényt a gyermekben a játék és verseny iránt, elégítse, ki ezeket szerettesse meg a mozgást.

1.11.10.3. Tevékenységek

A gyermek

- A mozgások döntő részét a szabadban végzi.
- Sokat fut különböző tempóban, fákat, bokrokat kerülgetve.
- Füves területen kis kapukkal sportjátékot játszik, és ismert futójátékokat.
- Dombon szánkózik, csúszkál, gurul, kúszik, mászik, felfelé fut, szökdel.
- Mászókákon, fák között kifeszített kötélén függ, mászik.
- Farönkön, különböző irányokba jár, egyensúlyoz.
- Közlekedő utakon biciklizik, rollerezik.
- Homokgödörbe távol és magasugrást végez.
- Hosszabb sétát, túrát tesz a szabadban.
- Tornateremben, csoportszobában sokféle kézi szerrel, eszközkombinációval, különböző irányban, változatos formában szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatokat végez és természetes gyakorlatokat az atlétika, torna, labdajátékok köréből.
- Fejlettségéhez mérten a végrehajtás fokozatai szerint megtervezve jár, fut, ugrásokat végez magasba és távolba, célba dob, távolba hajít, csúszik, kúszik, mászik, függésgyakorlatokat, szerugrásokat, talajtorna gyakorlatokat végez,

labdával gurít, gyakorolja a feldobás-elkapást, átadást, labdavezetést, célba hajítást.

- Futó-fogó játékokat, sorversenyt, váltóversenyt játszik, verseng.

1.11.10.4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek hat éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Teljesítőképessége növekszik, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- Cselekvőképessége gyors, mozgásban kitartó.
- Fejlődik tér- és időtájékozódó képessége. Megszereti és igényli a mozgást.
- Ütemtartással jár, valamint irányváltoztatással, különböző kartartásokkal, fordulatokkal.
- Természetes módon kötetlenül fut. Fut különböző tempóban, alakzatban, belegyorsítva.
- Versenyt fut állórajtból 20-30 méter távolságba.
- Megérti az egyszerű vezényszavakat.
- Mozgástapasztalata növekszik az egyensúlyozásban, ugrásban.
- Távolság és magasugrást végez néhány lépés nekifutással.
- Mélyugrást és szerugrást végez.
- Dobásokat végez célba és távolba egykezes és kétkezes alsó és felső dobással különböző nagyságú és súlyú labdával (1 kg-ig).
- Természetes támaszgyakorlatokat végez különböző tornaszereken eszközök hordásával minden irányban.
- Talicskázik combfogással.
- Lajharmászást végez gerendán, kifeszített kötélén.
- Leng, hintázik előre és hátra, szeren, mászókan, függésben lábmozdulatokat végez.
- Gurul a test hossz tengelye körül, gurulóátfordulást végez.
- Próbálkozik tarkóállással, a kéz állással, guruló átfordulással hátra.
- Zsugorkanyarulati átugrást végez, nyuszi ugrást haladással és leterpesztéssel végez.
- Labdát vezet különböző tempókban, irányváltoztatással, két vonal között, padon. Labdaátadást végez társának.

- 2, 4 és 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatokat végez ütemtartással, változatos kézi szerekkel, eszközökkel és társaival.
- Szerepes és utánzó futó játékokat, szabály és fogójátékokat játszik.
- Egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyt játszik az óvónő segítségével és a szabályok pontos betartásával.

1.11.10.5. Módszertani alapelvek

Az óvónő

- A teremtsen játékos légkört, amelyben kielégíti a gyermek mozgás iránti igényét.
- Késztesse aktivitásra a gyermeket változatos gyakorlat feldolgozásokkal, a nehézségi fokok emelésével.
- Erősítse a közösségi szellemet, pozitív jellemvonások kialakulását.
- Érvényesítse az egyéni bánásmód elvét, eredményes megvalósítása érdekében ismerje fel a gyakorlat végrehajtásában a gyermek részéről megnyilvánuló sikertelenség okát.
- Adjon lehetőséget, hogy az adott gyakorlatot ki-ki saját képességei szintjén hajtsa végre.
- Tartsa szem előtt a tervezésnél a csoport egészségi állapotát, egy-egy gyerek fáradékonyságát, teljesítőképességét és éljen a környezet adta lehetőségekkel.

1.11.10.6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos részben utánzáson alapul.

Változatos tevékenységekre a gyerekek érdeklődésére és kíváncsiságára épül.

A sokféle tevékenység lehetőséget ad az érdeklődés kielégítésére, környezetük szépségének felfedezésére.

Fejlődik beszédük, és gondolkodásuk, képessé válnak a problémák felismerésére és megoldására. Pontosabbá válik észlelésük, megfigyelőképességük, tartósabb lesz figyelmük, emlékezetük.

A tanulás a gyermekek értelmi képességének és kreativitásának fejlesztését szolgálja. Önkéntelen és spontán módon, tevékenységbe ágyazottan szerzik meg ismereteiket.

Fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a tanulást támogató környezet megteremtésével a játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése.

Pozitív, személyre szabott értékelés kell, hogy segítsük a tevékenységbe megvalósuló tanulást.

A tanulás akadályba ütközés esetén a gyermek fejlődési ütemébe igazodóan egyéni felzárkóztatás szükséges.

Tehetség ígéretekre nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges.

Figyelem fordítás a szemléletesség érvényesítésére.

Az ismeretek mindig kapcsolódnak, fokozatosan mélyüljön és bővüljön.

Változatos módszerrel tartuk ébren a gyermekek figyelmét, érdeklődését.

Sok általunk készített eszköz biztosítása, melyek motiválják a kevésbé aktív gyerekeket.

Az eredményesség érdekében alkalmazzuk az egyéni, páros, a mikro csoportos, a kiscsoportos és a frontális foglalkoztatási formát.

Nyári hónapokban a gyermekek kedvük szerint énekelnek, mozoghatnak, rajzolhatnak, mintázhatnak, mesét, verset hallgathatnak.

Figyelhetik környezetük eseményeit, beszélgethetnek az őket foglalkoztató kérdésekről.

Így megalapozzuk a világra nyitott, érdeklődő, kérdezni merő, aktív gondolkodású fiatalok nevelését.

1.12. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Az óvodai nevelés és tanulás, a családi nevelés és a gyermek belső érésének eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az iskolaérettség a gyermek azon képessége, mellyel képes alkalmazkodni az új helyzethez és az iskolai követelmények rendszeréhez.

Különböző hátránnyal küzdő gyermekek lemaradása speciális szakember segítségével végzett korrekció mellett szüntethető meg. Az iskolaérettségnek testi-lelki és szociális kritériumai vannak:

Testi fejlettség: A nagy és kis mozgások egyre finomabbak, koordináltabbak. Fontos az épp és fejlett idegrendszer, az érzékszervek épsége. Megkezdődik az alakváltozás gerinc, arckoponya változásai, a testnyúlási szakaszban van.

Lelki érettség: Nő az agykéreg kontrolláló és szabályozó szerepe, kialakul az akaratlagos irányítás és az önuralom. Képes lesz alkalmazkodni az iskolai szabályokhoz, elvárásokhoz. Akaratlagosan szabályozza figyelmét, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma. Megfigyelőképessége egyre megbízhatóbb, figyelve két – három dologra terjed ki. Színárnyalatokat is felismeri és megkülönbözteti egymástól.

Térszlelés: Megnevezi a térirányokat és végrehajtja a térben való mozgásra vonatkozó utasításokat.

Idő észlelés: Tájékozódik az évszakok és a hét napjai között. Szándékosan emlékezik a közeli és régi eseményekre is. Minden oldalú nyitottság jellemzi.

Óvodáskor végére kialakul az alak, nagyság, szín állandóság. Az érzelmek fejlődésében is megjelenik az akaratlagos szabályozás. Érzelmi kifejezése nem olyan intenzív. Nem az érzelmeket fogja vissza, hanem annak viselkedéses megnyilvánulását. Előtérbe kerül a teljesítmény motiváció, az elismerés szükséglete. Fontos a kudarcűrő képesség, a tolerancia kialakulása.

Szociális érettség: az óvodáskor végére a gyermekek többsége szociálisan is éretté válik az iskolára, készen áll az iskolai élet és tanító elfogadására. Fokozatosan illeszkedik be

az osztályközösségbe, lépésről – lépésre fogadja el a tanító irányító szerepét. Képes alapvető szükségleteit önállóan kielégíteni az öltözködés, tisztálkodás, és az étkezés terén. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni. Önfegyelmének alakulásával feladattartásban, kitartásban, munkatempóban, önállóságban a tevékenységeket egyre eredményesebben végzi el.

1.13. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Célja: feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

Felméréshez szükséges szempontok:

- Óvodások száma
- ebből veszélyeztetettek száma
- hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma
- három vagy több gyermekes családban élők száma

A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

Családi környezet: nevelési hiányosságok

- rossz lakásviszonyok
- egészségügyi okok
- anyagi okok
- megromlott családi kapcsolatok
- gyermeki személyiségben rejlő okok
- bűnöző családi helyzet

Családon kívüli környezet:

- munkanélküliség
- változó párkapcsolat
- hajléktalanok, önkéntes lakásfoglalók, életvitel az utcán
- kéregetésre kényszerítés,
- pszichiátriai kezelés,
- italozó életmód
- kábítószerelés
- Az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele.
- Gyermekvédelmi felelős, Gyermekjóléti Szolgálat értesítése.
- Évente a gyermekvédelmi program elkészítése.
- Rendszeres konzultáció a pedagógusokkal.
- Ha probléma van, a gyermekkel azonnal jelezni kell.
- Az óvodában kifüggeszteni a Gyermekvédelmi felelős nevét és a Gyermekjóléti Szolgálat telefonszámát és a felelős nevét.

1.13.1. Szolgáltatások:

- Lelki beszélgetések naponta a csoportokban
- Gyermektánc
- Kirándulások a családdal
- Színházlátogatás lehetőség szerint
- Erdei Óvodai foglalkozás

1.14. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE, REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK

Ha intézményünk kijelölt óvoda, részt veszünk szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű fejlődési zavarral küzdő beszéd fogyatékos gyermekek óvodai nevelésében. Pedagógiai Program elkészítésekor, valamint napi munkánk során ezért figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvében foglaltakat.

1.14.1. Integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink:

- Kiemelt célunk elősegíteni e gyermekek alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk.
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fejlettségi szint. .
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyerekekkel szemben. A sajátos nevelési igényű gyermekkel végzett munkánk során arra törekszünk, hogy kihasználjuk mindazon lehetőségeket személyiségük – így különösen a befogadás, empátia fejlesztése, a segítő viselkedésformák és tevékenységek tanítása-fejlesztésére, amit a sérült társaikkal való együttélés nyújt.

Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek különbözőségét hangsúlyozza.

Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását.

Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiség jogokkal kapcsolatos szabályok betartására.

1.14.2. A rehabilitáció fő területei:

- az észlelés- vizuális, motoros képességek fejlesztése
- beszéd és nyelvi képességek fejlesztése
- Kognitív képességek fejlesztése
- önellátás készségeinek fejlesztése

A habilitáció részben a többi gyermekkel végzett munkasorán, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg.

1.15. BEFEJEZÉS

Pedagógiai Programunkba beépítettük a helyi sajátosságokat és a helyi igény szerinti feladatokat is. Célunk, hogy programunk elősegítse óvodánk minél hatékonyabb, eredményesebb nevelő – oktató munkáját, és segítsük a gyermekek, szüleik, és egész családjuk hitben való növekedését, egyházunkhoz a szorosabb kapcsolat kialakulását, megerősödését.

1.16. ÉRVÉNYESSÉG

A Pedagógiai Program a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba.

Az alkalmazott helyi program időszakos (öt évenkénti) értékelése felülvizsgálata után, lehetőség van annak módosítására. Az intézménybe érkező új pedagógus tekintse magáénak a programot.

1.17. A NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL MÓDJA

Az első szülői értekezleten rövid tájékoztatást adunk az óvoda helyi Pedagógiai Programjáról.

A helyi Pedagógiai Program mindenki számára hozzáférhető legyen.

Készült:

1.18. ESZKÖZ ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

• Csoportszoba gyermekcsoportonként	1
• Tornaszoba	1
• Logopédiai foglalkoztató	1
• Játszóudvar 2 csoport részére	1
• Óvodavezetői iroda	1
• Gyermeköltöző csoportonként	1
• Gyermekmosdó csoportonként	1

Kiszolgáló helyiségek:

Felnőtt öltöző	1
Felnőtt mosdó	1
Egyéb raktár	1

Helyiségek bútorzata

• Óvodai fektető	Gyermeklétszám szerint	1
• Gyermekszék	Gyermeklétszám szerint	1
• Gyermekasztal	Gyermeklétszám figyelembe vételével	
• Fényvédő függöny	Ablakonként	1
• Szőnyeg	Gyerme csoportonként	2
• Játéktartó szekrény	Csoportszobánként	4
• Élősarok állvány	Csoportonként	1
• Hőmérő		3
• Óvodapedagógusi asztal	Gyerme csoportonként	1
• Textiltároló szekrény		2
• Felnőtt szék	Gyerme csoportonként	2
• Szeméttartó	Gyerme csoportonként	1

Tornaszoba

- tornapad 2
- tornaszőnyeg 3
- bordásfal 1
- mászó készlet
- egyéni fejlesztésre: labda, egyensúlyozók, stb.

Logopédiai foglalkoztató:

- tükör
- asztal
- szék
- szőnyeg

Játszóudvar:

- kerti asztal
- kerti pad
- babaház
- udvari homokozó 1
- takaróháló 1
- mozgásfejlődést elősegítő eszközök (csúszda, mérleghinta, vonat, trambulin, mászó háló stb.)

Óvodavezetői iroda:

- íróasztal, szék
- telefon
- könyvszekrény
- iratszekrény

Gyermeköltöző:

- öltözőrekesz, ruhatároló
- öltözőpad

Gyermekmosdó:

- törölközőtartó
- falitükör
- fogmosó tartópole

Tisztálkodási és egyéb felszerelések:

- fogkefe, fogmosó pohár
- törölköző gyermekenként 3
- asztalterítő asztalonként 2
- takaró
- vasaló 1
- szárító állvány 1
- takarító eszközök
- kerti munkaeszközök (ásó, lapát, kapa, gereblye)
- hűtőgép 1
- porszívó 1

Nevelő munkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- értelmi képességeket és kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök
- ábrázoló tevékenységet fejlesztő anyagok eszközök
- munkajellegű tevékenységek eszközei
- környezet megismerését elősegítő
- anyanyelv fejlesztésének eszközei
- ének – zene, énekes játékok
- különféle játékformát elősegítő eszközök

Nevelőmunkát segítő eszközök:

- videó 1
- televízió 1
- diavetítő 1
- hangszer gyermekeknek (ritmus hangszerek)
- hordozható CD-lejátszó 2

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda
„Jó Pásztor” Tagóvodája

PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda
„Jó Pásztor” Tagóvoda **Pedagógiai Programját**,
az óvodai Szülői Munkaközösség választmánya 2015.május 18. napján tartott
ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

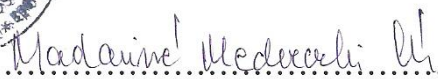
Kelt: Tiszajenő, 2015.május 18.

.....
Az óvodai Szülői Munkaközösség
vezetője

A Szent István Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda
„Jó Pásztor” Tagóvoda **Pedagógiai Programját**
az óvoda nevelőtestülete 2015.május 18. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Tiszajenő, 2015.május 18.

.....
A tagóvoda vezetője

A SZENT ISTVÁN RÓMAI KATOLIKUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT
(TISZAJENŐ)

A VÁCI EGYHÁZMEGYE
ORDINÁRIUSA

képviselőjében a fenntartó

2015. május 20. napján jóváhagyta.

Kelt.: 2015. május 20.

Dr. Csáki Tibor

Dr. Csáki Tibor

EKIF főigazgató